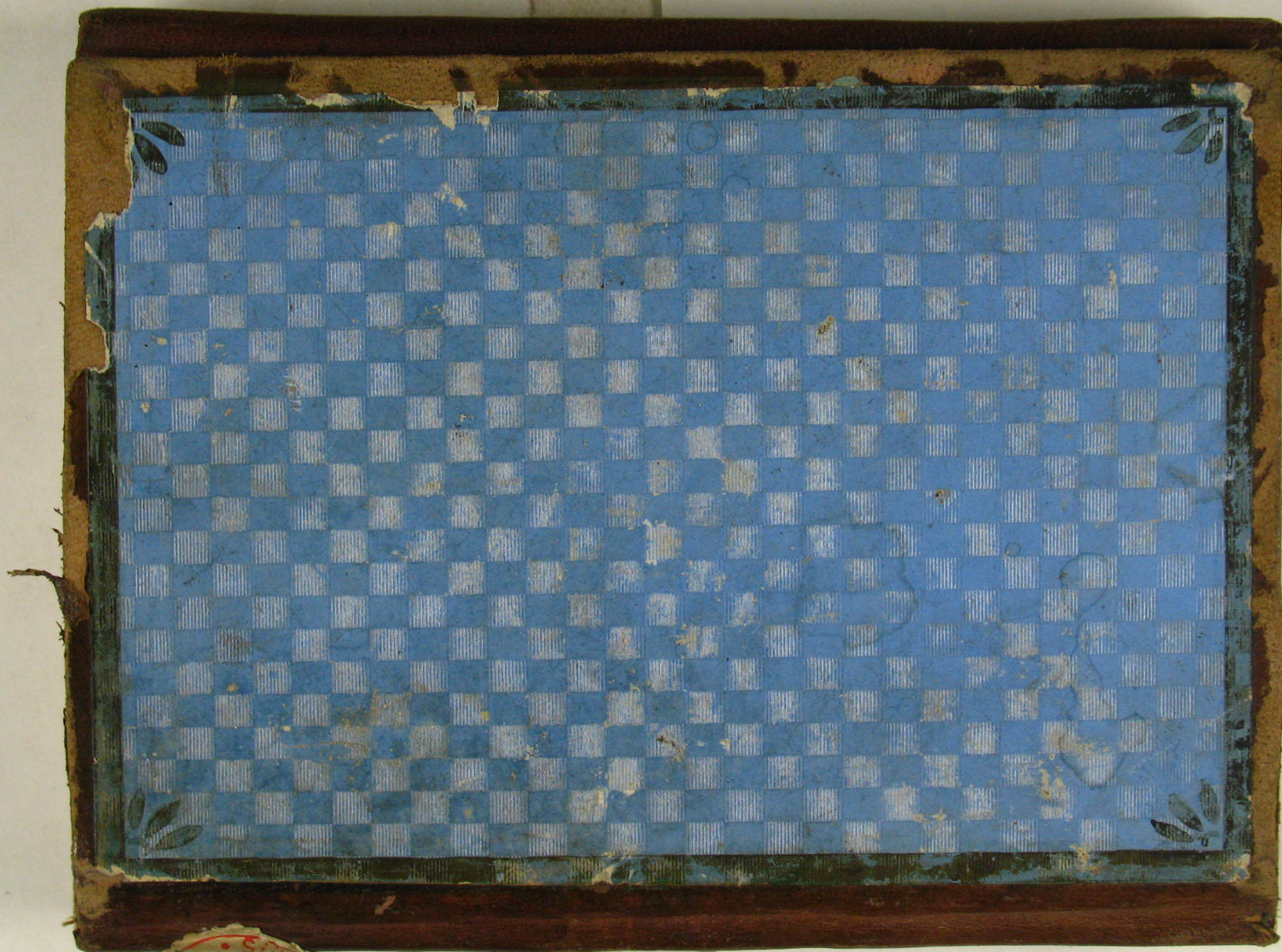

كتاب واردات قطب العارفين الموحدين ووارث الانبياء والمرسلين شيخ بدر الدين رحمة الله عليه

بسم الله الرحمن الرحيم وبه نستعين

الحمد لله الذي تجلي لذاته بذاته وظهر هويته وفتح ابواب السعادات لاهله وجعل محمد عليه الصلوة والسلام قايد الانام الي حضرة الاحدية الاعلم بالحضرة الواحدية اعني بالاسم الاعظم وصلي الله علي سيدنا محمد واله واصحابه الاعم والاكمل الاتم اما بعد يقول العبد الضعيف الي رحمة ربه اللطيف احمد بن صادق بن زكريا غفر الله له ولوالديه ولجميع المؤمنين لما بلغني واردات الشيخ الامام الاجل الكبير شيخ بدر الدين رحمه الله نظرت وطالعت ظاهرها وباطنها ووجدتها من الاعتبارات والتاويلات من القران العظيم واخبار النبي الكريم تاويلا يسيرا ومختصرا في الحجم ومعتبرا في الدقايق والحقايق متفرقا الاصول والابواب له معلوم والفصول واردت ان اجمعها علي قاعدة مشايخ السلف فرأيته في المنام قال ايها الولد اني اردتها ولم اجمعها متفرقا فبقيت في هذه الحالة ينبغي لك ان تجمع علي اثني عشر بابا تيسيرا لمن اراد

لكل

2

لكل اصل من المسايل كما في الرسايل فلما انتهت ابتداءت بسم الله العظيم ووضعت لكل واحد منهم اثني عشر بابا اولها في الوجود الالاهي واسمايها وصفاتها والثاني في الملكوت والثالث في عالم المثال والرابع في عالم الملك والخامس في مرتبة الانسان والسادس في صورة الحق والسابع في حشر الاجساد والثامن في المحبة والتاسع في السلوك والعاشر في الذكر والحادي عشر في المشاهدة والثاني عشر في الاعتبارات انشاء الله التوفيق علي السبيل التحقيق قال الشيخ قدس الله روحه العزيز ذات الحق منزه عن الكل حضرت شيخ ايدر كه الله تعالي تنزيه وتقديس ذات حق منزهدر كلدن كلدك امري كل ديو نيه ديلر مشايخ اصطلاحنده كل حق تعالي اسمالرندن براسمدر دير حضرت واحديت اسماء الاهية اعتباريله يعني اول واحديت جامعدر مجموع اسماء الاهيه نوك كليسنه اول معينده اكا كل ديولر احدر ذاتله كل در اسمايله قال الشيخ رحمه الله والكل فيه يعني حضرت شيخ ايدر كل داخي يعني انوك ذاتيله در يعني واحديت انوك عينيدر بركيشي نسبت عدد اثبات ابتسه واحد ديو مجموع اسماء الاهيه كه كمالات ذات حق در كه انلرك منشاء واحديتدر زيرا جامعدر كل اسمايه ايله اولسه اسماء وصفات الاهيه وجه تعينده قبل التعين

ايدوب ديرلر

اولمزدي

ذات حق بلادر تعيين يوندن ايوودر ايله اولسه كل داخي كه اسم واحددر
انك ذاتيله بله در قال الشيخ وهو الكل حضرت شيخ
ايدر اول ذات حق ينه كلدر بله در ديو تعيق اولندي اول شهود حقدن
كلان كم وجود حق واحد مطلقدر والا بو مجموع كل ديدوكمز انوكله
موجوددر اول ايله اولسه كلله متحد اولدوغى شول حيثيتدنكم كل اشيانك
برله موجود اولدي والا كندو نفسندن اشيا خود معدوم ايدي اما شول
حيثيتله دكلكم كلك برخاصه وجودي اوله دخي انوكله متحد اوله اول خود
محالدر قال الشيخ وحده واجب لا يفارقه الوجوب
في كل الاطوار واجب اسماء الالهيه وجوب منشاء اسماء حقيقيه در وجوبدندر
حقيقت وحدتدر احديت سرايتندن وكثرتدر واحديت سرايتندن پس
بو ايكي جهتدن اكا باطن ظاهر وجود ديدلركه اصلدر اكا شيونات كلي
واعتبارات اطلاق ديرلر وجودك ظاهر اولديغى سببندن كثرت ونسب در
ومنشاء اسما وصفات در وجودك باطني اولديغى حيثيتدن اما
اولسه واجب بر اسم ديرلر كم وجوب جمع ايدر حضرت شيخ ايدر
واجب وجوبدن ايرلمز جميع اطوارده ديو يعني اسماء الله كل يوم هو
في شان يوندن هر برسي بر مظاهردن تجلي ايدرلر ايله اولكه اولابد
مظهريه وجوبدن ايرلمسون والاوجوب بله در دير قال والامكان

خيال

خيال بحسب الصورة حضرت شيخ ايدر امكان بر خيالدر صورت حسيله دير
بله در يعني ذات حق مجموعدن مستغني ايدي دلدي كه كندو كندوي كوريم
بر تجلي ايدي اكا وحدت ديدلر احرك وواحدك وجودنه سبب اولدي
احدده عدد ثبت وار وجود علم نور شهود اولدي بولار مجموع حضرت
واحديتده شول ارغ كبيدر كه دانشندن اوله موقوف اولدي تجلي ثانيه
وتعيين ثانيه پس چونكه اكنج كه تجلي ايدي وجوده علمدن جمله اسماء
الالهيه وكونيه ظهوره كلدي وجود كل ظاهري كم واردي اكا نور ديدك
واجبات انذن وجوده كلدي علمك ظاهري كم شهود ايدي اسماء كونيه كم
در اول واجباتك سببيله شهوده كلدي هر بر اسمك كه اسماء كلي الالهيه
بو اسماء كوني كلديكم واردر انذن ظهوره كلدي اكا بحري امكان ديدلر
بو ظهوره كلسي يوندن خيال در اول اخوذ حضرت علمده متصور در وجوده
معدوم در قال والحدوث والعدم يتعاقبان على الصورة
يوق اكن وار اولمق واركن يوق اولمق بولار صورت اوزرنه متعاقب
اولولر وهو منزه عنها كلام شولدركه حدوث اسماء حقيقيه
منشاء سي يعني كه بلورده تقابل واردر كه اسم محيي ديلر كه دايم هر نسنه
ديري ايليه اسم مميت دخي ديلر كه هر نسنه اولدر ايله اولسه بونلرن
حدوث بونلرن عدم كلور اول حدوثدن عدمدن منزهدر ديدوكي

قال الله تعالى كنت كنزا مخفيا فاحببت ان اعرف فخلقت الخلق لاعرف

بولار واحدیت یونندن در • ذات احدیت یونندن دکل بینه بلا در
دوکی کلی اسما ذات حقله قایم در • حدوث عدم خوفا اسمانکدر ذات
حقدر قال فوجود الممکن حق بحسب الحقیقة حضرت شیخ
ایدر ممکنك وجودی حقدر • حقیقت حسابیله یعنی ممکنوك کندودن وجودی
یوق حقیقت خوف • ما بیشاء حقله قایم در • اسماء حق خفی بونه عین •
ذات در قال والوجود ممکن ومحدث وخلق باعتبار الصورة
حضرت شیخ ایدر وجود حق دخی ممکن در محدث در خلق در صورتلرده
یونندن دیر • سبحانه تنزیه ادر • مرج البحرین یلتقیان بینهما برزخ لا یبغیان
ایدر او مجمع البحرین کم دیرلر • اول وحدت درکه بحر وجوبله بحر امکانی بو برسینه
قوشدرمز • اما حضرت جمع الوجه دیرلر قال والامکان ان یکون
الممکن حقا یعنی اولمز که ممکن حق اوله اول صورتده مشاثر اولدوغی یونندن
دایم حدوثدن وعدم امکان • وکلاهما واحد حق اکیسی دخی بو در
حقدر باعتبار اللاتعین تعین اعتباریله ولا وجود للغیر الحقیقة وجود یوقدر
قوق وجوددن غیریه • ولا یکون الغیر الا باعتبار غیری
دخی یوقدر وجوددن غیری الا اعتبار دیدر عبارة قال
والوجود المطلق مواله حضرت شیخ بر عبارتله دخی ایدرکه وجود مطلق
کم واردر • اول الله در یعنی مطلق دیدوکیمز موحیثیتندر • اگر اعتبار ادرسکز
مطلق اولور یعنی اول حقیقتدرکه کلی اشیایله بلهدر که اسما اسم الله دیرلر
وجود مطلق

یعنی

4

یعنی جامع در مجموع اسماء الحقیقیه الا انه الخالق یعنی اول وجود که در خالقدر
باعتبار الفعل والتأثیر • یعنی خالق اولدوغی اثر ایدیجک اعتباردندر
والعبد المخلوق • قول در یا اولمشدر باعتبار التأثر والانفعال
اول اثر اله اثرلنوب • انفعال یونندن دخی حضرت شیخوك
برسوزنه کلولکم • القلم حقیقة کل شیء تکتب علی نفسها ما یجری علیها
فی الاطوار • یعنی قلم هر اشیانك حقیقتیدر یازار کندو اوزرینه
اطوارلرده نه کلیجك ایسه • حضرت واحدیت که منشاء اسماء صفاتدر که
مقتضی ظهوره مجموع کمالاتی ظهوره کتوره اقتضا اتدوکی یونندن
خالق ظهوره کلمك کمالی کندو نوکدر اطوارلره ظاهر اولدوغی یونندن
مخلوق عبارة اخری سار فی الکل یعنی حضرت شیخ بر عبارتله ایدرکه
ذات حق سیر اتدی کلیه دیر • زیرا که کل اندن غیری دکل ایدی •
وانصبغ بالکل کلیات اسماء الهیه • وکونیه ایله منصبغ اولدی یعنی
رنکینی الدی • وهو منزه عن الکل • اگرچه کلدن منزهدر • والخسة
والشرف • والظلمة والکدر ینظر بالمظاهر • یوکسکلك والچقلق
ظلمت کدورت بونلروك هر بری مظاهرلرنده ظاهر اولدی • ویتفاوت
بالنسبة الیها متفاوت اولدی ظهورات مظهروك ظهوریله • والکل
سواء بالنسبة الیها بو مجموع دیدوکمز برابر در اول ذات حقه نسبت
اتدوکمزده

ولیس فی الحقیقة غیره ایله اولسه حقیقتده ذات حقدن غیری اولمزلر
وهو الواحد زیرا که اول بردر ایکی دکلدر که مجموع مظاهرون ظهور
ایدن اولدر ولو ظهر بالف صورة اکرچه بیک صورتله دخی ظاهر
اولدیسه فظهر الحق بالکل حق ظاهر اولدی بو کلله فظهر به الکل
ایله اوله کل دخی انکله ظاهر اولدی وفی الحقیقة الظاهر والمظهر واحد
حقیقتده ایله اولیجاق ظاهر ومظهر بردر والتغایر اعتباری بو
غیریت اعتباری اولور ویظهر فی الکل بحسب ذلک المحل ظاهر اولور
کلیده اول محلک حسابیله لا کما هو دکلدر اول تاکه وجود مطلقدخ
دکل ایدی **فصل** اعلم ان الوجود المطلق کلدک امدی
بلکل که وجود مطلق دیدیکمز هو الواجب الوجود لذاته در لانه لا یصح ان یکون
انو یکون که درست کلمز ممتنعا که اول ممتنع اوله نته که شریک باری
کبی که اول اشلدوکونی اول منع ایدر اول درلتدوکینی اول اولکروه
اولکتوده وکنی اولکدره لمنافاة بین الوجود والعدم یعنی وارلق
یوقلق اورتاسنده منافات اچونکم دیدیک وکذلک العدم عدم دخی
انجلاینی لا یمکن ان یکون موجودا امکان دکلدر که موجود اوله فضلا
عن ان یکون ممتنعا معدوم اوله زیاده انه ممتنع اوله ولا یصح ان یکون
ممکنا درست کلمز ممکن داخی بالامکان الخاص خاصه ممکن اولا انو یکون که

اقتضا

اقتضا ادر کسب ایتکی وجوده من غیره انوکی وجود بی غیردن فیکون معدوما
فی نفسه اول امکان معدوم اولو نفسنده مع قطع النظر عن موجده
ایجاد ایدجیدن قطع نظر ایتدوکمزده فیکون متصفا بالعدم اول امکان
عدمله متصف اوله نظرا الی ذاته ونظر اتدوکمزده یعنی ممکن مع قطع النظر
ذاته یوقدر کندو دلنی یوقدر دیاوز وهو محال الممتنع اول محال در
تاکه دیدکلیدی وایضا ذلک الغیر بو تجلین غیری دلفه لا یجوز ان
یکون موجودات درست دکل که موجود اوله ولا یلزم تحقق الوجود
قبل تحققه لازم کلمز که وجود حقیقت اولادقدن اوکدن تحقق ایده
اذ الفرض فی الوجود المطلق زیرا فرض ایدوکمزدن وجود مطلقتدر
وهو محال اول محالدر یعنی لازم کلمز که وجود حقیقت اوله ممکن حقیقت
اولمزدن اوکدن دیر المعدوم المطلق لا یوجد شیئا اول که معدوم مطلقدر
انی نسنه بلنمیه فثبت ان الوجود المطلق ثابت اولدی که وجود مطلق
واجب الوجوددر فوجود الکل به کلیات اسماء الهیة انوکله بلدر
وهو الله معه اول وجود دخی کلا ایله بلدر والکل مظهره بوکل دیدکمز
انک مظهریدر وهو ظاهر به وجود انوکله ظاهر اولوب والمظهر ایاه
اول کلیاتی اظهار ایدیجی اولدر واعلم ان الوجود المطلق بلکل که
وجود مطلق که ددک وهو الحق تعالی فی کل مرتبة هو مرتبه اول حقدر

اول وجود مطلق که حق تعالیدر

لا يخلو عن اعتبارين • اول وجود حق كه وار در هر مرتبه ده ايكي اعتباردن
خالي دكلدر • احدهما الفعل والتأثير • اول ايكي اعتباردن بريسي فعل
وتأثيردر • والآخر • اول بريسي دخي • التأثر • والانفعال • انوكله
اثرلنمك واشلنمك در • يعني وجود حق هم فاعلدر • و مؤثردر • وهم
مفعول در • واثرلنمشدر • كندو كندودن • ايله اوله • فيسمى بالاعتبار الاول
اولكي اعتبار ايله اكا • الهًا • والله • اله در • الله در ديو تسميه اولنور ::
وبالاعتبار الثاني • ايكنجي فعلله كه وار در • عالمًا وخلقًا وحادثًا • عالم در
حادثدر • خلق در • [illegible] دينلور • الوجود الصرف المطلق كلدك اسرى
وجود صرفه كه مطلق اوله • عن الاطلاق • والتقييد • اكا مطلق ومقيد ::
ديمكلكدن منزه اوله • والجمع بينهما • مطلق ومقيد لكي دكمي • كمي ارتسنه جمع
اتمكه • هو الحق تعالى • اول حق تعالى لنوك وجودي در • ليس بكلي ولا جزئي
نه كلي در ونه جزئيدر • اذ الكلية والجزئية باعتبارٍ ثانٍ • زيرا كه
كلي جزئي ايكنجي اعتبار ايله در • يعني بالنظر الى الاشتراك • اشتراكنه نظر اتدوكي
سببيله • وعدمه • والحقيقة بالحقيقة • اول كلينوك وجزئوك عدم مسبوقدر
من حيث هي هي حيثيتندن انه كلي اولوب • عن الاعتبار • اعتباردن
مجرده • [illegible] اول حقيقت • يعني نظر الى الحقيقة • من حيث هي هي حقيقته نظر
اتدوكي كه • اول هي هي حيثيتندندر • مع قطع النظر عن غيرها • غيرندن

اعتبار ايله

مجرده

قطع

قطع نظر ايده • وكذلك • وان كانت لا يخلوا • اكرچه خالي اولمسه داخي عن احدهما
باعتبار ثان • اول ايكيدن بريسي ايكنجي اعتبار ايله قالور • وجود الصرف المطلق [illegible]
پس وجود مطلق كه صرف ديدك مطلقدن ومقيددن • عن الكل كلمه • بو مذكور
اولنلردن • اول هويت در • وليس فوقه مرتبة • اصلا انك يقارو مرتبه يوقدر
وهو فوق الكل • اول جملسنك فوقنده در • ومنها الكل • كل اندندر • وهو الكل
اول ينه كلدر • والكل هو كل دخي اولدر • تلخيصه كه انذن يدركنه شاهد
خلوت خانه • غيب هويت • دلدكم كندو كندويه جلوه ايدي اندن اوكدن • نه عين
ونه غير وار ايدي • نه يم • نه دميم • نه ظهور • نه بطون • نه كثرت • نه وحدت • نه وجوب
نه امكان • نه كل • نه جزء وار ايدي • نه ظاهر ونه باطن • نه اول • نه آخر • وار ايدي
چونكه اقتضا ايدي كه كندو كندوي غيردن كوره • حال بو در كه غير يوق در • بر تجلي
ايلدي • اول تجليدن صفت وحدت ظهوره كلدي • پس اول تعين كه غيب هويتدن
ظاهر اولدي اول وحدت ايدي كه احديت وواحديت • اوليت وآخريت • ظاهريت
وباطنيت اندن ظاهر اولدي • احديته انتفاء عدد ونسب وار • واحديته اثبات
عدد ونسب وار • ايله اولسه بونلرك هم كل حيطه سنده اولان اعتبارلكه وجود علم نور
شهود در • هم ينه جزدر قسمت • اربعه اولدوغيله • ايله اولسه كل اندندر ديدوكي
بنلرك وجود نه • احد له واحد در • وحدتدر • ايله اولسه بو كل اندندر ديدوكي راست
كلنور • وهو الكل • اول كلدر ددوكي اسماء وصفات ذات احديت يوننده ::

شونك الجوندركه

مفهوماتي الطلاق اولنمز. ایله اوله مستقل وجودلري يوقدر. اعتباريدر. بو وجهله
ينه ذات كلي اولور. والكل هو كل. دخي اولدر. شول حيثيتله كم وجوه بقاسي ذاتلدر
ذاتدن غيري دكل اول اولدر. وليس في تلك المرتبة. اول مرتبه ده كم وحدت
دكل يوقدر. بالوجوه الاولية والاخرية. اوليت ايچون واخريت ايچون وجود
يوقدر. والظاهرية والباطنية. ظاهريت وباطنيت ايچون وجود يوقدر.
وعلى هذا قس الباقي. قلان اسما وصفاتي دخي بوكا كوره قياس ايله. لانه اعز
مناعاة الكل. انوكيچون كه بو ديدكلرمز كلدن غيري اولورلر. وتحقق كل منها
باعتبارنان. بونلروك هر برسينوك حقيقتي اكنجي اعتبارلردر. فلا ازل ولا ابد
ثمه. انده نه ازل. نه ابد واردر. فالازل والابد. واحد ثمه. ازل ابد بردر
انده. فله اعتباران. اول وجود ايچون كم ديدك اكي اعتبار واردر. اعتبار
بلا تعيين. براعتبار تعيين سزدر انده. ويسمى بهذا الاعتبار احدا. بو اعتبار جهه اكا
احد تسميه اولنور. وله الجلال بهذا الاعتبار. بو اعتبارله اونك صفتي جلالدر
سرابرده ذات در. واعتبار بالتعيين. اول اكي اعتباردن بر اعتبار تعيينله در
فيسمى واحدا. بو اعتبار اكا واحد تسميه اولنور. وله الجمال بهذا الاعتبار. بو اعتبارله
جمال انكوندر. ويعبر عنهما باليدين. بو اكسنه اعتبار اكي ال داخي دينلور.
وكذلك يعبر باليدين. انجيلاين در اعتبار ايدرلر. الي عن كل صفتين متقابلين
شول اكي صفتلردن كم تقابل اولا اول الله ايچون. كالباطن والظاهر. باطنله ظاهر

جلال وجمال صفتلرينه يدين تعبير اولنور

برينوك

برينوك اقتضاسيله برسنه بكزمز. والقابض والباسط. قابض باسطكبي. والي
كل صفتين متقابلين. ودخي متقابل اولن اكي صفتلركم واردر انلروك كبي
غيرهما. اشير في خلق آدم بيديه. غيرسينه اشارت ايداوز. لهمي اكي الوله تخمير
ادم. ديديكي محلده. فكذا صورة العالم. وصورة الحق يداه. انجيلين در صورت
حقله صورة عالم دخي اكي ال مثابه سندهدر. اعلم بلكه ان الله لا يعرف
كنه ذاته. الله تعالينك ذاتي نتاكلي بلنمزدرلر بمعنى. ان في ذاته. شول معنيله دركه
الله تعالينك ذاتنده بو صور عالمده كم اضعافلردر. الي غير النهاية. مندمجدر
بو عالم ظاهردر. وقايمدر. انوكله. بو اضعاف كم ديدك. الي غير النهاية تعاقب اوزره
كم ظاهر اولور. انكله قايم دسكم كه انك كنه ذاته ارشسه. الا بو ديدكلرمز مجموع
ظاهر اولور. انك كنهيتنه داخ يول بولور

فصل

كلدك امدي وجود مطلق كم جميع افعال اندن اولدغنده. وجميع كمالاته متصف
اولدوغنده الله دينلور. دخي افعال وصفات كلي. وكمالات كم انده واردر ظاهر
اولمز الا مظاهر واسطسيله. بو مظاهر دخي جمع اولمغله جميع كمالات تمام اولور
داخ صادر اولور. اندن كلي مظهره مختلف نسنه منظاهر مختلف اولدغي سببيله
ايله اوله كثرت واقع اولور مظاهرده. وليكن ظاهر اولن مظهرده كثرت واقع
اولمز. پس الله تعالى بردر جميع مظاهردن تجلا ايدر. هر مظاهر دخي صورتي
اعتباريله دخي برسينه مخالف اولور حقيقتده انوك عيني ينه انك عينيدر.

غيري اشير اول غيري صفتلره اشارت اولندي في خلق آدم آدم عليه السلامك خلقي خصوصنده بيديه حق سبحانه وتعالى ايكى الوله براتدم بيورمسيله يعني ايكى الوله ديمك ايكى صفتله ديمكه اشارتدر

دخی هر مظاهردن بر مخصوص نسنه ظاهر اولوب انلرك صورتی اعتباریله كل
اشیا خود حقیقت اعتباریله اولدر. اكر بو مظاهرلرك هر بریسی انا الله دیسه
درستدر. حقیقت اعتباریله كه جمیع اشیا اندن صادر اولمشدر. بو اعتبار ایله
كه دیدك تعدد لازم كلمز. بوندن خوف دیدك ایدی كه تعدد مظاهرده در
كلیسنده ظاهر اولان بردر. دیدك ایدی. اكر بونلرده هر بریسی انا الحق دیسه
درستدر. مطلقدر. انكیچون كه وجوده برشی یوقدر دیو شرط ایتدوكمزه
حق دیو تسمیه اولنمولوی برابردر. اندن كركسه نسنه صادر اولسون كلیله
ویا بعضیله كركسه اولمسون. دخی ممكندر كه بو مظاهرلردن هر بریسی اللهدن
غیریدر دمك درستدر. شول اعتبار ایله كه صورت بولمزدن اندن صادر
اولمدی كلیسی بردر. ماصدق اعتباریله یعنی ماصدق ددكمز رازقه
دیرز هم خالقه دیرز. بونكل اوزرینه درکه عبده دیاوز وهم حق دیاوز
كثرت اولمز ماصدق اعتباریله اما اولسه ذات حق مغایر اولمز الا انهو
واعتبارات حسابیله. اعتبارات خود آنسز محقق دكل. بو كثرت كه واردر
خیالاتدر غیر دكلدر. كان الله ولم یكن معه شیء وهو الآن كما كان
علیه وكل شیء هالك الا وجهه

فصل

دخی بلكل كه موجود حقدر غیری دكلدر. مقصود دخی ایلدر نته كم
یا موجود یا مقصود دیرسن اشیا بونده عموم اولور كلیسی اكرچه

متناره

8

متناره متضاد اولان اولورسه كلیسی وجوده داخل اولمغه بو منافات كه
واردر مراتب اعتباریله در. اول اندن منزه در. اكرچه اندن خارج
دكل ایسه باطل دخی حقدر وجود حیثیتندن. بطلانی نسبیدر. جمیع مراتب
عالم اجسامده منطویدر. یعنی مجتمعدر. اكر سن اول مراتبلری كتورسك
ارواحدن وغیری مجرداتدن نسنه قلمز. وصاحب مرصاد العباد ضرب المثل
ایدوب ایدر كه قند له قطاره سبیله نسنه معلوم ایدن اجامی قطاره یرنه
وضع ایدر نته كه قند اق شكردر. نباتدن قالب شكردر. وهم ایتمشدر — وقطاره
ارواحه اجسامی بر برندن افراز ایده. وجوده حقدر حقیقتده اول ایله
دكلدر كه انكیچون كه بدن انسان روحدر بلكه حقدر. كثیف اولمشدر صورتلر
تراكم اولدوغیله یعنی بو صورتلرك هر برسنی رفع اتسك لطیف اولور نته كم
روح لطیف ایدی. تا شول قدر لطیفنی دخی رفع اتسك كه حق باقی قالور كه
وحده لا شریك له كلدك امدی حق تعالی تأثیر اتمك حیثیتندن اكدر
تأثر اولمق حیثیتندن عبددر. مخلوقدر. ومحكوم ومقهوردر. بونك اوزرینه
كم ددك. دكلی افعال حقكدر. جمیع صور انك آلتیدر. ایله اولسه صورت
عبد غیری حق اولمز. ولكن عبد بوندن غافل اولوب خیال ایدر كه كندونك
اختیاری واردر. وفعلی واردر. ووجود مخصوص واردر. حق وجودندن
غیری. بو غفلت اكا اندندر. نته كم مجموع مصنوعات وجوددر اكا آلت اولمغیون

وجهله آلت خوفه صانع وجودندن در ۰ اول قیاس ایدرکه بو فاعللق وصانعلق
اول آلتوك صنوبر ۰ بو تخیل وبو تصور مذموم در غفلتیله ۰ اکر
حق بله فعل واختیار کندویه اسناد اتسه شول جهتدن که اول حقدر ینه
مذموم در ۰ زیرا که فعل مخصوص صادر اولو صورت مخصوصده اول فعلك
فاعل اولن حقدر ۰ اول متبوع واول صورتده ۰ بو صورتله اولیجق حق اولدر
ایله اوله عارف اولن ۰ اکلدی ۰ وتاویل ایدی ۰ شول اشلدم وایلدوم
دیدوکنی که اشلین لکمدر ۰ جاهل دکل تحقیق اولدر که ۰ اختیارکم دنیلور
مصدر دکل شعوریدر ۰ فعللر بو دکل درکه ۰ دیلرسه اشلیه دلرسه قویا ۰
انوکیچون که ۰ افعال مشیتله در مشیت خود مراتب اقتضاسیله وصورلر
خارج داخل اسبابله در ۰ فحیٰ که بو دیدکلردن جمع اوله ضروری مشیت
قوپر ۰ اول اسباب تتنده ۰ فعللر صادر اولور ۰ اول صنور که ترك اتمکه
قادر اوله ۰ انجلاین دکلدر ۰ اشلمك دخی ۰ انجیلاین در اهل حقیقت قتنده
مصدر ایچون شعوردن غیری نسنه قلمز کلدك امدی متضاد فعللر کم
حیواندن صادر اولور وهم اولنور که انلرك اختیاری واردر حقیقت
اولدر که یقاردن اشتدوکی قرغنك مزبله آچدوغنده بدنوسکل اوتدو
کتدوکیجک ایچنده دخی غیری حیوانلرکم واردر ظن ادرلر که انوکل اوله
شول معنی اوزرنه کم عوامده مشهوردر دکلدر بو سونی آلاکه قول ذودر

بو تقریر

بو تقریر بیان کم واردر کشف برله اعطا اولندی ۰ اکرچه ناقص عقل
اولنلره مخالف دخی اولورسه نه غم دکلدر حق بودر ۰ والله اعلم بالصواب ۰
حمدي قیاس اول الله تعالی یه کم ذاتیله تجلی ایلدی ینه کندو ذاتیچون
ودخی اول تجلی برله حقایق اسما وصفاتنی ظاهر ایلدی ۰ ودخی جود خزینه سندن
مفاتح ابداع اندی کرمیله کم اول مظاهر عینیه در عین ذاتنه ۰ ودخی یا غشلدی
هر بر مظهر ایچون اول کرمندن فیض اقدس برله صورت علمیله مصور اوللر ۰
ودخی اول صورت علمیه اعیان ثابته وحقایق عینیه ایلدی ۰ ودخی
فیض اندی انلرك اوزرنه فیض اقدس برله وجهلرین وجودندن
بکندی محکم ایلدی ۰ حکمتیله ذات مشیتنی وجود اوزرنه کم اعیاندر
چقردی انی عدم ظلمتندن نور وجوده کتوردی فضلیله سبحان الله که
ذاتیله تجلی ایدوب ینه ذاتیچون که ۰ استخلاف اوله شول مظاهرلره کم عالم
دیو نعت اولنور انده جمیع حقایقلری اجمال اندی انکیچون که ۰ اسم جامعوك
ظاهر صورتیدر ۰ دخی اسرار علمك حاملیدر انکله مدلل اولدر ۰
وصلوات انك اوزرنه اولسون کم اکا اسم اعظم دنیلور که ۰ اول ماخلق
الله الاسم الاعظم ۰ واول ماخلق الله روح محمد علیه السلام اولدر که کندو
لسانیله مرتبه سنی بیان ایلمشدر که ۰ انا سید ولد آدم دیو دخی رسالتیچون
مبعوثدر بو امتلرك خیرلوسی اوزرنه ودخی آلی واصحابی ایچون

كم عيدن وجهدن اختيار اولنمشلردر دخي شول وارثلر اوزرنه كم
اولياء كملدن كم سالكلر درطريق احمده مطلعلردر حقلق اسرارکلمه
كلدك امدي بوندن صكره تسويل ايدر بو اضعف عباد واحوج
خلق احمد بن صادق بن زكريا رحمهم الله وقتي كه هجرتوك سنه ثلث
وثمانمائه بيلنده مبارك جماذي الاولي آينده الله تعالي بني واقف ايلدي
حالمدن كم كجمشدر وحاضردر دخي اسرار انوارندن نسنه لر كشف اتدي
كوكلم كوزندن اكنه استار كيدردي قوتلندردي بني تأييدرباينيدن
رموزلري اعلاميله سردي وخذمتنه التدي بني شول كامل مكمل كه
وحيد دهردر وفريد عصردر فخر العارفين وعين ذات الموحدين در
ونور بصر المحققين در كمال الملة والحق والدين در اعني سيدي محمود بن المصطفي
بن شيخ بدر الدين القاضي سماويه ادام الله علي المستفدين بركة انفاسه
وانار بمعرفته قلوب الطالبين وجلا اسرار بيت كشفه

كشف اولدي بنه صورتي اسرار احمدي ‌ ‌ ‌ رفع اولدي بنه جمله استار سرمدي
كوردم يوزنده نور الاهي معين اول ‌ ‌ ‌ كم اولدور عارف ولان قلبك معبدي
انوار خاص انده اولو غيري منهزم ‌ ‌ ‌ انوار الوانك اودر جمله مسندي
في الجمله حق ظاهر اولبدر انوكلا ‌ ‌ ‌ شاهدلو وزكه انده شهود اولدي شهدي
غير اولماغين اكلينا غيرت بيتر ‌ ‌ ‌ كم عقل عقال اولدي انوك حاي مرقدي

حق استيانك عالم اكوان جارجي ° سياره اولوبن سير ايدانك اولاي ماه ومهري
چرخ ايتدوكني دور قرار ايتدوكنه نيز ° اولسون انك مقصد صدق اوزرا ميدي
كونهمكه انك مقصود علم حقدر ° انكله حق يولنه اقامت ايدوب اهل اهواي
بر قرار سابق ينه حق يولنه دعوت ايدوب انلره هادي اولا في الجمله اول
هو الديله هوان اولمشي عاجز وقاصردن بدي برزوز ° چون انكمرادني
كونلدكم علي سبيل الكشف كم برشنيله ينه اصلاح اولنب صلاحيت
كسب اولنه ° وجميع يارنلردانه صلاحيتيچون ينه برسبيل رياضت تحصيل
كماليچون طالب اولب باشلديلركه ° اول واردات الاهيدن اوقيالر
كم حق طرفندن وانوارلمشدر اول شيخ كامل المكمل قطب العارفين
وامام الموحدين وقرة عيون الموحدين ° وارث انبياء والمرسلين خاتم
الولاية المحمدية الخاصة ° كاشف الاسرار الالهية ° شيخ بدر الدين
بن قاضي سماوية ° رضي الله عنه وارضاه ° وجعل اعلي جنانه موطنه
ومثواه ° وانده اولدوغندن صكره خلقه چقرمشدر ° شول حقايقلركم
اودتولمشدي اوهاملر بيان ايلمشدر دخي آچمشدر ° بو ضميري اسرار دقايقدن
كم منجب قلمشدي ° بيان اولندقچه شويله يقين اولمشدي كه متجلي اولا °
شول نورلركه ظهوره موجبدر ° دخي منكشف اولا اول نورلره هر مونزلت
ومستورلتكه محجوبلرك قتنده واردر ° سترمدك شيله كستردي كه كيمكه

بو بنم معرفتومی یادنلره موشتو لایه• یعنی آسان ایلیه• اول بنم خاص
وارثمدر دیدی• ایله اولسه بو ضعیف و نحیف قول دلدومکه اول اسرارکم
انی مکنون اتمشیدی آشکاره اولنه• عزیز عبادتدن تو دکدلنه کلهین دخی
الومدن کلدکجه ریاضتله مرتاض اولب• استومی حضرت شیخوک مددنه و فیضنه
تیلیم ایدوب• اول واردات الالهیه کم شرح اولنمشدی جمع ایدوم• وقت
مشاهده ده حضرت شیخ کوردم بکا ایدر• ای اوغول• بن واردات وارده
اولدقجه سویلدم تا دویل ایدوم اما جمع اتمدوم• کرک درکه سن اولری جمع ایدسن
اندن صکره شرح ایدسن• بن ضعیف قول دلیف اتلادک مبارک کلامنک متابعتنده
بنم جمع ایدیم دیدم• اول اوان اکی باب اوزرینه جمع ایلدیم بو بیورسی• اول
باب وجوده و اسماء صفاتنه اولا• اکنجی باب ملکوتنه اولا• اوچنجی باب
عالم مثالنه اولا• دردنجی باب عالم ملکنه اولا• بشنجی باب مرتبهٔ انسانه اولا
التنجی باب صورت حقنه اولا• یدنجی باب حشر اجسادنه اولا• سکزنجی
باب محبتنه اولا• طقوزنجی باب سلوکنه اولا• اوننجی باب ذکرده اولا
اون برنجی باب مشاهده ده اولا• اون اکنجی باب اعتبارانته اولا•
ایله اولسه بنداخی حضرت شیخوک مددیله بشلدوم• تلخیص ایدوم جمله واردات
اون ایکی باب اوزرینه جمع اتدوم• هر برسنی یرلو یرنه درج اتدوم که
طالبلره هر نه مسئله کم حاجت اولسه بولمغه آسان اولا• اندن صکره دلدومکه

طالبلره

11

طالبلره بعض اسرارندن کشف ایلیم• اول معانی کلنجکلاری یوزلرندن برقعلرینی
کتورم که اول عزیزک منور قلبنه فیض اولمشدر• و مطهر روحنه کشف اولمشدر•
حضرت العلیم خبیردن و حکیم قدیردن اندن تجلی اولدوغی سبیله• و مشاهده
وارد اولدوغی ایله بشلدم• الله تعالیدن استعانت برله که قید ایدم بعض
الله تعالیدن• و مدد شیخدن فتح اولدوغی مقدارکه• واضح عبارتله
ولایح اشارتله ایجاز و اختصار اتمکله• و دخی اوقات مناسبت اولنان
محللرده• مشایخ سلف سوزندن• استنباط ایدب بر سبیل حجت نقل ایلدم
که• منکرلره حجت اوله• و مؤمنلره مستفاد اوله• شول حیثیتله که کتابک
معناسی ناظرلره واضح اوله• فیحق الحق و یبطل الباطل و منه سبیل الصواب
علی سبیل التحقیق• شول وجهله که• بندن اشارت اولنیا که اعتراف عجز
قصورمه که• اول حضرت شیخوک مددندندر• ایله اولسه بو علم اسرار دخی
موقوفدر• قاعده و اصول معرفتی اوزرینه کم بو طایفه متفق اولا•
جمله اول اصطلاحه اولانک بیانیچون بر مقدمه وضع ایدرلم که اصطلاح
قاعده و اصول معلوم اولدقدن صکره• مذکور اولنان آسان اولا•
بو کتابک دخی آدینی• تخلیص واردات قودم تجنی که اهل الله بو معانیدری
بولالر کشف یقینله ظن تخمینله دکل• نه که ذکر اولنمشدر انی دلیل برهانله
تنبیه در• مستعد اولن یادنلر ایچون• انکیچون دلیل انی زیاده اولنمز•

الا اخفا ايله • برهان دخي اولنمز الا اخفا ايله • كوركدركه بيتشان يارنلي عزيز
دوتالر • اهلندن دريغ اتميلر • ونا اهلدن صقنلر • كم انلر اهل مشاهده در
انلرك شومندن ميشوم اولميلر • واسئلا العون والتوفيق والعصمة من
الخطاء في مقام التحقيق • مقدمه اشارة الي بعض المراتب الكلية •
واصطلاحات الطايفه فيها حقيقة الوجود بلكل كه يعني ذات الله
هو هو حيثيتدن اعتبار اتسك كم موصوف اوله وغير موصوف اولميه
اكا غيب هويت ديرلر • اكر شرط اتسك كم انكله هيچ نسنه اولميه • اكا
مرتبهٔ احديت ديرلر • انده جميع اسما وصفات مستهلك در جمع الجمع ديرلر
حقيقة الحقايق ديرلر • عما دخي ديرلر • اكر شرط اتسك كم انكله جميع
اشيا اوله • كل ايله وجز وايله كه اسما وصفاتدر • اكا مرتبهٔ لطيفه ديرلر
و واحديت ديرلر • ومقام الجمع ديرلر • ودخي شول اعتبار له كه اسماء
مظاهر نه اولاشدر جيد ركه اول اعيان در • وحقايقدر • استعدادنده
اولن كما كل مناسبتنجه مظاهر اوله • خارجده اكا اولشدر بو معنيله •
اكا مرتبهٔ ربوبيت ديرلر • يعني شول هيمان اولمق كم جمال الالٰهيده
اول عقل قهر اولوب تحير اولمقدن عبارتدر • اكر دلرسك كم انده نسنه
شرط اولنميا وهم شرط اولنه • اكا غيب هويت ديرلر كه ساري در جميع
موجوداته كلدك امدي بواكيدن هر نسنك هم جمال وار وهم جلال وار در

يعني صفات جلال ايچون جمال • وصفات جمال ايچون جلال واردر ديدوكا
اول لطيف مستوردر قدر الحقيقة كم • ولكم في القصاص در ديو • اكر دلر سك كم
مظاهر خلقيه مستهلك اوله • انوار ذاتده اكا مقام جمع ديرلر اكر دلرسك كم
مظاهر خلقيه انده استهلاك اولميه • اكا مقام فرق ديرلر كلدك امدي
فرق دخي ايكي قسم در • برسي اولدر كه وصولدن اوكدن اوله • وبرسي
وصولدن صكره در • اوكلكي فرق محجوبلركدر • ايكنجي فرق كامليلرك در
ومتمكنلرك در • اكا فرق بعد الجمع ديرلر • صحو بعد المحو ديرلر • بقا بعد الفنا
ديرلر • صحو ثاني دخي ديرلر • بنجه بونك كبي دخي ديرلر كلدك امدي
قولك حقيقتندن صكره افاقت بولغندن • عبارتدر يعني حق
سبحانه وتعالي • قوليچون تجلي ايدوكندن صكره دركه • انانيتندن ايو
فنا ايليه • يعني جبل مثلاشي اوله • انانيتي طور فنا اوله • حق تعالي
اكا ايكنجي كره • وجود ويره • عقل وتصرف بغشليه يعني نفسنده بوكز دخي
بو وجوده وجود حقاني ديرلر • وصول دن صكره اولدوغيچون علم دخي
حقله متحقق اولدوغيچون • تفصيله دكل نته كه • اول صور زعم ايدر ايدي
ايله دكل • كلدك امدي • حضرت الاهيه دخي وصوله موقوفدر عنايت
ازليه برله كه جاذب اوله قوتچون • رتبهٔ انكل بدايتنده عبدك حالي
داير اولور صحو له محو اراسنده محو ديدكمز • سكر در اول بر حالدركه

وارد اولور انسان شول حيثيتله كه عقلندن غايب اوله اندن دخي فعلله
وقوله حاصل اوله عقله صغر، شول خمردن سرخوش اولمش كبي ولكن
اراسنده يدله كوكجه فرق واردر، بو سرخوشلق محبت سرخوشلغيدر
اول جذبة الله نتيجه سيدر، واول توفيق وعنايت نتيجه سيدر، انك كبي
صغر، بو بيان اتدوكمز محبوبلر حالدر محبلر حال دكل، اول جذبه كم
سلوكدن صكره حاصل اولور اني دخي يرنده ذكر ايدهوز ان شاء الله تعالى
وباقي اصطلاحات كم وجدان كبي وجذبه كبي، وجود، وشهود كبي عيان
مكاشفه ومشاهده تلوين وتكوين كبي يرلو يرنده مرموزا ولا ان شاء الله
فصل بلكل كه حق تعالينوك كل يوم هو في شان
حسابيله شيوني وتجليلري واردر، مراتب الالهيه دخي انوك شيوني
ومراتبي حسابيله صفاتي واسماسي واردر، كل دخي منقسمدر حيثيتنده كه
تام كلا يله وياخود تام كل اولميه، اكر اكثر اشيايه محيط اولورسه
كه محيط تام دكل، او لرا امهات در، شول صفاتلريله كه ايمه سبعه
ديرلر، حيوة علم ارادات قدرت سمع بصر كلام كبي بو ديدوكمز صفاتلر
غيرجون اصول اوله ليكن بعض بعضيله مشروطا اوله حقيقتده
بنوك كبي علم مشروطدر حياتله قدرتله دخي ارادت مشروط حيات
علم قدرتيله باقيسي مشروطدر بو درت مذكورلريله بله اولسه

اسما

اسمادخي درت اسمايه اول دخي امهاتدر، اولدر آخردر ظاهردر
باطندر، بولاري اسم جامع جمع ادركه اول الله والرحماندر قال الله
قل ادعوا الله اوادعوا الرحمان اياما تدعوا فله الاسماء الحسنى بونلرك كل
هر برسنك حيطه سنده اسماء حسنى داخلدر، هر اسم كه مظهر ازليه وابدي اوله
ازليتي اسم اولدندر وابديتي اسم اخردندر، ظهوري اسم ظاهردندر بطوني
اسم باطندندر، شول اسما كه متعلق اوله اشكال وايجاد اتمكه اول اسم اوله
داخلدر، شول اسما كه متعلق درجزايه واعاديه، اول اسم اخره داخلدر
شول اسمالر كه ظهورله بطونه متعلقدر انلر ظاهرله باطني اسمنه داخلدر
اشيا خود بودرتدن خالي دكلدر، يا ظهور اوله يا بطون اوله يا اوليت
يا اخريت اوله، دخي برنوع قسمتدن منقسم اولور اسماء ذات واسماء
صفات واسماء افعاله، اكرچه كليسي اسماء ذاتدر ذاتدن ظهور اولديغي
اعتباريله اسماء ذات ديرلر، صفاتدن ظهور ايتدوكي سببيله اسماء صفات ديرلر
افعالدن ظهور ايتدوكي سببيله اسماء افعال ديرلر، اكثر بو اسمالروك
ايكي اعتباري دخي كندويه جمع ايدر، وقت اولور كه اوچنن دخي ايدر، وقت
اولوركه اسماء ذاته دلالت ايدر، يا اسماء صفاته دلالت ايدر، يا اسماء
افعاله دلالت ايدر، مثالي بنوك كبي، رب اسم ثابت معناسنه كلسه اسماء
ذات اولور، اكر مالك معناسنه كلسه اسماء صفات اولور، اكر مصلح معناسنه

كلسه

اسماء افعال اولور ودخی اسمالر ندندر که وعنده مفاتح الغیب لا یعلمها
الا هو دخی شولار بلورکه حق تعالی هویت ذاتیله انلره تجلی اتمشدر
اقطاب کمّلدن قال الله تعالی فلا یظهر علی غیبه احدا الا من ارتضی
من رسول ودخی رسول حضرت انکا اشارت ایدر دعاسنده که او
استاثرت به فی علم غیبک دیر بنلرك کلیسی اسم اوّلیله باطنک التنده
داخلدر انلرك هیچ اکوانه تعلقلری یوقدر شیخ محی الدین عربی فتوحاتنده
ایدر واما الاسماء الخارجة عن الخلق والنسب فلا یعلمها الا هو لانه
لا تعلق لها بالاکوان دخی اسمالر ندرکه مفاتح الشهادة یعنی مفتاح
خارج اولهلر محسوسات اوله نتکه قال الله تعالی عالم الغیب والشهادة
بونلرك کلیسی اسم اخر له ظاهر اسمنک التنده داخلدر شول کم حسنی در
کلیسی امهات اسمادر دخی بلکل که هر ایکی اسمک اراسنده که تقابل اوله
بر ایکی یوزلو اسم واردر اکسندن طوغر دخی اکسنه برزخ اولور نتکه
هر صفتک که متقابل اوله بر صفتی واردر ایکی یوزلودر انلردن طوغر
انلرك برزخیدر بو اسما اجتماع اولدوغیله بعض بعضسندن متولد
اولورکسه متقابل اولسون کرکسه اولمسون کم غیری متناهی اسما ظهوره کلور
بونلرك هر برسیچون مظهر اولور وجود علیدن وعینی دن فافهم

الباب الاول فی الوجود الالهی واسمائه وصفاته

فصل بلکل که ذات اللهک صفتلری واردر سمع بصر کبی بن
اما مظاهردن ظاهردر اما ذاتنه نظر اتدوکمزده بی حیثیتندن مظاهردن
قطع نظر اتدوکمز برله بو صفاتلر آنه تنزیه ایدر تشبیه دن صفات مظاهردن
عقل ووهم وخیال انه ادراک اتمیلر وبو صفاتلرکم واردر جمیع اشیاده نابتدر
روحانیه وجسمانیه کرکسه جماد اولسون کرکسه نبات اولسون کرکسه حیوان اولسون
کرکسه کوک وکوک اهلی اولسون کرکسه یر ویر اهلی اولسون سبحان الله
الواسع اول حیاتله جمیع اشیا حی در اول کلامله جمیع اشیا مسبح در
اول سمعیله جمیع اشیا مستمع در ایله اولسه بلکه حق جمیع انسانوک سمعیدر
وبصردر والیدر ودلیدر وسایر قوای باطنه سی وخارجیسی در
نوافلله تقرب تخصیص اتدوکندن مقصود سبب معرفتدر انوکچون
عارفدن غیریسی غافلدر کانه ایله دکلدر که عالم کبی که علیله عمل اتمز
پس انی جاهل صایرلر تلخیصی حضرت شیخوک بو سوزندن بو اکله
نورکه قرب نوافلک خصوصیتندن غرض معرفتدر که بیله حق تعالی اشیانک
آلات ادراکاتنه لازمدر که مجموع کندو اوله عارف بیله که الدن دوتان
اول در کوزندن کورن اولدر قولاغندن اشدن اولدر اکر بونی
بویله بیلمسه شول عالم کبی اولورکه عمل اتمز انی جاهل عد ایدرلر ایله اولسه
معرفت الله دخی نوافلله حاصل اولمش اکر انسز حاصل اولسه

هر كيمي كم بلدي بو مجموعندن ظهور ايدن اولدر ● نيچون حق كورب حق
اشيدب حق سيلز ● ايله اولسه بو مراتب سعيه شاهددر ● سعيله حاصل
اولور كيم كندو هواسندن چيقه خلقه طوله ● ايله اولسه كورر اشيدر
سيلين اول اولور بلكل كه اسما وصفات وافعال كليسي استعدادلره
تابعدر ● اكر استعداد اولمزايسه بونلردن هيچ نسنه اولمز دير تلخيص
صفات اسم وفعل استعداده تابع اولديغي اسما وصفات وفعلدن مسبوق
اولور ايله اولسه ● مستعد كم اولور ● كم اسم اولدن صفاته اندن فعل ظاهر اولور
بر معنيله مستعد ● ذات حق اولور جميع كمالات ● اسماء صفات انوكدر ● افعال
خود اسمادن ظاهر اولور حضرت شيخ ايدر سر قدسه بونلر ظاهر اولوردر ●
تنبيه متكلمين ايدرلر كه ● الله تعالى قادر مختاردر ● شول معنيله كه انك وجود وجه
عالمدن غيردر ● ولكن بو عالمده اثري واردر ● ديرلر ● عالمیله انوك اراسي
متباين در ● ومتغايردر ديرلر ● صويله اودكيب كم بر برندن ايرودر ● والله
اودكل اتوندن صوف استلك ظاهر اولور بونك اكثرنك داخ اعتقادلري فاسددر
جهل محض اولب عدم اطلاعلرندن ● واقع اولب دررلر كه ● حق اوزرنه بونوك
بكي فاسد اعتقاد ايدرلر ● سبحانه عما يقول المبطلون ● انوكيچون كم انوك
ارادتي ومشيتي ● واختياري عالمك استعدادي حسابيله ● واقعدر ● يفعل الله
ما يشاء ويحكم ما يريد ● معناسي بو دكلدركه ● بر شي واحده ديله واشليه

قنقی

15

قنقی نسنه كه تصور وتخيل ايدرلر ● اضداد اولن نسنالردن كفر واسلام بك
ظلم عدل كبي ● بلكه معناسي اولدركه ديلر اشلر ● اول شيئوك استعدادنده كه
وارسه ● بو دكلدركه استعدادنده اولمين نسنه ديله اشليه ● مناسبت دخي
استعداده تابعدر ● مجموع كاينات كليسي استعدادلري حسابيله ظاهر اولورلر
مشيت دخي متعلق اولمز ● الا شيئه اولور درست دكل بو ددوكمزك خلافيله
متعلق اوله ● اشلمز شونيكه الا دليه ● دلمز شونيكه الا استعدادنده اولا نيس
اشلرنه دلرسه نجه اشليه كه استعدادي واردر ● بو وصف ظاهردر بو معنيله كيمي
مغموم اولور سببني بلمز ● سببي بر نسنه حدوث اولدوغيدر ● اكر بلسه كه بنجلين
در مغموم اولمزدي والله اعلم لا اله الا الله ما في الكون غير الله
باب الثاني في الارواح والعقول والملكوت بلكل كه الله تعالى نك امري
اقتضاء ذاتدن عبارتدر ● اول منزهدر لفظدن ● وحروفدن ● ولسان
وعبيدن ● دخي غيريدن ● قلم ديدكلري هر نسننك حقيقتي دركه نفسي اوزرنه
يازلور ● شول نسنه كه اطوارلرده جاري اولجقدر ● روح دخي اطلاق اولنور
شونك اوزرنه كه ● انك تصرفي ايله افعال حاصل اولور ● حركات بدنيه محصوصله
التي بدن طبيعيله ● بودير ولكن حادثدر ● بدندن صكره نته كه بعض حكما
ومتكلمين داخ ايله ديديلر ● دخي اطلاق اولنور شونك اوزرنه كه صورتله
بدنه دخول ايتمسي ● بر واسطه ايله ● يعني عالم مثال واسطه سيله مقدم اولور

اول روح بدن حدوثنه اوزرنه ایکی مرتبه‌ده • انوکچون که عالم مثال مقدم در
بدن اوزرنه • بر مرتبه‌ده • انوکچون کم انوک صورتیله عالم ارواح مقدم در
عالم اوزرنه • بر مرتبه‌ایله اوله • مقدم اولور بدن طوری اوزرنه • ایکی
مرتبه‌ایله ممکن درکه • پیغمبر حضرت اشارت ایلدی که خلق الارواح قبل الاجساد
بالفی عام دیدی یعنی ایکی مرتبه‌ایله دمک اولور • لازم اولمز بو سوزدن کم کون
ارواح حادث اوله • حدوث نوانیله تصور ایلدی • پیغمبر حضرت هر مرتبه‌یی
بیکل بیل صورتیله خبر وردی شول صورتله که کندویه کشف اولدی • انک تعبیری
بز دیدکمزدر • امدی ای طالب کورکرکه غافل اولمیاسن • بوندن کم بنک کبی
اورتلونسندن چوقنه منکشف اولور • القا اولندی پیغمبره صورتیله تعبیرندن
جاهللر • غافل اولب ظاهری اوزرنه قویلر • مصلحت دخی اول ایدی کم ایله
ایدەلر • اما اهل الله دن کامللر بلورلر • و پیغمبر حضرتنه ظاهر اولانک اکثری
حال غیبتده اولور ایدی • حاضر اولنلردن • و محسوسدن نه که ظاهر اولر بنوک کبی
حالده • غالبا صورتیله ظاهر اولور • تعبیره محتاج اولور • نتاکه امر ایله اولوردی
اهل الله فتنده • اکر دیرلرایسه که نیچون پیغمبر انی تعبیر ایلدی حالی اوزرنه
قودی • بز ایدورزکم اول وقت • ئما دون دکل ایدی • بو حکمت ایچون کم مستور لوی
اول وقته مطابق دکل ایدی • بو زمانه واره اولور • تعبیر اولنور • والله اعلم
قال النبي عليه السلام ان للقرآن ظهرا وبطنا ولبطنه بطنا الى سبعة ابطن

يعني

یعنی حضرت رسول ایدر بدرستی و راستی قرآنک ظاهری و باطنی واردر • باطنی
ایچون دخی باطنی واردر • تمام یدی بطن اولنجه دیر حضرت شیخ ایدر بز بو سوز
سویلیا وزکه • اول باطندن اولاکه • ظاهرک غیری اوله مرادمز اوله
دکلدرکه ظاهرینی نفی ایدوز • بلکه بز ظاهریله و هم باطنیله سیلورز دیرز
تاکه یدی بطن اولنجه • ایله اولسه بز جامعوز بو سوزک اورتاسنه دیر
پس قران وحدیث حقدر ظاهریله و باطنله دیر • الا شول یرلرده که
مجاز متعین اوله

فصل في العقل

بلکل که عقل التدر ادراکه
نظر فکریله • یاخود کشف عیانله صوفیلرک قولی معناسی بودرکه عقل عقالدر
و حجابدر • دیدکلری کم انک نظری فکریسی حیثیتندندر • انکچون که قوت متفکره
خیالیله وهم داخل اولور عقل اوزرنه تشاویش ویررلر • بو سببدن اشیای
کما هی ادراک ایدامز • کورمزمسن که متکلمین عقلا مسائللردن • بر مسئله بولدیلر
نظر فکریوندن چوق زمانلر اکا مقر اولدیلر • صکره خلاف اشکاره اولوب
نیجه یلدن صکره ینه دوندیلر • زیراکه عقل اوزرنه اعتمادلرینی • نظر فکریله اولدی
اول اعتماد حجابیله قلب محجوب قلدی • قلب یالکوز قلدی • اول امرلرکم
اکا منکشف اولسه کرکیدی • على ما هو عليه اولدی محجوب قلدی والحاصل
بدرستی عقلک ادراکنه ایکی جهتی واردر • بری فکریله نظر یوزندندر • و بری
کشفدر تصفیه‌یله عقلک ادراکنه کشفیله اولسه اتمدر خطادن بعیددر

واول ادراک که نظری فکریله در خیالات ایله مختلطدر طریق خطادر • بو طریق
کشف کم دد کل تصفیهٔ باطنه تقویت ادر • توجهینی ارتورر • انبیایه اتباعینی
وتقلیدینی زیاده ایدر • اول نظر فکری کم دد کل تصفیه دن خالیدر • حجاب وازغونلقدر
کوکدر که • عاقل اولان که انبیایه تقلیدایدر • سلوکنده وریاضتنده • ومجاهده سنده
عقلنه اتباع اتمکی ترک ایلیه • شری فاسد فکرلرده • حتی که جمیع امور متجلی
اولب عقلی مکدر اندن سالم ایلیه • دونسنه کما هی ادراک ایلیه واﷲ اعلم

فصل بلکل که ملایکه ملکوتدن در اولادک حقیقی
دکلدر الا ملکوتنک ضمننده در • زیرا که ملکوت باطن ملکدر • نجن که خیره باعث
اولسه ملایکه تسمیه اولنور • نجن شره باعث اولسه شیاطین وابلیس • ودخی بو تسمیه اولنور
ودرلو نسنه لر متشخص اولور • ومتخیل اولور • بو بواعث لردن کشنوک استعدادی
حسابیله ظن ایدرلر که وجه شخصدر • ظاهری حسیدر • تا که خارجده متشخص اولنلر
کبی • بو خوف بویله دکلدر • از اولوکه اول شخص اول مشاهده حسی باطنده دخی
اولور • نجن برکیشی کوزن یومسه برشخص مشاهده ایلر • اول شخص جزئی کم حسی اولمه
حقدن یوزینه دندره شیطاندر • ودخی بلکل که قوالو که فلکیاتده وعنصریاتده
ودخی بونک کبیلرده واردر ملایکه در • قول انبیانک قمتده محمولدر • شنوک
اوزرنه که بن ایدرم • شول جهال زعم اتدوکی کبی دکلدر • واﷲ اعلم
قال اﷲ تعالی ولو ان اهل القری امنوا واتقوا لفتحنا علیهم برکات

من

107

من السماء والارض یعنی معنای آیت ظاهری بودرکم • اکر بر اهل قریه
برن ایمان کتوردب • تقوایه مشغول اولولرایسه • اچاردوز بز انلروک
اوزرنه برکاتلر کوکدن ویردن دیر حضرت شیخ تاویل ایدر ایدر اکر
اهل خضیض وجودیه جامد اولسلر بزوم یولمزه یولمزی انلروک اوزرنه
اچاردوز عالم ملکدن وملکوتدن الهاملر میسر ایدادز • ودخی واردات
الاهیه واله ایدروز که اول واردات کاشف در عالملروک حقایقنه دیر
کوکلر ملکوته اشارتدر • ویرلر ملکه اشارتدر قال اﷲ تعالی فی سورة
الانبیاء اولم یر الذین کفروا ان السموات والارض کانتا رتقا
ففتقناهما الآیه یعنی بنوک تفسیرنده ایکیسی بونلروک متلاصقه لادی صاکی
اچلدق دیر حضرت شیخ ایدر که • احتمال در که اندن مراد انسان اوله
سماواتدن مراد • ملکوته اشارتدر • ارضدن مراد • ملک اوله • انسان بو ایکسنک
اورته سندن اوله • تا که بتشمشیدی نطفده • ورحمده شمدی فتق اتدک دیه
نفخ روحله تا که • اندن ملک وملکوتک • اثار ظاهر اولا واﷲ اعلم
باب الثالث فی عالم المثال قال الشیخ تغمده اﷲ بغفرانه • حورو قصور
ار متعلر واغجلر • دخی بونلرک مثاللری کلیسی عالم خیالده یعنی عالم مثالده متحقق
اولوردر لانه فی عالم الحس عالم حسده دکل • بر یره یخی دیمشدر جنات
قصور • حور • ثمار • عوام زعم اتدوکنین دکلدر • عالم ظاهرکم غایت جاهلردر

صندیلرکم عالم شهادتدن اوله بلکه زعم اتدیلر بوندانی حوریلر کبی اغجار
وانهار وقصورلر کبی صندیلر دید فهم ایله کم ایله دکلدر کلدک
جن داخی انجلاین در کندونک اسمی کندو حقیقتنه دلالت ایدر انوکچون
که حس ظاهردن غایب اولمشدر ظن ایدر دوکه مشاهده اتسه بوعالم ظاهرده
مشاهده ادرم صنور ایله دکلدر بلکه اول خیال قوتندندر بلکل که
جن فرشتهدن وشیطاندن وابلیسدن اعمدر یعنی الورقدر کلیسی
بونلرک عالم ارواحندندر عالم اجسامدن دکلدر انلر عبادتدر کلیاتک
جزئیاتک قواسندن شول قواکم وسیله واسباب اوله الله تعالی یه تقرب
اتمکیچون اکا ملائک دیرلر وشول قواکم الله تعالیدن اراق ایلر دنیایه
میل ایتدورر اکا شیاطین دیرلر شیکه جین کبیدر ملکدن دیدوکمز بو آیت
دلالت ایلدکم وَجَعَلُوا بَيْنَهُ وَبَيْنَ الْجِنَّةِ نَسَبًا کافرلر ایدرلر فرشتهلر
الله تعالینک قزلریدر دیرلر بونی دیرلرکه جنی قزلریدر دیرلر بویله
اولسه ملایکیه ظن فاسد ایدلر ظن فاسدلری اکا جهنمه کیردلر اماجنه دکل
ایله اولسه دلالت ایدرکه ملایک جندندر احیاء العلوم وکیمیاء السعادت
کم دینلور علم تقلیدک اراسنده بر زخدر اشبوکم ددک عالم ارشاد
اتمکه احسن طریقدر چقدرکه طالبلرکم قابلیتلری یوقدر محض تحقیق ایله
ابتدادن قجان بوحقایقدن اکا نسنه اشکاره اولسه قبولندن طبیعتی قچر آذر

کافي ایله اتسون کلدک امدی بو یول کم ددک مختلفدر کمنه موافقت ایدر
کمنه مخالفت ایدر شونلرکم مخالفت مستند دج اولولر یعنی بلدکلري یولدن دونرلر
بلدکلري حیثیتدن ممکندر الله تعالي کورمکلک اولیالر ایچون کرامت کوننده
تمثیل طریقیله انوکیچون کم الله تعالی قادردر قولی ایچون تمثیل اوله بوننده ایکی
قول سویلنور رساله قشیریده اشارت ایدروز ان شاالله تعالی
باب الرابع الملک بلکل که عالم دکلدر الا اول واحد
قهاردر سینی مشکللندرمسون شوکلي کم کلی اوله دیدکمز بلکه کل موجودات
کلیا سنندر بلکه کل جزءده در کورمزمسن که اشبو برحبه که واردرشنی نک
کلسنده واردر کلندونک کلیله متحقق اولوسه انجدن کل جزوننده زیرا که
نمی اغاجک کلیا تیله در وحتی هرجزوننده اغج جزلوندن حب واردر
وداخ اول حبک اچنده در اغج کلیله بوندن سکا ظاهر اولوکه کل عوالم
داخ اصلنده متحقق در اول اصلده متحقق در کلیله بوعوالمکل هر برسنده
وداخ هرعوالم متحقق در کل ذره دن بوندن سر کشف منکشف اولور
اهل حقه یعنی بدرستی کل دیدکمز کل انسانده واردر ولیکن منحجب اولمشدر
اول حجابلر دفع اولدیغی قدر نفسنده سنا منکشف اولور کنت کنزا
مخفیا بدرستی عارف اولدر غیردکل منزهدر کلدن متصفدر کلله
بوکه بر صفا حاصل اولدیکه اول بر فتیله نورلدي یلمش یاغیله نارك

نته اولا که قلبوک نور قبلنه‌شدر بیکل شغلیکه جهد ایله ای سالکلکم صادق
اوله‌سن قطع مسالک اتدوکوکدن صکره کم سکا داخی بو صفالر حاصل اوله
فصل عالم قدیم در یعنی قدیم اولدوغی شولدرکه حق
العالم قدیم
تعالینک علمنده متصور ایدی ایله اولسه اول علم قدیم اولیجق عالموک ذاتی
قدیم اولور حدوثی زمانله واقع اولسه لازم اولمزکه حادث اوله انکچون
قدیم در دیدیلر جنس و نوع بونلر اسما وصفات غلبانتندندر غیری
دکلدر جنسیله ونوعیله وشخصیله مطلق وحدوثی انوک ذاتی درزمانی
دکلدر حقدن صادر اولدی اضدلقک رضاسی واردر بعضی ایچون
آخر ایچون دکل واما صدورکه واردر ذات اقتضاسیله در وهم ابتیله در
لابد اول اندن در ولیکن شول نسنه که نظامه موافق کله تقرب اوله اندن
الله تعالینک معرفتنه وکمالات کسب اتمکه اول مرضیه انجلاین دکلدرکه
برکشیدن حال غضبده برافعال واقوال صادر اولوب اختیارسز ساکن
اولدیغی دمده راضی اولمز مشیت اقتضاء ذاتیدر مانب وجهیله
اهل ظاهرک حق اوزرینه ظن اتدوکی درست کلمز **تعالی عما یقول الظالمون**
شول نسنه دن کم قبایح وفواحش الله تعالینک مشتیله اوله شوله معنی
اوزرینه که انلر ظن ادرلر یعنی بجادر عالی در انک جنابنه الوهیتی بنوک
کبی مشیتلردن دنی بلکل که کون فساد ازلیدر ابدیدر اعتبار ایله
منزهدر

غیره دکلدر ظاهری دنیادر فانیدر باطنی عقبیدر باقیدر اکیسی داخی
ازل ابد موجوددرلر ولیکن اعتبار غالبدر **فصل**
فیجانکه بو محسوساتدن قطع نظر اتسوز ذات حقی ادراک ممکن اولمز
بصیرتله ولیکن محبت غالب اولمش کوکلره تمثل اولور صورتله الا ازاولور
اعتمادی بو بابده اولدرکه اطلاع اوله حق اوزرینه قلبک صفاسیله فیجونکه
قلب صاف اولسه ظلمت غیریدن الله تعالی انکچون تجلی ایدر معرفت
حسابیله اما صور محسوسه حسابیله دکل داخی نیجه امورلر متجلی
اولور بو سوزلرکم شجره اني انا الله دیدی چوق شکل واقع اولور
الا که تنبیه در انسانه کم اکو درسه بعید دکلدر بلکه قبول اولنه
اولکی طریقیله وقتی که عالم صورت حق اولدقده هرکم انا دیسه دیدوکی
کوچکلدر انوکیچون اشارت ایدر اول صورت عالمک اسنه اول اجزاسنه
دکل کم اندن تکلم ظاهر اولور نته که زیدک دیلی تکلم اتدی ایتدی که
بن زیدم ددی بو کوچک سوزدر زیدک ذاتنه اشارت ایدیوخسه
اول بوپاره اته اشارت اتمزکه اول دلدن عبارتدر بو سوزه متحرک
اکوچه دلدر اما سویلیجی ذات زیددر کلدک شجره داخی انجلاین در
یاخود برشخص لسانندن داخی کم اول عوالمدن برجزودر فیجون که بنوک دلی
انا الله دیسه درستدر هر ذره ایچون داخی بو اعتبارله انا الله دیسه
درستدر

ولیکن برغیری ایچون دیسه اولمز • یعنی اول الله در • یا سن الله سن دیسه اولمز
نتکه دل دیسه درستدر • بن دیدم دیسه درست دکلدر که اول زید در دیسه
دیدی
یا سن زیدسن دیسه • زیرا مجموع جسم اولمق لازم کلور محسوسدن خبر ویرر
ذاتدن دکل قوله تعالی کان الله ولم یکن معه شیء بوندن دلالتدر که
الله تعالی بر مرتبده اطلاق اولنوکه مرتبۀ واحدیتدن یوقارودر انونکچون که
اول مرتبۀ واحدیتده جمیع اشیا اعتبار اولنور ذات الله ده دکل قال الله تعالی
فانزلنا به الماء فاخرجنا به من کل الثمرات کذلک نخرج الموتی لعلکم تذکرون
معناسی ایت بودرکه بز کوکدن صو اندردوک اول صویله ثمرات چیقردق نتکه
اولو چیقردق اوله که سز تذکر اوله حضرت شیخ ایدر بو ایکی اخراجک
اورتاسنده فرق یوقدر • الا اشارتدر شول معادهکم فاسد اولنوک عینی
دکلدر • نتکه ثمرات کم اولسه کرک فاسد اولن ثمرهنک عینی • دکلدر بلکه شبیهدر
دیر • شول نسنهکم فاسد اولوب هلاک اولوب • ینه اعاده ایدوب کلن اول کدن
نسنهنک عینی اولسه دور وتسلسل اولوردی • نتکه تناسخ مذهبی کبی کم ایدرلر
روحلر برقالبدن چیقرلر برقالبه داخی حلول ایدرلر حضرت شیخ بو سوزله
بونلرک مذهبی نسخ ایدر کم حاصل اولن اعاده ایدن فاسد اولنوک عینی
دکلدر بلکه انوک شبیهیدر قال الله تعالی ما خلقکم ولا بعثکم
الا کنفس واحدة یعنی ایدر یرتدم بن سزی وکوندرمدم الا

برنفس

برنفس واحد کبی یرتدم کوندردم دیر حضرت شیخ ایدر اشارتدر بو عالمکم
جمیله اعلاسی واسفلی • غیبی وشهادتی • برشخص واحد کبی اوله • اشیانک عددی
اعضا عددی کبی اوله نتکه • اعضانک عددی شخصک واحدیتنی شق اتمز
یعنی قدح اتمز • برلکندر • چوق ایلمز • بونجلاین تعدد اشیا داخی • برشخص عالمک
وحدانیتنه قادح اولمز • یعنی مانع اولمز اول همان صورت حقدر • دیر
اصطلاحاتده ایدر صورت حق محمد المصطفی در صلی الله علیه وسلم دیرایچون انوکیچون که
حقیقت احدیتله • و واحدیتله متحقق اولدوغیچون • صادقدر داخی اعتبار
ایدرلر • نتکه ابن عباسه لایح اولدی • کوردی داخی ایتدی یا رسول الله •
صاد نه در دیدی • ایتدی برطاغدر مکهده عرش الرحمن انوک اوزرنه •
دردیدی • ایله اولسه بونه احتمالی واردر • یا بودرکه اول طاغ اولا که مکه
انوک اوزرنه در عرش ورحماندر • یا بودرکه اول طاغ وجود محمد اوله که
عرش رحمان قلب مؤمن در دیدی • انوک قلبی عرش رحمان اولا نفس
جبلدن عبارت اوله • نتکه موسی ده اولدوغی کبی طوروندن مراد نفسدر
یا بودرکه • احدیتله وواحدیتله متحقق اولن مطلق محل رحمان اولدوغندن حقیقی
اوله که عرش کندونکی اوی اوله والله اعلم بلکه بو عالم جمیله
اعلاسی اسفلی • بر انسان منزلنده درکه مزاجی صحیح اوله • خلقی وحقی
مخصوص اوله اکیسی داخی اعلاسی اسفلنه تأثیر ایده بعض نسنه که واردر

بو ننه بعض اجزائی بغلق شول قوالر بعض بعضسن بغلدوغي كبيدر عالمك
نظامي بنوك اوزرنه در • افلاكك وضع مخصوص اولمق قربدن بعددن
بنوك سببي اوزرنه در • اكر وضع تغيير اولسه نظام عالم تغيير اولور ور نظامه
داخ بوندن اوترو ديرلركه • اكر فلك يوقارو قلقسه يا اشغه انسه كه نعمه كي
حالي اوزرنده عالمك نظامي خلل اولوردي ديرلر • والله اعلم

باب الخامس في مرتبة الانسان قال الله تعالى وعلم ادم الاسماء كلها ثم عرضهم
على الملائكة الاية اول اسماكه اوكرتدي ديدي اشارتدر شول اسمكون
مظهر كامله كم اول انسان كاملدر ملائكه دكلدر • انوكيچون اوكرتدي كلسيني
ديدي انسان كاملده دي • اول اسمائله تخلق اتدي يعني تخلقوا باخلاق الله
ديدي • كليه ملائكه دكل كلدك امدي بو انسانك شرفدر حرو فموضوعه
معرفتيله دكل كه اسملر وضع اولنمشدر جمدر بكي بو نسنه سهل در آدمله ملائكه نوك
اراسنده بنوك بكيه مثال مفاخره ديرلر تلخيص آدمه اسماء تعليم اتدي ديدكنه
كندو اوصافي اخلاقيله موصوف ومخلوق اتدي ديمك اولور • ملائكه دكل كم جامع
اوله لر مجموع اسما وصفاته • ايله اولسه شرف ادمه زياده اولور ملائكدن
زيرا انسان كامل صورت الهدر • حقايق اسماء الهيه برله متحقق اولدغيچون
ملائكه دكل • ملائكه موكله كم دينلور كوكلرده ويرلرده وعناصرده •
وامثاللرنده عبارتدر • اول قوتدن كم وضع اولنمشدر • اول محلده اول كه درکه

اندن

اندن صادر اولور • شول نسنه كه حق ديلر • اول محلدن ايتديلركم حق تعالينك
طاعتندن خالي اولمديلر ديدي طرفة العين اچنده تسبيحلري ازلي
وابدي بودر • دخي بوكا اشارتدر ايدركه وان من شيء الا يسبح بحمده
كلدك امدي شياطين كم انسانوك دمي مجراسنده جاري اولور اول دخي
عبارتدر • شول قوتدن كم موضوع اولمشدر • اول مجراده كم نفس حيوانيه
اعانت ادرلر انوكله شهوت اوزرنه • دخي شرعك وحقك خلاف اوزرنه •
پيغمبر حضرت اكا شيله ديدي كم انه يجري مجرى الدم ديدي يعني شيطان
يوررقان يوري يجك يرله ددي حضرت شيخ خطاب ايدر خلقه ايدركه
اي جاهللر حق دلني وانبيا دلني واوليا دلني فهم ايلمزسز در • واقعا اول
دكلدر شول نسنه كه سز ظن ايدرسز • عقلكوز قلتندن • وباطنكوز كدورتندن
وعالم اخرتدن غافل اولدوغكوزدن • ودنيايه غايت حرمت اتدوككوزدن •
وسزكم وارسز غايت ضلالت اچنده سز • ولكن ازغونلغوكوز اچنده استقامتده
سز يعني صنموسكز ضلالت اچنده در • انوكيچون شارع بني قلديكم سزوك اوزركونه
شفقت اتدوكندن اوترو • انكيچون كم هدايتكوز ينه جهلكوز اچنده درنته كم
اشدوكوز مسئله تدريجه ينه سيزوك جهلكوز در • انكيچون سز اعمي سز اندن
يعني جاهلدوكوز اندن • بو دكل ايديكم • انبيا وكمل اوليا اني بليالر •
انلر بلورلر شول اظهر من الشمس • دخي انكله متحقق اولورلر • ولكن سفليتوك

ضعف عقولدن اثر وظاهر ایمزلر • اکرسن باطنکی تصفیه ادرسك اولاکه
تسبیحک فهم ایدرسن شونکم انبیا واولیا ایدر • کرکدر طالبکم عظیم خیراتی
وکمالاتی کچوک کوره • وآزاجوق کناهنی وعیبنی وزیاننی غایت بیوک کوره •
والا اکا بو معنیدن رجا یوقدر **فصل** بل کل که انسان اسم
اعظمك مجلاسیدر انوکیچون حقنده **لولاک لما خلقت الافلاک** دیدیلر دخی
ملائکه سجده امر اولندی انکیچون دخی عقل کل و نفس کل مراتب وجوددن
یقاردن وادسه سره سیرله ادراک اولنمز انلر بو طریقله شول نوع که انسانه مشاهد
اولنور مرتبهٔ انسانیه در • وجوده انك نفسنده ساده درکلدن • مدرك متصرف
فاعل اولاشیای عجیبلرده که عالمده واردر اول وجوددر • ولیکن مجال
ومظهر واسطسیله در • فهم ایله دخی • بلکل که بدرستی وراستی عقل
ونفس وروح وقلب اول وجوددر مراتبدن برمرتبه اعتباریله یاخود
محالدن برمحلی اعتباریله اولدرکم اطوارده سیر ایدر • برمرتبه دن برمرتبه یه
منتقل اولور برکز فلك ظاهر اولور برکز ملك ظاهر اولور • برکز عنصر ظاهر اولور
برکز معدن • برکز نبات • برکز حیوان • برکز انسان ظاهر اولور تاکه اسفل
سافلینه ایشر تاکه اعلای علیینده اولوردی • اولدرکه عناصر صورتین کیر
یه چقادر • واولدرکه معادن صورتین کیریه چقادر • اندن صورت نباتی
کیریه چقرر • اندن صورت حیوانی کیریه چقادر • اندن انسان صورتین

کیوب

کیوب صاحب صورت کلسنده اول وجوه حقدر حتی که • اکر فرض اولنسه
بو جمیع صورك زوالنه هیچ باقی نسنه قلمز • الا وجه حق قلور • اولدرکه
قیون مثال ایدرلر یعنی انسان اولور دیرلر • تجلی انسان یعنی دوکلسنه مدبر
اولدر کلسنده نفس اولدر • بو تدبیرده بر تدبیره منتقل اولور جمیع مظاهری
بونك اوزرینه قیاس ایله • بونوك ایچوندرکه حضرت علیدن حکایت
اولندی رضی الله عنه کرم الله وجهه **انا القلم انا اللوح انا الکرسی** دیدی
قال الله تعالی واذا سویته ونفخت فیه من روحی الآیه بو دخی اقتضا
ایلیه که اول مرتبده که رؤیه بدندرکه اول وجه مخصوص اوزرینه اول دیدکمز
حصول استعداددر • ماده ده اسباب حاصیله تجلی قابلیت تمام اولدی ظاهر
اولدی شول نسنه که اکا نفخ اعتبار ایدرلر • اکثر نوك اراسنده مناسب
اولدیغیچون صحیح دکلدرکی حقیقتده نفخ حیات اوله بدن انك خاصیت برله
ترکیب اوله • نته که نطق بکی ضحك بکی تفاوت بکی الحاصل انسانله حیوان
اوراسنده ترکیبده تفاوت واردر اصلده بو نسنه در اول نسنه که
اصلدر مراتبدن هر مرتبه ظهور اتمك اقتضا ایدر • اول روح در
مرتبهٔ حیوانیه • نفس ناطقه در • مرتبهٔ انسانیه خارجلق نسنه یوقدر
حیوانه مخصوص حیوان اولدی • واولدرکه انسان اولدی تفاوت
استعداده حاصلدر • اول جوهر که بدنك غیریدر • اولدرکی بو صورتده ظاهر اولور

صورت فساد اولدغی برله فاسد اولمز • بنه انوک اوزرینه تبدل اولور
اول باقیدر • لابد انوک ایچون بو صورت دخی واردر • زیرا که تعین بونلردر
مادونیله کلدک آمدی انسان عبارتدر • نفس ناطقه دن دخی بزندن
بو ایکیدن هر برینک رزقی و رفقی واردر وغداسی وتنعمی واردر نته که
انسان بدنی موافقنه سعی ایدر • انجلاین کورکه روحی موافقنه دخی
سعی ایلیه بلکه عالم اولالر که روحی رزقنه سعی ایده زیرا اول آدم در
کیمکه روح رزقنه سعی اتیکی قودی عکسینی دوتدی مغبون قلدی وزیانلو
قلدی قال علیه السلام ان لله فی ایام دهرکم نفحات الا فتعرضوا
لنفحات الله یعنی رسول حضرت ایدر بدرستی سزوک زمانکوز کونلرنده
نفحات الهی اولسه کورکدر که اکاه اولاسز • اول نفحات ایچون سز الله
تعالیدن دیر عرض اولنور دیر • حضرت شیخ ایدر القایدم بو جمله
معانیلرکم اشارت اولندی کاملروک نفحاتلرودیر تمم
قال الله تعالی والله من ورائهم محیط بل هو قران مجید فی لوح محفوظ
الله تعالی احاطه تمدر عالمی شول زید اعضاسینی احاطه اتدوکی بلا تشبیه
هر وجهدن نته که زیدک اعضاسندن برعضوی حرکت اتمز اشلمز • الا
زیددر فاعل اولور • اول اعضا زیدک مظهریدر • کل عضوندن استعداد
حسابنه ظاهر اولور • مثلا الده دعتی ایتمه یوریکل دلده سویلمک قولقده اشتمک

بك

بکل قلان اعضا دخی بتوکبکی متکلم اولن اولدرکم هم اشیدر هم دوتر
هم یورر عکسینی دخی یعنی کورندر یوریندر دوتندر • سیلیان دخی بو
مجموع فعللری اشلر • هر عضوده کلیتا قسمتله دکل یعنی یورکن دنیه
سیلوکن • اشیدرکن • سیلمینه بلکه مجموع بله واقع ومنقسم اولمیه انکچون که
قابل قسمت دکلدر • کورمزمسن که اکر برکشی وارسا زیدبنی وردی
دسه • زیدک بعضی بنی وردی دیمز حال بودرکه وران اولاندر ایله
اولسه زید برتندن عبارتدر یکه تجزی وتقسیم اولمز لیکن ظاهر اولور
بدن محسوسک برجزویله بو بدنک اوزرنه • زید اطلاق اولنور جسدنه
فرق اتمک عدم اولدوغی اعتباریله • والا زید حقیقی اولدریا بز ددکل
اکر کل عضوندن • برعضوی تکلم ایدرسه • یاخوف وردسه • یاخوف یوردسه
اسناد کلیسینک اولور احدهدر مثلا اکر سیلسه هر عضوندن برسی
بن زیدم دسه دیاکب کرجکدر • زیده تعدد لازم کلمز • الله تعالی بلا تشبیه
دخی بو انجلایندر • بدرستی وراستی بو عالم انوک صورتیدر نته که بدن
زیدک صورتی اولدوغی کبی بلا تشبیه من کل وجه کل افعال کم
واراکا اسناد اولنور بو اعتبارله قایل یقدر بنه سامع یقدر • بنه
فاعل ومتوکل بو قدر الا • اول الله کلیم سمیع بصیر فاعل مختاردر والعلم
باب السادس فی صورت الحق
الله خلق ادم علی صورته

توريتده دخي بو تجليلرڭ معناسي بودركه • الله تعالى جل وعلا آدمي يرتدي
شول صورت كمالي اوزرينه ديو يعني بوندن مراد صورت معنوي اوله دديلر •
صورت حسي دكل زيرا حق تعالى ايچون مرتبهٔ ربوبيتده والوهيتده
صورت حسيه يوقدر • اول منزهدر صور حسيه دن وصور حسيه كه
واردر حقايق عالمندندر • انوڭ صورتي صور معنويهٔ باطنيه‌در كه • اول
صورت اوزرينه خلق اولمشدر • واول ايكي اللردن عبارتدر • انلر
دركه مذكور اولان انساني انلرڭ ايله خلق ايتدي • الله تعالى قولنده واردر
ما منعك ان تسجد لما خلقت بيدي يعني شيطانه خطاب ايدر • ايدر
نه مانع اولدي سكا سجده ايلمكدن • شونكل ايچون كه اني بن ايكي اللرم ايله
يرتدم ديو يعني مقصود بو آيتدن ايكي اللر ودخي ايدركه كنت
سمعه وبصره واذنه ديو تلخيصه معناي تقرير بودركه • انسانڭ
كندو صورتيه • اوزرينه يرتدي دمكدن مراد اول دكل كه صور محسوسه اوله
ديو • والا صور معنويدر ديو يعني مرتبهٔ ربوبيتده • والوهيتده صور
محسوس يوقدر مجموع صور معنويدر • ايله اولسه كندو اسما وصفاتي
اوزرينه يرتدم دمك اولور • اول ايكي الدن مراد دخي الوهيت وربوبيتدر
ايله اولسه • بونلرڭ ظهوري خفي اسما وصفات حق در • اندن خفي عالم
غيب در • عالم شهادتدن دكلدر • كلدك امدي • يينه حضرت شيخ ايدر

انا عرضنا الامانة ديدكندن دخي اشارتدر • اول صورت الهيه كه
جامعدر كلك اورتاسنه • آدمي انڭ اوزرينه خلق ايتدي • وخليفه ايتدي
انا عرضنا الامانة آيتنده اهل تحقيق ايدرلركه • امانت معرفة الله دن
عبارتدر ديولر • بن ايدرم كه احتمال واركه • اندن مراد صورت حق
اولا • انوڭ ايچون كه يرتدي آدم انڭ صورتي اوزرينه در • انوڭ ايچون كه انوڭ
صورتي صورت الجمع در تلخيصه معناي خبر بودركه • يرتدي آدمي
صورتي اوزرينه دمك اولور • انڭ صورتنڭ ضميري آدمه راجع اولورسه
صور محسوس اولورنه اعتبار حضرت شيخك احتمالي اولدركه صورتنڭ
ضميري الله راجع اوله ديو • زيرا الله تعالى نوڭ صورتي صورت جمعيدر
اول خفي انسانده ديو غيري دكلدر ديو • حاجت دكل كه اهل سموات
تقدير ايده وز • بلكه تنفلري يوقدر • احتمال دخي ايتمديلر • انسان كتوردي
ماده‌سي اعتباريله ظلوم جهول اولدي • مولا اعتبار ديله چنكه صورت
رحماني قبول ايلدي عالم عادل اولدي • هر باركه سنڭ قلبڭ هيجان ايده حقدن
يكا • اول ملك رحماني در • هر باركه ماسوايه هيجان ايده • حال بوكه
ماسوا يوقدر • اول ابليس وشيطاندر • اول قوتكه سنڭ ميلوڭي حقدن
يكايه قپادر اول ملائكه در • اول قوتكه سني لذات جسمانيه وشهواتدن يكا
قپادر اول شيطاندر • شياطيندر حضرت شيخك ماسوا يوقدر ديديكنك

تقریری بودرسن طبطلوسن ملائکه وشیاطینلدر • ایله اوله حکم خوف
غالبکدر • یعنی اکر میلک حقدن یکا ارتق ایسه • یعنی حق صفتیله موصوف
ایسک ملکسن • واکر میلوک لذات جسمانیه یه ارتق ایسه که صفات ذمیمه
لر ایله موصوف اولمق استیاسن شیاطینسن • وجن دخی بونوک
اکسنک اراسنده اولنلردر • یعنی کاه اولورکه صفات رحمانیه برله موصوف
اولور • یینه اول صفات قویه صفات حیوانیه برله موصوف اولور • اکی طرفه
میل ایدوکیچون جن دیدیلر • ودخی هر قطره دنکم یغمورک بر قطره سی
واردر • اکا بر سبب واردر که اینه موقعنه قیاده • یر یوزلرنده انوک
وقوعیچون • اول موقعه بر علت تامه واردر که • اکا ملک اولمشدر که
اول محله انده • اول ملکدر بونجلاینی • هر واحد دخی انوک اسبابندن
ملکدر • اکر دیرسکه • کلی قطره ایله ملک واردر • درسک کوچک سن •
اول علت تامه اعتباریله در • اکر درسک هر قطره ایچون بر ملک واردر
کوچک سن • اول قطره نک اجزاسی اعتباریله در • ودخی بر محله صورتی
تمثیل اتمک منع ایلمز که اکا ملک تسمیه اولنمیه • والله اعلم بالصواب

باب السابع فی حشر الاجساد وکیفیة العلیم والجنة والنار ومافیها

بلکل که بدرستی وراستی جسدلر حشر اولمق که واردر عوام اوزرینه
صحیح اولمز • ولیکن امکان وارکه بر زمان کله هیچ بر شخص قلمیه باقی

انسان

انسان نوعندن • اندن صکره اناسز اناسز طپراقدن انسان طوغه
اندن تناسل حاصل اوله • بونده بر سؤال واردر اولور حضرت شیخوک
بر سوزیدر که • انسانی حق تعالی جل وعلا کندو صورتی اوزرنه یرتدی
دیمشدر • ودخی بر سوزیدر دخی که عالم صورتی حقدر دیدی • ودخی ایدیکه
اکر کوکشمدی اولدوغی حالدن بر پاره اشاغه انسه یا یقاده چقسه عالمک
نظامی خلل اولوری دیمشدی • ایله اولسه انسان نوعندن کمسه
قلمیه دیدوکی نجه درست کله که انسانوک صورتی صورت جمع درکه یینه
انوک صورتیدر • ذات حق صورتسز اولمق ممکن دکل • بلکه امور
آخرت جاهللرک زعم ایتدوکلری دکلدر • جهال الدن مرلو • علماء رسومدر
بدرستی وراستی • اول امور آخرت • عالم امر وغیب وملکوتدندر
عالم شهادتدن دکلدر • نته که عوام زعم ایدرلر • انبیا واصفیا
بلدیلرکه کوچک سویلدیلر مقاللرنده • ولیکن شان بودرکه • مدبرلرسه
انی فهم ایدرلر • دخی بل وشکل اتمکه بدرستی • جنت وقصور واشجار
وحورلر واولر وارمقلر ویمشلر وعذاب ونار • وبونوک کبی مثاللر
که واردر خبرلرده کلدی • وآثارلرده شایع اولندی • مقصود ظاهری
اوزرنه منحصر اولمق دکلدر • انکیچون برمعنی اخر واردر • اولیادن صافیلر
بلدیلر • والحاصل بلدیلر دخی عبادتک وضعندن مراد کوکللر جذب اولمقدر •

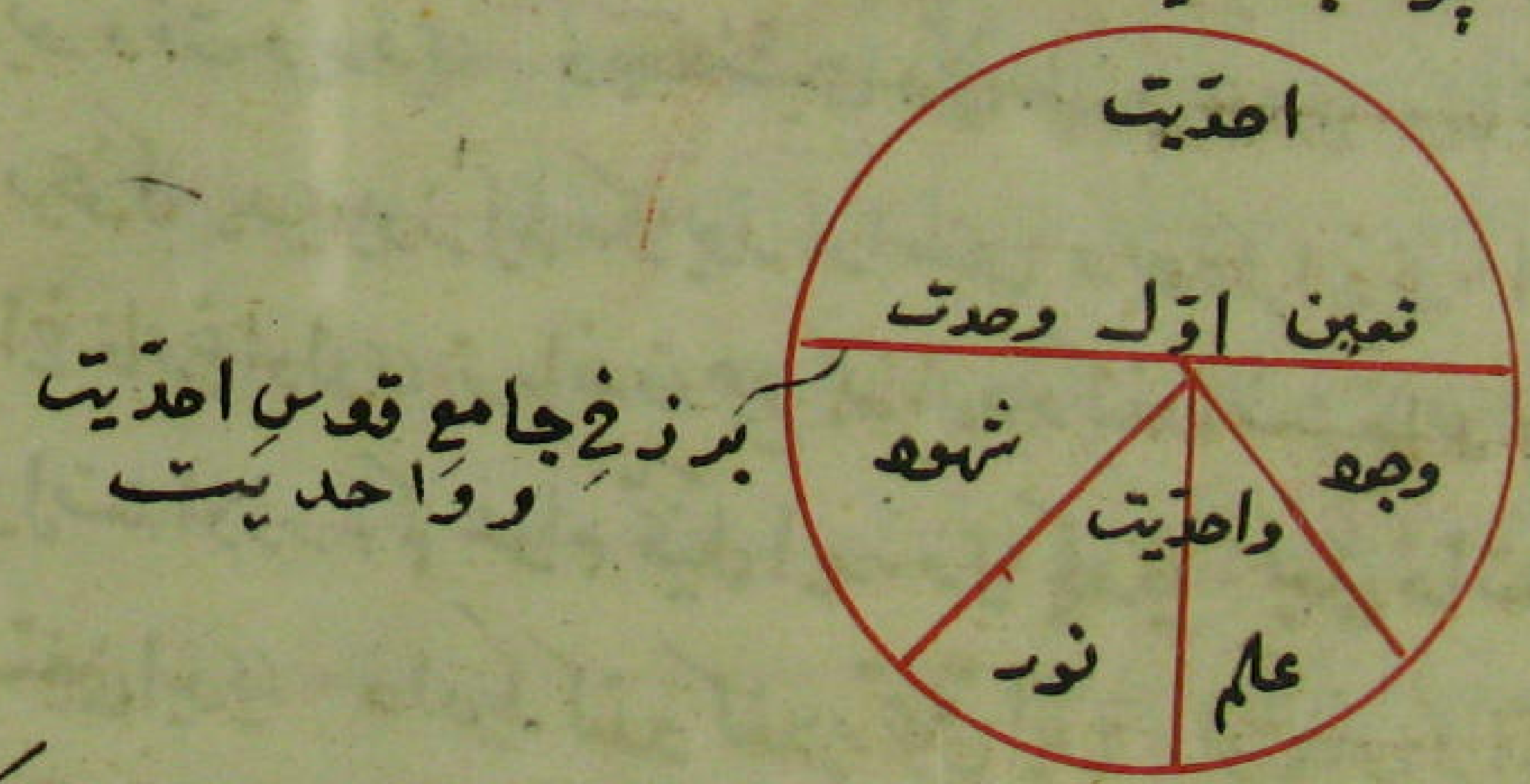
فانیدن وجه اعظمه • واول باقی اقدمه • اکر سن بیک یل نماز قلسک مشغول
اولسک حضور قلبله • بو قدر سکا حسناتدن بر نسنه سکا فائده ویرمز • ویاخوف
بدنوک ایچون بتعاویذه المیاسن عالمده قلاسن • ویاخوف شول اجزا الدیکه
ترکیبچون فنادن صکره ترکیب اولنه نته کم اول اولوردی • اولو دیرلتمکدن
مراد بو دکلدر کی سن قندن سین ای غافل کم دنیایله مشغول اولدوغکله
سنک همتوکی قصه ایلدی • بنوک کبی نسنه لرکه ادراکندن ایراغ الیدی •
واول کمالاتلرکم واردی • انیکم سن خیال ادرسن انوک غیریدر • ولیکن
سن قبول اولنمزسن اندن یکا • اکر بلیدک سن بو مذکوراتی سن سکا حصیح
ایدیدک • یعنی آنا التفات ایدجک اید یدک حقه میل اتمکدن اونتو
سنک قلبوکک مثلی شول طفل کبیدر کم • اول یمشله آلدانور • دخی غیری
نسنیله • ودخی نسنه جک عتیل ایدرلرکه قورقه • وطبیعتی تعلقدن قچار ایه
نه قیاس ایدرسن سن • بو غافل قلبیله • یا الله نه بلدک • ودخی انبیالی
نه بلدک بونلرکه نه در • وقصدلری ندر • یا کتب بلرو اقچقدن نه بلدیلر •
دخی بلدکلکه سن دهر بارکه • درس اوقومغه مشغول اولسک ایراقلق زیاده
ایدرسن الله تعالینک درکهندن **فصل** بل کلکه عالم اخرت
عالم امر وعالم غیب وعالم ملکوتدر • دنیا مقابله سنده که اول عالم خلق وملک
وشهادتدر • نته که بز ایتدک • جنات • قصور • حور • ثمار • عوام زعمی کبی کلدر

دیدک

فیجب
فت

دیدک • وعلماء ظاهرک جاهللری ظن اتدیلرکه • عالم شهادتدن اوله • بلکه
قیاس ایدیلر بونک کبی انجیلر وادمقلر • وقصورلر • وحورلر • مثالنده اوله
نته که عالم عناصرده اولور • جنت دخی کلری عالم ملکوتدن عبارتدر •
آدم علیه السلام اندن چقدی • وخروجنک دخی معنایی تنزیلده کشف
اولدوغی در • حتی بونک کبی صورته اولدی • پیغامبر زماننده صلی الله
علیه وسلم • بعض خلق اولوردی دجال توقع ایدرلردی • شول قیمت موهومه
اوهرلرایدی • ودابة الارض کبی وانوک کبی دخی نسنلری زمانلرنده
واقع اوله دیرلیدی • زیرا انلروک توقعلری مشهور در • ومسطور در
کتابلرده **کلدک** اندن صکره متاخرین دخی توقع اتدیلر زمانلرنده •
حتی که • کتابلر تصنیف ایلدیلر وبعضی تاریخوک • سکز یوز یلنده در
دیو وقت ویردی • وبعضیسی دخی ظهور مهدی • وخاتم ولایت
تاریخوک • یدی یوز ایله سکز یوز اراسنده دیو فکر اتدیلر • اوشده سکز یوز
داخی فارغ اولدی • زماندن هیچ بونلر دیدکلرندن نسنه ظاهر اولمدی •
شول نسنه اوزرنه کم عوام تخیل ایدردی کچدی • یعنی ذات حق مجموعندن
مستغنی ایدی • دلدیکه کندو کندویه تجلی ایده • اولخلوقکه اتدی اکا
وحدت دیلو • احدک وواحدک وجهنه سبب اولدی • یعنی دایم
وجهک اورتاسنه برزخ اولیه هر یانه • بر اعتبار اتدیلر •

چونکه دایره اوکلی حالندن کم اعتبار تعین عدد نسبت یوغیدي اقتضا
ایتدي که ظهورایده • وحدت ظهوره کلدي • احدک واحدک وجوهنه علت
اولدینه کم عالمله معلوم اورتاسنه علم نسبت در • محبله محبوب اورتاسنه
حب • عاشقله معشوق • اورتاسنه عشق اولدوغي کبي • احدیتیله واحدیتي
اورتاسنه • وحدت داخ نسبت قیاسنه • ایله اوکه وحدتوک ایکی اعتباري
ذاتیسی وار • بري بوکم عددي نسبتي انتفا ایدر • بو اعتبارله انوک ذاتنه
احد دیدیلر • وبري بوکم عدد نسبتي اثبات ایدر • بو اعتبارله انک ذاتنه
واحد دیدیلر • پس وحدت بو ایکی اعتبارک • اورتاسنه حکم و سطیت اولدي
باوجود آنکه • طرفینوک دخي عیني کندودر • بر مرتبه مفهوم اولب کوکلده
مقرر اولمغیچون • بر دایره انشا اولندي • والله اعلم بالصواب

اعلم انه كان في حد الاحدية كان منزها عن جميع الشئون والنسب في الكون والبروز بذاته على ذاته بعلم الغيب فاذا هي قابلية مطلقة للامكان ومتعلقاته وصفاته وهي الحقيقة المحمدية المسماة بالوحدة والبرزخ الجامع

بو دایره کم واردر • اورتاسنده برخط وحدتدن عبارتدر • بر قوس کم
فوقیدر • احدیتدن عبارتدر که انده اعتبارات منتفي در • و بر قوس کم

تحتي در

تحتي در • واحدیتدن عبارتدر • انده اعتبارات اربعه ثابتدر که • وجود علم نور
شهوددر • وجودک ظاهرینه نور علمک ظاهرینه شهود دیدیلر • احدده ذاتیله
کلدر اسماسیله دیدوکیبونده معلوم اولوریکه • واحدیت بو اعتبارجه عالم در
واجباتکرکه • وجوب نوردن عبارتدر • عالم شهادتوک شهودي اول نوردن اعتبا
اگرچه اعتبارات بو حضرتده بر بریندن ممتاز دکلدرلر • بلکه بر بریننک
عیننده بلهدر • کمال ذات و اسماسیله مجملا موقوف اولدي • بر تجلي دخي کم انده
جمیع اسما وصفات • مفصلا بر بریندن متمیز اوللر • پس کمال اسما مطلوب و اولدغندن
اوتري • اسما وصفات مقتضي اولدي که • مفصلا جلوه ایدهلرکه • بو بر کمال
دخي در • پس اکنجي کره تجلي ایتدي • بو تجلي طریقي اوزرینه جمیع ظهوره اولمقده اوتري
حقایق الاهي وکوني بر بریندن متمیز اولدیلر • بو اکنجي تجلي بر ابر رقیق
مثالنده • آفتاب احدیتي • ازاجق اورتدي • اولدر یکه حضرت رسول صلی الله علیه وسلم صورتدیلر
این کان ربنا قبل ان یخلق الخلق قال کان في عماء ما تحته هواء وما فوقه
هواء یعني عما دیدکي آفتاب وجه حقیقي ازاجوق اورتدوکي دور
عما بر بلوطه دیرلرکم • کونشک قرصني اورتر • انکیچون عما دیدیلر • فوقنده تحتنده
هوایي نفي ایتدي • سایللر عمادن بلوط فهم اتمیلر • بو مرتبه یه تعین و تجلي ثاني
ثاني • اسم الله مرتبه الوهیت • فلک الحیوة و عما دیدیلر • جونکه بو تعینوک
ظهوري تعین اولدن اولدي • لاجرم انوک صورتن طوتدي • بو دخي

مشتمل اولدی وحدته وکثرته • وبرزخ فاصلدرکه انوک واحدیتنه ظاهر وجود دیدیلرکه • وجوب اولدرحقیقی کثرتنه که ظاهر علمدر • امکان دیدیلر
وبو وجوب کم اکنجی مرتبه سیدر • احدیتوک حقیقتیدر وحدتدر • احدیت سرایتندن کثرت نسبیه یه در • سریان واحدیتدن انوک وحدتنه باطن ظاهر وجود دیدیلر • وبو امکانکم واحدیتک اکنجی مرتبه سیدر • کثرتنه یوقاروده دیدکلری • واحدیت سرایتندن • زیرا اول دخی درت اعتباراته شامل حقیقیه در • واول کثرت حقیقیه یه احدیتدن اثر اولدوغیچون • وحدتی نسبیه در • ایدی • وحدتی نسبیتیه حضرت ارتسام وعالم اعیان ممکنات وحقایق کونیه دیدیلر • جمله بو عدّ ایدوکمز وجوه کلمسی بونلردن خیالدر بومرتبنوک معانی دیدیلر • تحقیق ایچون • بر دایره دخی انشا ایدالم • ان شاء الله تعالی والله اعلم

وحدتی

ظاهر وجود
نور
واجبات
مرتبهٔ انسانیه
شهود
ممکنات
ظاهر علم

بو دایره دخی مشتمل در اکی قوسه • وبر برزخه انوک فوقندکی قوسه ظاهر وجود دیدیلر • نور اندن عبارتدر • واجبات اولدر تحتندکی قوسه ظاهر علم دیدیلر • شهود اندن عبارتدر ممکنات اولدر • بر برزخ که اورتاسنده در اول برزخدن عبارتدرکه هم وجوب ایله هم ممکناته بر بردر قرشنه قومنز • اکا مرتبهٔ انسانیه دیرلر • مرتبهٔ اولوهیت دیرلر حیوة علم ارادت قدرت انده در • کلدک امدی ظاهر وجود اعتباریله کثرت

نسبیه

28

نسبیه دیدک ایدی • یکرمی سکز اسماء الٰهی کلی اندن ثابتدر • واول ظاهر علمه که اعتباریله کثرت حقیقیه دیدک لدی • یکرمی سکز اسم کونی کلی اندن ثابتدر • وحقیقت انسانیه کم ایکیسنه دخی شاملدر • اسم جامعدن ظهوره کلشدر • وبو یکرمی سکز اسم الٰهی • واسم کونیه که نفس رحمانیدر • عالم ماسوا الله دن عبارتدر • کاینات وموجودات وظاهریت حق هم بوندن عبارتدر بو حیثیتله که ظاهریت حقدر هم باطنیدر • بلکه عین باطندر • اول جهتله که باطندن واولدن عبارتدر • اوجهتله که ظاهر واخردن عبارتدر • وظاهر اکه کثرتدر قادح وحدت دکلدر • قال — یوغ اکن اولمق وارکن کتمک بولار صورتلری اوزرینه متعاقب درلو • یوخسه اول اندن منزهدر مع هذا هم بله در دخی کل یوم هو فی شان • بونلر احیا ایله اماتت اقتضاسندن تلخیص اسما حدوثیله اسم الٰهیدن متشادر • یعنی بولره تقابل واردر • اسم محیی احیا دیلر • اسم ممیت اماتت دیلر • ایل اولسه بر ندن حدوث • بر ندن عدم • بر ندن کون بر ندن فساد ظاهر اولور • حدوثیله عدمدن • منزه دیدیکی بو عدّ ایدوکمز واحدیت بوتنندر • ذات احدیتدن دکل • ذات احدیت منزهدر ینه بلدوکیدر دیدیکی کلی اسما ذات حقله قایم در • حدوث عدم خوف اسمالکدر ذات حقده • قال — ممکنک وجودی حقدر حقیقیده حاصلیله یعنی انلرده کلی ممکنوک ظهوری ظاهریت اسمادر • اسما خوف حقدر علی الحقیقه ممکنوک کندوبله

زیرا اعیان صور اسماء الٰهیه ومظاهر صفات ربانیه دریکه ذات قدیمه ایله قائمه اولنی عین اسما وصفادر من حیث الحقیقه • پس ظاهر ومظهر عین حق اولدی

نه وجهي اولسون قال وجود داخي ممكن در محرتدر خلق در صورتلري
يوندن سبحانه مرج البحرين يلتقيان بينهما برزخ لا يبغيان تنزيه ايدر
ايدر كه كوردنه برزخ قومشدر اكي بحرك اراسنه كه بربرندن كوره دررلر بربرينه
قرشمز يقين يوندن في الحقيقه • برزخ دخي وحدت واحد احد • اول ايكي
اولسه تموجدن حكم بحرين يكسان اولور • لمعات عراقي ده ايدر • اول
برزخ موهوم كه وار در سنك وارلغكدر دير • بحر ازل بحر ابد له قرشيدي
اول آخر بر اولدي دير قال يعني اكي بحري بربرينه قرشدرمز ديدوكي
ايدر • يقين اولمز كه ممكن خلق اوله • اول صورتده يوندن كه دايم خلق
اولب حدوث عدم اولمقدر • حق داخي ممكن اولمز بو ايكي اعتبار يوندن
اكيسي داخي حقدر بردر تعين اعتبار يله • وجود يوقدر حقيقة حقدن
غيري يوندن • غير ديدكمز دخي الا اعتبار يدر اول بردن ارتق دكلدر •
اما سنوك وهمكله سكا ايكي كورينور • اكر سن كندوزيكي بر دريايه بيرا
غرق ايدرسك • برزخ كه سنك سنلكوكدر ارادن كيدرسك اول آخر دنكيله كلور آخر
اول دنكيله كلور • اندن صكره كه كوزكي اچايدك دوكلي سن اولوركك • ولا
سن اوزاده دكل — كرهمه خواهي كه باشي تو او باش • رو به بنه ديكل خويش
فالبحر بحر على ما كان في قدم مولانا جلال الدين رحمه الله بونده برايكي
بيت كتورمشدر — اوز انا وانت كه روح تعدد آورد • منقسم عرض شود مايه

تا وتعين

29

تا و تعين صفت يمكن ازانت بذ دين • تاكه بداية در انا انت جلونه حضرت
قال الشيخ رضي الله عنه عبارت اخري • وجود مطلق كه ذاتلدي الله در
مطلق ديدكي هو حيثيتندر • اكر اعتبار ايدرسك مطلق اولور • يعني اول
بر حقيقت دركه • كل اشيا انكله بيله در • انكا اسم الله ديرلر • يعني جامع در جميع
اسماء الالهيه • اول وجود حق ايله در • وخالق اثر اتمك اعتبارندن عبد در
مخلوقدر • تأثر انفعال يوندن حضرت شيخ بو سوزنده ديشدر
القلم حقيقة كل شيء تكتب على نفسها ما يجري عليها في الاطوار قلم (يعني) يعني
هر اشيانك حقيقتدر كه اول اسماء الله دن عبارتدر • يازيلور كندو اوزرنه
اطوارده نه جاري اولورسه • حضرت واحديت كه منشاء اسماء صفاتدر
ديدكلري • مقتضي در ظهورنه كه مجموع كمالاتني ظهوره كتوره • اقتضا ايدوكي
يوندن • خالق ظهوره كلمك كمالاتي كندونكدر • اطوارلري ظاهر اولدوغي
يوندن • ذات مخلوق عبارت اخري بر عبارتله داخي حضرت شيخ توضيح ادر
ايدركه سير كليه دير يعني مرتبه وجوددن ظاهر اولدي كلله منصبغ اولدي
يعني كليات اسماء الالهيه بر له • وكونيه بر له منصبغ اولدي • يعني رنكين
آلدي • اكرچه كلدن اول منزهدر • شرف خست ظلمت كدورت • هر بري
مظاهرلردن ظاهر اولدي • بو ظهورات مظاهرلرنده متفاوت اولديغي • يعني
اسمادن كمي دافع در شرف ديلر • حافظ خست ديلر • قهر ظلمت ديلر • جلال كدورت ديلر

جمال صفادیلر • یعنی بولارک مظهرلری تفاوتله اولدوغی بو معنیه در • بو مجموع
دیدکمز برابر در • مظاهرلرک ذاتنه نسبت ایتسونز • یعنی اسماء کلیاتله نور
الله در الله نور السموات والارض دیدیکی اولسه حقیقتده غیر اولمزلر اول
بر اولور ایکی دکلدر که مجموع مظاهردن ظهور ایدر • اکرچه بیکل صورتده ظاهر
اولدیسه دخی حق ظاهر اولدی • کلله کل داخی ظاهر اولدی حقله امیر قاسم
رحمه الله دن بر فارسی بیت واردر بو محله مناسب در بیت
از احد احمد آشکار اشد • هم ز احمد احد هویدا شد بو بیتک ظاهر معناسی بودر که
صورت رحمانیده وجسمانیده آشکاره اولمق • احمد احددر دیر • وازلیغی
وچقلیغی حق تعالینک بلنمسنه • هویدا اولماسنه سبب احمددر دیر • یعنی
احمدک صورتی • صورت جامعه در • حق ظاهر اولدی انک کلله • یعنی کل اسمایله
انک کل دخی ظاهر اولدی انکله • یعنی احمد دخی ظاهر اولدی • انک مجموع اسماء وصفاتیله
حقیقتده خوذ ظاهر مظهر بردر • بو غیریت اعتبار ایدر ظاهر اولدیغی کلده
اول محلک حاصلی یعنی جامع اولدی • صورت انسان غیرسی دکل • محل اولدوغی
مجموع اسما وصفاتیله • ظاهر حیوانده • ونباتده • وعوالم مختلفده • اول قابلیت
یوقدر که انسان صورتنده اوله لر • ایله دکلدر • اول نته که اسم مطلقده
دیدک حضرت شیخ اول وجه حقی تنزیه ایدر • ایدرکه کلدن منزه در دیر
یعنی بدرستی وجه هو هو حیثیتدن غیری در • وجود خارجیدن و وجود
زیرا

زیرا که بونلردن هر بریسی انک انواعندن نوع در • اول هو هو حیثیتندن در •
انده هیچ غیرنی شرط اولنمز اطلاقیله وتقییدیله اول ذات حق نه کلی در •
ونه جزویدر • نه عامدر ونه خاصدر • نه واحددر وحدت زاید اولدیغی
اوزرینه • نه خوذ کثیردر بلکه بو دیدکلرمزدن لازم اولور مراتب ومقامات
حسابیله منتبه در انوک اوزرینه رفیع الدرجات در • ایله اولسه که مراتب اوزرینده مطلق
اولور مقید اولور • کل اولور جزو اولور • عام اولور خاص اولور • واحد اولور کثیر اولور •
ذاتنده وماهیتنده وحقیقتنده تغیر حاصل اولمدن • ودخی جوهر دکلدر
انکیچون که جوهر موجود در • وجود خارجیده • موضوعده دخی دکلدر • وعرض دخی
دکلدر • انکیچون عرض اول جوهر ایله موجود اولمقدن عبارتدر • بلکه انک موجود
عینیله ذاتیله در • بر امر اخر له دکلدر • ودخی امر اعتباری دکلدر • نته کم ظاهرلر
دیدکی کبی کان الله ولم یکن معه شیء بر شرطله انده بر حقیقت وار
دیسک شرکت اولور • واجب اولمز که شرکت شی وشرطیله اوله • ودخی صفت
عقلی ووجودی دکلدر • وجوب امکان کبی • واجبده ممکنده بونلر اشیانک
اعمیدر عموم اولدوغیله • واجب انبساطیله ممکنک ماهیتلری اوزرینه تا که مفهوم من
عدم مطلق فرض اولنه • ذهنده تصور اولنه قارنده • مضاف اولنه • انکیچون که
عقلله ایکیسنک امتیازنه حکم اوله • بریسی ممتنع اوله بری ممکن اوله • زیرا که
بونلردن هر بریسی ممکندر وجود کلیه ممکن در • عدم اولمه حقیقتا اول ظاهر در

كل شيدن حقيقت اولدوغيله كزلودر جميع اشيادن ماهيت حقيقت اولدوغيله
انكيچون اعلم الخلق محمد مصطفى دعاسنده ايدر **ما عرفناك حق معرفتك** دير
بونسنه حقيقت اولمز عقلده ودخي خارجده الا انكله اولور اول محيط در جميع
اشيايه ذاتيله واشيانك قوامي انكله در انوكچون كه وجود اولمسه عقلده وخارجده
نسنه اولمزدي بونلري قايم دوتجي اولدر بلكه عين اولدر مراتبنده زيرا كه
اول تجلي ايتدي مراتبنده علمنده وعيننده ظاهر اولدي حقايقله وصورله
ايله اولسه ماهيت ديرلر واعيان ثابته ديرلر ودخي عدمله كندو اورتاسنه
واسطه يقدر تاكه معدومله موجود اراسنده اولمدوغي كبي اول ماهيتكي
مي مي حيثيتندندر وجودله عدم بله اولا اعتبارندن غير اوله واسطهدر
وجودله خاص ايله عدم اورتاسنه ودخي ضدين در مثل يوقدر انوكچون كه
ايكي داخي مخالف موجودلردر برابر جميع حقايقك خلافيچون **ليس كمثله شيء** — مبحث دقيق
ولكن ضدان دخي انكله تحقيق اولور مثلا ان دخي انكله مقاومت ايدر
بلكه اولدر ضدين صورتنده دخي غيرده ظاهر اولور لازم اولوركه نقيضين
جمع ايده زيرا كه بونلرن هر بري اخرني سلب اتمك مستلزم در دخي
جهتين اختلاف اولدوغي عقل اعتباريله در واما وجودده كل جهات متحددر
بدرستي ظهوريچون جميع صفات وجوديكه متقابله اوله مستهلكدر عين
وجودده مغاير دكلدر الا عقل اعتباريله در صفات سلبي انكله اولمادوغيله

علومه عايد در وجوده راجع در كل وجهله بو جهله جهتدن كه متغاير در
وجود عقلي حيثيتندن بر بردنك عين ماهيتيدر انكيچون كه ايكيسي داخي
عين وجوده مجتمع اولدقلري ايچون عقلده دخي جمع اولور وقتي كه جمع
اولدقلري جمع اولمدقلري وجودي خارجيده در اولدر كه وجود مطلق
انواعندن بر نوعدر هو هو حيثيتندن وجودده اكه جمع اولمغه منافي دكلدر
ودخي قابل تجزي وتقسيم دكلدر اصلا وعقلا دخي نه خارجه نه جنس در نه
فصلي واردر لكن انه حد واردر ضعف قوت قبول ايلمز ذاتنده زيادة نقصان
شدت ضعف ظهور حسابيله واقع اولور بعض مراتبده حقايله اولدوغيچون
ودخي اول خير محض در هر خير كه واردر اندندر انوكله بلهدر انوك وجوده
ذاتيله بيله ذاتيچون زيرا كه تحقيقنده برامر خارجه محتاج اولمغيچون
يعني ذاتندن غيره محتاج اولمديغيچون اول قيوم ثابت در ذاتيله غيري
مثبت در ابتداسي يوقدر اكر اوليدي بر علته موجوده محتاج اولوردي — بحث شريف ولذيذ
دخي انتهاسي يوقدر اكر اولسه معروض اولوردي عدميچون ضديله وصف
اولونوردي انقلاب لازم اولوردي اول ازليدر انوكيچون كه ابتداسي
يوقدر اول ابديدر انوكچون كه انتهاسي يوقدر اول اولدر اخردر
ظاهردر باطندر هر نكه شهادتده ظاهر اولدي رجوع انكا اولدوغيچون
غيبده باطن اولانك رجوع انكا اولدوغيچون **وهو بكل شيء عليم**

هر نفسی بلجیدر اشیایی ذاتیله ایجاد ادوکیچون هر عالمک حصولی انوک
واسطه سی اولدیغیله در • بلکه جمیع کمالات که لازمدر اول موصوفدر
کل صفاتله حیوة بکی علم کبی ارادات کبی قدرت کبی • سمع بصر کلام کبی
اول حی علیم مرید قادر سمیع بصیر کلیم در • بر شیء آخرک واسطه سیله
دکل • زیرا که انکله کلیء اشیا کمالاتلرنه ملحق اولورلر • بلکه اولدرکی
تجلیله ظاهر اولور مختلف صورلره محول اولور • اول صورک کمالاتیله ذاتلری
تابع اولور • بلکه اولدرکه تجلیله ظاهر اولور • مختلف صورتلره دونر •
ذواتنه تابع اولور • اول کمالاتک صورتیله ذواتنه تابع اولور • انکیچون
انک کبی بودخی خاصه وجوددر مرتبهٔ احدیتده مستهلکدر • اول بر حقیقت
درکه انده تکثر اولمز بو ظاهر صورتله کثرت اولمق ذاتنک وحدتنه قادح
دکلدر تعین امتیاز ذاتیله بر امر آخر ایچون در • شول تعینله دکلکه زاید
اولا انوک اوزرنه • زیرا وجودک غیری یوقدر • وجودده بر نسنه نک شرکت
اولمغه • اول غیر دیمکدر اندن بر نسنه یله تمیز اولا • بونک کبی دخی منافی
دکلدر • تعین مرتبه ظهورنده بلکه اول جمیع تعینات صفاتک واسمانک
اصلیدر • ومظاهر علمنک وعیننک اصلیدر • ودخی انوک بر وحدتی
واردرکه کثرت مقابلی دکلدر • اول وحدت مقابلیتوک اصلیدر • ودخی
اول احدیتک عین ذاتیدر • اول کثرتچون مقابل اولن وحدت اسمائیه

کثرت مقابلی اولان اول
وحدت اسمائیه نک صح

اول وحدت اصلیهٔ ذاتیه نک ظلیدر • انجلاین من وجه عینیدر ودخی
اول ذات نور محض در • انکیچون که ذاتیله ظاهردر غیریچون
مظهردر • زیرا کلی اشیا انوکله اکلنور غیب ارواح کوکلرینک
نورلاندورجیسیدر • دخی ارض اجسامک • انکیچون که بونلر انکله
بولنور ومحقق اولور جمیع انوار روحانیه نک وجسمانیه نک منبعیدر حقیقی
غیر معلومدر • کون حصول وتحقق وثبوت عبارتندن دکلدر •
اگر انوکله مصدر دلرسک انکیچون که بونلردن هر بریسی عرضدر
ضرورت تقریر مصدر اوزرینه • اگر دلرسکیم وجود لفظیله
کله انده نزاع یوقدر • نته که اهل الله وجود عالمی کونله دلدیلر • ایله
اولسه اندن جوهر وعرضله ولمز حقیقتی حسابیله معلوم دکلدر • اگر
انیتی حسابیله تعریف لفظیله معلوم اولیدی • لابد مشهور اولیدی
علم فایده سی ایچون وجود خوف مشهوردر ضرورتسز • ووجود عام
کم منبسطدر اعیان اوزرینه عالمده وعینده ظللرندن بر ظلدر
عمومله تقریچون نته که وجود ذهنی ووجود خارجی اول ظل بکی انک بوزر ظللردر
تعدید مضاعف اولدوغیچون قوله تعالی الم تر ربک کیف مد الظل
ولو شاء لجعله ساکنا اکا اشارتدر واول واجب الوجود حقدر
ثابتدر ذاتیله • مثبتدر غیریچون اسماء الهیه برله منعوتدر نعوت

ربانیه

مرعود در • انبیا و اولیا دلیل رهبری در خلقتی موقوفدر ذاتنه
التمکه داعیدر • انبیا ایله مظاهریه عین جمعنه و مرتبه الوهیتنه خبر
ویردی • کیذو دلیلکه • هو نیتیله کل شیئه بله در • حقیقتله کل حیله بله
تنبیه اتدی انجلاین اشیانوک عینندر هو الاول والاخر والظاهر
والباطن وهو بکل شیء علیم اشیانوک عینی اولمغی ظهوریله اسماء
صفاتنک ملابسیدر عالم عیننده • وعلمه اشیانوک غیری اولمغی ذاتنک
اختفاسیله در صفاتیله استعلاسنده در • استعلایی اندندرکه نقص
شین موجب اولمیه حصر تعیننده منزه اوله • وسمات حدوثدن
وتکوینی دن مقدس اوله • اشیا ایچون ایجاد اشیاده اختفاسیدر
مع هذا که انوک اظهاری ایچون در • ودخی عدم اتمکی انوکچون در قیمة
کبریته اول وحدتله ظهوردر • انلری قهرا تدکیدر • تعینات ازالت
اتدوکیله سماتنی وجعلنی متلاشی ایدوکیدر کما قال لمن الملک الیوم
لله الواحد القهار وقیمة صغری عالم شهادتدن عالم غیبه
تحویل اتمکدر • بر عالمدن بر صورتدن بر صورته • دندرمکدر • ماهیتلر
صورة کمالاتیدر • ومظاهر اسمایی وصفاتیدر • اول علمده ظاهر اولدکی
اندن عیننده وحیی حسابیله ایاتنی اظهار ایلدی • اعلامینی
ورایاتنی رفع ایلدی • وصورة حسابیله جفلتدی • اول هات

وحدت حقیقیه اوزره در • وکمالات سهودی اوزره در • اول حقایق
اشیایی ادراک ایدر • شول نسنیله که حقایق ذاتیی ادراک ایدر دکی
برامر اخرله دکل یعنی • عقل اول کبی یا دخی غیر نسنیله انوکچون که بو حقا
یقلر حقیقتا انجلاین عین ذاتدر • اگرچه تعینده غیر ایسه دخی •
وغیرلر آنی ادراک ایلمزلر نتاکه ایدر قوله تعالی لا یدرکه الابصار
وهو یدرک الابصار ولا یحیطون به علما وما قدروا الله حق قدره
تنبیه اتدی قوللرینه غایت شفقت رحمتی اولدوغندن اوترو عمرلرینی حصول ممکن
اولمیان نسنلرده ضایع اتمسونلر ایچون • اما حقی بلدک بو مجموع وجوه
اول حقدر حضرت شیخوک سوزی بودرکه منزه در کلدن دیو معلوم سنده آولدی
تنزیه اتدوک حق تعالی کلدن ایله اولسه کل دیو نیه درلر انی داخی شرح
ایدلم ان شاء الله تعالی

واول بر کنزت کوردی دیدک ایدی • اول تجلی شهودیه اشارتدر • اول که
کلی آشیایی کوردی که • انا دیرلردی • اول توحیده اشارتدر • بونلر کلیسی
حق اوزرنه تنبیهلردر • بوندن مراد توحید حالی وذوقی دکلدر • بلکه بویر
نسندر بوندن یوقاری انوکله ذوقیله بولنور • نته که برشنه انوکله بغلو
اولدوغی کبی • بلکه اول اولدر بو مرتبه وصفله علا مثله بیان اتمکی تمکن دکلدر
من لم یذق لم یعرف بونوک اوزرنه نظر ایتسوز توحید اوچ قسم اولور که

توحید علمیدر اول افواهدن یاخود کتبدن اولنور • برسی توحید تنبیهیدر
اللهدن قولنه اول منامات کبی وقایع والهام کبی • بو اوکلکدن یوقاریدر
بری توحید حالی وذوقیدر • اول کلیسندن اعلی در مطلب اولدر • فجمیع
تصوف کماله ادنسه اول نفاقدر • زیرا که صوفی حقیقی کوز کورمدوك
قولق اشتمدوك • خاطردن کچمدوك نسنه مطلع اولور • خلقه مناسبتجه اولانی
ظاهر ایدر که انلرك عقوللری ادراك ایلیه باقیسنی قلبنده اضمار ایدر •
اکر خلق اول قلبنده اضمار ایتدوکنه مطلع اولورلرسه فی الحال اولدررلر
ننه منافق اولمیه که • سر سقطینك سوزی بوکا اشارتدر که • تصوف اسمدر
اوچ معانیدن اوتور • برسی اولدر که معرفتی نوری ورعی نورینی سوندرمیه
شول سوزی سویلیه که باطندن کتابك ظاهرینه تناقض کله • دخی شول کرامته
حمل ایتمیه که محارم اللهوك استارینی یرتا واچه • امکان وار که جواب ویریله
شول محققه که • شول نسنه که اکا ظاهر ایدردی اول اکا اعتقاد ایدردی
نفاق ایتمزدی • دخی عجبدر که اعتقادده متباینین جمع اوله عجب دکلدر انکچون
که کلیسی حقدر محلنده فصل حضرت شیخ ایدر بعضا وقتنده
بعض کشیلرك صورتی واقع اولور • کاه اولور که یلدرر اول بر وقت مطالعه یه مشغول
ومستغرق اولوردم • اول صورت خواطرینی آلور • اول شخصوك صورتی مشغول
ایلر • هر باره که قلبمدن دفع ایدم مندفع اولمز • اندن صکره اول شخص یادن

کلور

34

کلوربنی زیارت ایدر حتی دخی کوردم قال النبي عم لم يبق من
النبوة الا المبشرات پیغمبر حضرت بیورر ایدر نبوت بر جزء قلدی کرکدر که
طالبه که غافل اولمیا • دخی تعبیرندن غافل اولمیه • انکچون که انده چوق فایدهلر
واردر • مغیباتدن چوق نسنه بلنور • سالکك حالی صحتهمی یوخسه فسادهمی
دخی اصحابنك حالی ایومی یاتلومی در • رؤیای صالحه نوردر حق نورلرندن
روشنالنور حاجبی اوتکله • بر کیجه کوردم بنی مقید ایلدی وجد الاینی
واله اولدم • وبکا غیبات واضطرار • ولذت عظیم حاصل اولدی اول
حالتده بو بیتلری انشا ایدوم دیو یا عن شيخ ابدا يا نفس موتي كمدا
ولا تحيي احدا الا جليلا صمدا اول وقت یانمده جمله فقهادن وطلبهدن
واردی بنم حالمه مؤثر اولدیلر بندن اراق اولدیلر بونلردن برسی
مولانا سیف الدین بر قوقیه مدرسیدر مصروانیدکه کوردم مولانا زلف
مدرسی شیخونیهدر • اندن صکره اکنجی کره نظر ایتدوم سیف الدین مذکوری
بولدم • بلکه صورت متبدل اولمش یعنی بر شخص اوله صکره بر شخص آخر اوله
بر نسنه در که اول بر کره بر شخص اوله بو کره بنه بر شخص مخصوص دکلدر
غرض اول شخصه متعلق دکلدر • بلکه بر امر آخره متعلقدر که تنبیه ایدر
انك اوزرنه که اول صورتده مناسبت اولدوغیچون ایله توحید دلالت ایدر
تلخیص حضرت شیخ ایدر اول بر کیجه کوردم صکره اول دکل بنه غیر ایش دیر

مقصود اولن بونده ایکی شخصوڭ معینده بر برینه نسبتی اولدیغیدر کم باطنلرینڭ
وحدتنه دلالت ایدر • ظاهر شخصوڭ صورتیله دکل دیو • ایله اولسه توحید
تنبیه اولور • اول صورت مناسبتنده دیر حضرت شیخ ایدر بن بکا مشاهد
اولیوردم بعض احیانده کانه بن نشئه اولوردم که غایت لطافتندن کورنمزم
لیکن صورتیله بدنمله اولماغین مرئی اولوردم • بو صورت بدنم اول لطیفڭ
صورتیدر • اکسنڭ اراسنده ایرلق دخی یوقدر بلکه اول لطیف صورت ظاهر
اولور بو صورتله حسله مشاهده اولنور نته که بخار لطیفکه تکاثف اولمدن
لطافتندن کورلمز • فحین کثیف اولسه بلور اولور • اول وقت کورینور • اول
وقت کورندوکنڭ صورتیه اول بخار لطیفدن ایرو دکلدر • بلکه اول
عینیله بخاردر • لیکن کثیف اولمشدر • هیچ بر موجود آخر اکا اضافت
ایدوب من بو نجلاین در • و دخی دیدکم لطیف اشخاص تکاثف اولدقجه صورتله
مرئی اولور تمثیل بودر • بزوم مشاهده ده دیدکمزده کم تنبیه اولنور اکسنوڭ
اراسنده کل وجهله مشابهت یوقدر **مثال** آتم مرحوم بکا روایت
ایدر وقتی که یکتلک حالنده ایدم کافره محبوس اولدم • بنی زندانه اندیلر
انده بکا بر کیشی کلدی • بر لطیف صورتله کانه بر بخار لطیفکه متحرک اوله
حقیقت بیلکه بر برینه ملتف اوله • و بر برندن متفرق اولوب طاغلیه • اما
بر جثه در که همان مرئی صورتکبی • ایله اوله بن اکا سن کمسن دیو سؤال

ایدم

35

ایدم بکا ایدر که قاضی اوغلیم • اول طالب علم کن بر ایکی کره استغنا ایچون
کلمشیدم • ایله اولسه کورردم بکا بر کیشی کتوردی ایدر سنڭ خدمتکن اولسون دیدی
همچنان اول دخی انکله بکا لطیف وجود ایدی • هر نه حاجت که مأکولاتدن
مشروباتدن اولیدی اکا عرض ایدردم بکا تیز چک کتوردی • صوردم
بو نه صورتدر دیدم ایتدی وجه جسمانیدن مفارقت ایتدوکدن صکره
بونکبی صورتله مصور اولورسن دیدی • نیجه مدتدن صکره خلاص اولدم
اوزرمدن خیالی زمان کچدی • روزکار دعوت شیخه یتشدردی
خلقی حقه دعوت ایلدی • بونه بر خلیفه کوندردی کلدی ینه اول صورتله
کم دیدم لوی ینه بنی حقه دعوت ایلدی • و آنده کوردم اول وقت بکا
خدمت ایدن کمسنه در • بو کون ینه حضرت شیخوڭ یولنه دعوت ایدر
بنی اختیار تابع اولدم • بو دلیله بلندیکه شیخوڭ دیدوکی صورتکه لطیف
اولوردم دیدی لیدی اول حالده اوله • بنوڭ نظیرسی دخی ایدر • بر کون
شیکنوب اوتورردم نفسومی کوردم ایچمده اضطراب ایدر • بر اوڭ اشتدم
اندن که • اوده یالکیز اولیکبکه اطلاع اولنور بنمثل اودندن که شعله لنور
بر دفعه دخی مقابلمده بر آق لون کوردم قزلغه یقین بن بنی حس
صنوردم • اول وقت قمده اوجاقده او دوار دیدی کوردم اغز یانه دوردر
یالکلمز • یالکیز اضطرابلایدر • اندن بر صورت اطلاع اولنور نته که نفسم

اضطراب کب دشمن وصوتی دخی بعینه بلدم که هر نکه نفسمدن ظاهر اولدی
بو تجلاینی اولنه کوکلم وجهک وحدتی واقع اولدی ۰ اول وقت اول بتیندم
بن اولیدی ۰ انوک صورتی بنم صورتم اولدی ۰ بنم صورتم انک صورتی اولدی ۰
بنم اضطرابم انک اضطرابی اولدی ۰ واول کون که کوردم ایدی ۰ اولیکوک لونیمش
ابو بکر صدیق رضی ایدی ۰ هیچ نسنه کورمدم که انده ۰ الا انک اوکنده الله کوردم
دیو حضرت شیخ ایدر قلبینی یا نفسینی مظهر کورهم الله تعالینک مظاهرندن
در ۰ وهو اول مشاهده ایدر نفسنی کل شیدن اوکدن کورر که جکدر ۰
اول که الله کل شیدن اوک کورر ۰ انوکیچون که کوزی اولپدر کلی قوای اولپدرر
ایله اوله انوک عینی حقدر تلخیصه کورمدم بن هیچ بر شیء الا قلبنی
ونفسنی الله مظاهرلرندن بر مظهر کورهم دیو ۰ اولدر که نفسنه مشاهده
اولنور ۰ هر شیء کورمزدن اوکدن بو نسنه کورجکدر ۰ شول نسنه که الله هو [نسنهدن]
اوک کورهی ۰ انوکچون کوزی و سایر قوابی اولپدرر ۰ ایله اولسه عینی حقدر ۰
حضرت عثمان رضی الله عنه ایدر ما رایت شیئا الا رایت الله دیو صدقه
یعنی بر کون اوده کندو یتین اوتوردم ۰ اول اوتودغم اوده هیچ کنش شعلهسی
یوغیدی خاطرمدن کچدی که ۰ اکندو ایچون اذان اوقیله ۰ اشتدم ددم بو خاطرم
مکدر اولدی ۰ قلبمده متمکن اولدی ۰ بلدم که واقع اوله ۰ اول خاطروک فورینه
اکلمندن اذان اوقندیلر اشتدم لا یعلم الغیب الا هو ودخی کوردم تاریخوک

سکز یوز

36

سکز یوز بلنه ایدی جمعه کون ایدی ۰ ایکی کشیلر یشل کیولر بر سنکالنده عصا
دوتردی المشیدی کاتنه ۰ اول ایکی کشیلر بکا تنبیه ایدرلردی که متوفی اولمشدر
بدنی قلن بدنلر کبیدر تلخیصه بو مخلص فقیر ایدر وقتی که بو نی شرح
ایتدوم نظر اتدوم تأویلنه که بو مکاشفه دندر ۰ زیرا پیغمبر حضرت روایت
ایدر ۰ ایدر یاد نالر وهم رافع بن عقبه اونه واردم بنم اکومه ابن طابهدن
رطب کتوردیلر دیو ۰ بلدم دنیاده رفعتدر ۰ اخرتده عاقبتدر ۰ هم دینزک
کمالی ذا عددر ۰ ایله اولسه رفعتی رافعدن الدی ۰ عاقبت عقبیدن الدی
طابه دینی دیدیکی ابن طابهدن الدی ۰ ایله اولسه بن فقیر دخی نظر ایلدم
یشل دنکل نور دوحدر ۰ صفای قلبده اکسی قرنشه انوار مشاهده سندر
یشل کورنور ۰ ایکی کشی کورندوکی روحله قلبه اشارتدر ۰ زیرا مکاشفهٔ انوار
قلبکدر ۰ صور ماضی که مکاشف اوله کشف ۰ روحلهدر ۰ ایله اولسه کچمش
حاله مطلع اولمق مکاشفیله روحیله اولور ۰ کشف خفی تصفیه ایلدر البته
تصدیق اقتضا ایدر ۰ نور روح قلب صفا سیله قرشدوغندن صکره روشنلق
حاصل اولیب مراتبده حال ماضی منکشف اولدی ۰ کوردی که عیا جسیله
اولمشدر اکا تصدیق اتدی حضرت شیخ ایدر سکز اون یلنده صوفی
کیجلرنده بر کیجه خسته اولدم خستهلغم قاتی اولدی ۰ حتی حیوتمدن اومید
کسلمم ایدی ۰ الله تعالیه توجه اتدوم ۰ ما سوادن خالی اولب کوکلم

الدوم كه • الآن بني بو خستلقدن الوسن ديدم صورتده مشاهد سز
الله تعالي بكا خطاب ايتدي • اول خطابدن بكا شول يقين حاصل اولديكه
بن بو زحمتدن قورتلورم ديدم • غيبتمدن ينه نفسمه كلدم • النوم
اچوق كوكلم مطمئن هم احوخوش اولدم **تلخيصه** بو سوزلك تأويلي
غايت صعب در دكمه عقله مطابق كلمز. انكچون كم وحدت صرفدن خبر دركه
اول حالده وحدتده ايدي ينه كندو كندويه سيلردي كندواشيدر ايدي
وكندو مطمئن اولوردي **وهو الثاني فصـــــل** بلكلكه انبيا
عليهم السلام حالت يقظهده بو عالمده غيب ولورلر • عالم مثالده چوق
نسنلر مشاهده ايدرلر • نته كه اويقوده ايدوكي كبي • بعض كوردكلري تعبيره
محتاج اولور • نته كه دنيا بير وززنده متمثل اولدي قچانكه صورت حسيه
متمثل اولسه • مغاير اولور • وقتي كه ظاهره صور دنيدن اولسه لابد در
اول صورتله دنيايله تعبير ايلمك كرك • بنوك اوزرنه دركه • اكرجنت
حورنار كشف اولنسه احتمال واركه برمعني احزدخي اوله انوك اوزرنه
حمل اولنه • هم آيتلردخي كم بيغمبره خطاب اولنوردي انكچون ديدي كه
ان للقران ظهرا وبطنا دنيا بكا خطاب ايدر اويقويله اويانقلق اراسنده
جمله كلامدن بو دركم • كيمك بني كوچكلدي • الله دن اني اراق ايلدم ديو
كانه اولنه ايدر • الله تعالي بني قبيح ايلدي كمكه بني كوچكلدي الله دن ايلدم ابراق

ديه

ديه • بركون اويقويله اويانقلق اراسنده اولوردم • روحم بكا تجلي ايدي
اوزرمه مستولي اولدي يعني غالب اولدي • كانه برنور كبي برشعله ايدي كه
كونش شعاعي كبي • نورنك هيچ غايتي يوق ايدي • بكا قوجه دن وجدله اغلمق
حاصل اولدي • كانه بكا ايدركبي • تا قلبمه ظاهر اولدي كه • آخرتله دنيا
اراسنك تغيري. قوجاليغله يكتلك تغيري كبيدر • ديو • نته كه بركيشي برحالده
يكت ديرلر تغير اولمادن • اول وقتدن صكره قوجه ديرلر • بو تجلاين در
بو كاداخي بروقت دنيا ديرلر • اولوركي ينه آخرت ديرلر • ليكن بروقت
آخرده دخي • برخصوصيتله متغير اولور • بركون سيكنوب اويوردم
سينجك اويقوم واريدي كوردم كه • وجود كليسي اول الله در • الله تعالي
بنوم دلمدن چاغردي • يا الله ددي • عالم كليسي اول اولدي • بنم دلم انكل
دلي • بنوم دلوميله تكلم ايتدي • يا الله ددي • بكا اندن وجد غيبت حاصل
اولدي **تلخيصه** حضرت شيخ اول وقت وحدت صرف مكاشفه اولدي كم اول
حضرت موسي يه اولدي ايدي • براغجدن كم • انا الله ددي يعني اغج حق كلامنه
آلت ايدي كه • موسي يه عليه السلام اندن نسنه موهوم اولنه كه مجموع اشيا
وجه صرف ايدكن بليدي • بوكره شيخ دلندن دخي سماع طريقيله اشتدي
كه كندو دلي آلت اولمش حق اندن يا الله دير • بو سوزده شك يوقدر زيرا
عالم كلي منظاهر الآلهي در • كركه نبات كوكه حيوان كركه انسان

بو معلوم کشف صوریدندر • بونک اعلامی تنبیه یوقدر • زیرا طریق سماعیله
کلام حق اشیدر • واسطه سز • وپیغمبرمز صلی الله علیه وسلم لی مع الله
دیدوکی مرتبه بودر حضرت شیخ ایدر سالک قچان بو مرتبهیه ایرسه که
کفردر • اول عقبی قطع ایتمسه • اسلام ایمانی درست اولمز • بو دیدوکمز
کفر له اسلام اراسنده واسطهدر • کیمکه بو مرتبهده قلسه زندیق اولور
نعوذ بالله من الله التوفیق منا کی

باب في الواقعات والاعتبارات الثاني عشر

بلکل که عیسی علیه السلام روحله دریدر جسد عنصریله اولوردی تا که
یوقاروده دیدکلری وقت که روح الله روحانیت غالب ایدی روحه
موت یوقدر اولمدی دیدیلر • عالیه حکم ایدوکلری ایچون شول معنیده دکلکه
جسد عنصریله اولمیا اول محالدر • بر کون دلدم که کوکدن بر یلدز الام
یا ایکی یلدز الام • کورهمدی کوکک اجزاسندن بر جزو مش • باشقه بر جزو دکلمش
اول وقتن کوکلردن بلدی که طاووسک یوکنوک کوزینه یوکنوک جزویدر
ولیکن انوک بردرلو لونی واردر • بو کلن قلان لونکبی دکلدر • یلدز دخی
کوکدن بر جزو مش • انکا مخصوص نوع لونی وبرقیتی وصفاسی وبیلکی وارمش
اراق دکل که ایله اوله • کورمزمسن المانوک بعض جزو حمرة مخصوص در
بعضی دکل • ایله اولسه درست در اخرت دخی مراتبده مطلق اوله وماء لی
اوله بعض یرلرده • مثلا قسمده وشربده خمرده اولیا لذتدر اخری فضیلت

وندامتدر

وندامتدر اکیسی داخ بو عالمده در • ندامتله فضیلت اخرتدر لذت نسبت

فصل

بر کون بر بولککیشی اصحابمدن باغ بکلکه قودملری بونلکه
بعضی بکا حکایت ادر ایدر • عوام اوغلنجقلرندن بریسی قصد اتدی که بر
انجدن یمش بیا بونلردن بریسی قصد ایلدی که بر شیلا اوره • حس ایتدم که
اول شیلا بکا دوقندی اول حال بکا واقع اولدی • حال بودرکه اوغلانک
واقع اولمادن بکا واقع اولدی • دخی اوغلانک بنوم ارامده چوق مسافت
واریدی • ولیکن ایکو زملکون دوروردم که • او شیله بنده اول اوغلاندن
زیاده اشد اتدی تا که واقع اولدی • اول اوغلانده دکل شونکله که شیلیله
اوریلن اول اوغلاندر اول کیشی دکل فهذا امر غریب بازرکانلردن
بریکت احیانا بکا کلوب کوردی اهل صلاح سوردی • بر کون بکا حکایت ادر
ایدر • بر کیجه اویودوم بر کیشی بنی اویاردی طوروکلدم اوتوردم نظر ایلدم
اول کشنوک یوزنده نور بله اوکی اچی منور اولمش • اول نور چراغ نورینه بکزمز
دخی غیری نوره بکزمز • لطافتنه ولذتنه که بو مشاهده اولن نورلرکبی
دکل • اول کیشی بر زمان طوردی هیچ نسنه سویلمدی ینه غایب اولدی • اول کیجه
کدیجک اوکی اچی غایت قراکولوق اولدی • اکنجی کیجه ینه کلدی ینه بنی اویاردی
بو کره بر کیشی دخی کلدی نوراینک نوری کبی • اوچنجی صباح نیجه کتسه کوروکوم
حکایت ایلدوم اول کورکلریم بندن کسلدلر ایدی کوردوم دیو

اندن صكره برایکی اوچ کون کچکل صبر و اولدوم غایت اوزاق خسته اولدم
یقین اولدیکه اولم حضرت شیخ ایدر برکیجه اوتوریدم بر پروانه کلدی
چراغك چوره سنه اوچدی کندوزینی برکز چراغه اوردی کانه یندی ویره دوشدی
هیچ حرکتدن نسنه قلمدی چوق زمان اکلدم اندن حیوة علامتنی بلمدم حکم ایتدوم که
بایق اولمیدور اندن ابو یزیدك اول برقدیلی قصه سنی اکدم نفخ اتدیکه
درلتدی ایدی اوکدم بن دخی پروانه یه نفخ اتدوم شول قصد له که دیری اوله
صدق قلبمه درلدی فی الحال اول نفخمك عقبنجه اوچدی نته که اول اوچردی
کانه اوده دوشمش یکیب انوك ایله که الله تعالی مدرسنه نوك اوزرینه قادردر
لا یعلم الغیب الا هو عارف مغیبات دخی اولور انکچون که ماصدقاتندندر
قال علیه السلام لا یدخل الملائکة بیتا فیه کلب اول کوکلده که صفت کلبیت
اوله انوك مراتب ملکیدن حظی یوقدر دیمك اولور تتمه بلکه که
علما آخرت استنباط اتدیلر طریق آخرتی دقایقلریله کتابدن و سنتدن
نته که فقیهلر دخی علم دنیایی و مسایل معاملاتی کتابله سنتدن چقردیلر
تجی برکیشی دلسه که طریق آخرت اوزرینه تفاصیلیله مطلع اوله کرکدر که اهل
اخرتك تصنیفلرینه مشغول اوله نته که برکیشی فقاهت دلسه مسایل فقهه کرکدر که
کتب فقه مشغول اوله اکر ایدرسه کم اول فقاهت طلب ایدن کیشی انلر کتابی
سنتدن چیقردیلر بن دخی انلروك یر سیسم کتاب سنته مشغول اولورم

اندن

اندن استنباط ایدرم انلرك تصنیفلرینه احتیاج اتمزم انلر اذنلردر بیزده خی
انلرز درسك بو فکر سنك عمرکی ضایع ایدر بنوك اوزرینه نسنه حاصل اولمز
الا آخرلر حاصل افراد اول انلردرکه قطبوك خارجندن الودلر قطبه
احتیاجلری یوقدر انلری حاکم اولن اسماء حقدن فیض آلورلر یعنی بر معنی
انلره حاصل اولور دیمك اولور آخرت یولی داخی انجلاینلردر ذات حق جوف
کلدن منزهدر دیر والله اعلم بالصواب قال الشیخ
حضرت شیخ ایدر ذات حق منزهدر کلدن کل اندندر اول کلدن درکل
اندندر هر اطوارده واجب وجوبدن ایرو دکلدر صورت حبابیله
امکان خوف خیالدر حدوث عدم صورتی اوزره متعاقب اولورلر اول
اندن منزهدر و الا اول انکله بله در و وجود ممکن حقدر حقیقتی
حبابیله که حقدندر وجود ممکندر محدثدر و خلقدر صورتی اعتباریله
سبحانه مرج البحرین یلتقیان بینهما برزخ لا یبغیان یقین
اولمز که ممکن حق اوله وحق ممکن اوله بو ایکی اعتبارله اکیسی دخی حقدر بودر
عینلری اعتباریله حقیقتا غیریتن وجود یوقدر غیری اولمدی الا اعتباری
اولدی تلخیصه حضرت شیخ تعریف وجود حقدر ایدر ذات حق کلدن
منزهدر دیر کلدك آمدی مشایخ اصطلاحنده کل حق تعالی اسماء لرندندر
بر اسمدر حضرت واحدیت اعتباریله یعنی اول واحد جامع در جمیع اسماء

الا میتنوک کلیسنه • نتکه عرب عددن قطع نظر ادوب بر شیئ وصف ایتسه
بمعنی احد یوقدر • الا اولار دیرلر • ولکن غرض عدد اولسه • واحد اثنی
ثلاثه • ابتدا ایدرلر • ایله اولسه مجموع عددک واحد کلیسیدر • بونده دخی
احدته اعتبارات یوقدر • واحده اعتبارات اسماء الهیه چوقدر • جملونک
کلی واحددر • اول معنیدن اکا کل دیرلر یعنی احد در ذاتیله کلدر اسماسیله
قال والکل فیه یعنی کل اندهدر حدی • یعنی واحد انک عینیدر • زیرا جامعدر
جمیع اسماسیله ایله اولسه • اسما وصفات الهیه من وجه تعیّن سوزیدر ذاتیله در
تعیّن حیثیندن ایودر • ایله اولسه کل دخی اسم واحدیتدر ذاتیله بلادر •
قال ایدر اول ذات حق یعنی کلدن دریدی • اول مرتبه شهودده در
اصطلاحات شهوده دوئیه حقدر خلقده • اول شهوده اولان جمیع موجوداتی
یعنی کلده وجود حقدر دیکه • اول واحد مطلقدر • والا بو مجموع کل دیدکمز
انکله موجود قایمدر • اول ایله اولسه کلله متحددر • شول حیثیتدن که کل
اشیا انکله موجود اولدی • والا کندو تعیّن بولمدی ظهوری یوق ایدی شول
حیثیتله دکلدر که کلک برخاصه وجودی اوله دخی انکله متحد اوله • اول محالدر •
منزهدر حلول اتمادن قال ایدر هو الموارف و واجب وجوبدن
ایو دکلدر دیر • واجب اسماء الالهیه در • وجوب منشا اسماء الهیه در
وجوب حقیقة • وحدتدر • احدیت سرایتندن • وکثرتدر • واحدیت

سرایتندن

40

سرایتندن کثرتدر • واحدیت سرایتندن اندن بو ایکی جهتدن اکا باطن
ظاهر وجود دیرلر • اصلده اکا شیون کلی واعتبارات اصلی دیرلر
کثرت نسبی دخی دیرلر وجودک باطنی اولدوغی حیثیتدن ومنشاء اسما
وصفات دیدیلر وجودک ظاهری اولدوغی حیثیتدن ایله اولسه واجب اسماء الله
دیرلرکم وجوب انک جمعی اوله • احدخوف عشرنوک عیندر فرق اولنمز یعنی غیریدر
علی الاطلاق مفهوماتی واردر یعنی اطوارهن مراد اسماء الله کل یوم هو فی شأن
یوننددن هر بریسی بر مظاهردن تجلی ایدر • وجوبدن منفک اولوب مظاهرلرندن
ثابت اولمق محالدر • انوکچون واجب وجوبدن ایرلمز دیر • ایله اولسه اسم الالهی
بو بردن منفک اولسه مظاهر معدوم اولمزدی • یا اولسه کندو دخی بلاهلاک
اولوردی بو خوف محالدر قال ایدر صورت حسابیله امکان
خیالدر دیر دخی بو عرفک اوزرنه بیلدکجه که بونلرک زعم ایتدوکی اولیا
حشرا جاددن کم بونلر قیاس ایدرلر ان شاء الله کوره لرکم غبار اچلیه
بونلرک بندوکی اتمدر اشکدر بیلار فصل دخی بیلکلکه قیامت
اکابرلر قتنده ظهورات درصفاتک سلطنتی منقرض ولمقدر اکر دلرسک
سن ایت من مات فقد قامت قیامته حشر عودت ایتدیدی
قال تعالی فی طه ویسئلونک عن الجبال فقل ینسفها ربی نسفا فیذرها
قاعا صفصفا لا تری فیها عوجا ولا امتا لغتی معنی بو درکه ایدیر یا محمد

اکر سکا صوردلرسه قیامت کننده بو طغلر نجه اولودیرلرسه ایت که بنم دیم
بر بوینه ورساکوکز نته دوه قیچ اباغیله اوکی اباغنی وردر اوادر شیله که دوز
اوله کم آتلمش یابنوق کبی که انده نه الچقلق ونه یوکسکلک اوله مجموعی برابر
اوله دی دیر اما حضرت شیخ ایدر احتمال وار که اول ظهور ذاته اشارت
اوله دیر و توحیدک خلقه شایع اولدیغی اوله دیر آخر زمانده اول وقتده
حکم ذاتک اوله کم اول واحددر انده عوج یوقدر صفات طغلرینک
سلطنتی زایل اوله و اول زمانک صاجبی توحید صرفک مظهری اوله
کم اول احکام ذاتی قبول ایلیه که اول مستمیدر یا الله و رحمن دمکله
ذات حکملری ظاهر اوله احکام صفات باطن اوله هیچ برسنک باشنی
قلدرمیه نته که اول اولودی تلخیص حضرت شیخ ایدر قیامتدن مقصود
ظهور احکام ذاتدر دیر طاغلردن مراد صفاتلردر دیر بو برینه دقشوب
بوییه دوبدوز اولمش کبی بو صفاتلرک کم احکاملری واردی سلطانلری
واردی هر برسی بردرلو اشده اولودی انلرک حکمی زایل اولیسکلکدر دیر
اول زمانده برکینی کله اول توحید صرفه مظهر اوله خلقی حقه دعوت ایلیه
شول که حقدر خلقه دیه هیچ سزده بردرلو اولب ظاهرنده بر درلو
سویلیه نته که شمدی احکام صفات دنلدی که نظام عالمجون انجونسنه
دیمشلردر هیچ برسی دیدکلری بکی دکلدر دیر تنبیه بو ندن برسنه

قوله تعالى اذا زلزلت الارض زلزالها واخرجت الارض اثقالها وقال الانسان ما لها يومئذ تحدث اخبارها

تنبیه

41

تنبیه ایدلم کم مطالعه ایدنلره شیخوک سوزینی آکلمغه آسان اوله بلکل که بش
اسما اوچ نوع در دکل ایدی برسی اسماء ذات وبرسی اسماء صفات وبرسی
اسماء افعال در بو محلده مقصودمز اسماء افعال در فعلیدر بو اسماء
افعال کم واردر احکاملری حسابیله برنچه قسمه منقسم در برسی انولک قسمندر
که حکمی منقطع اولمز واثری منتهی اولمز ازل ازالدن تا ابد الاباده
دکینجه اول نتوک کبی در ارواح قدسیه ملکوته حاکم اولن اسمالکی در
ودخی اندن برسی منتهی قسمندر که حکمی ابد الآباد منقطع اولمز
اکرچه ازل ازالدن منقطع اوله دخی نتوک کی آخرت اوزرینه حاکم اولن اسما
لرکبی انکیچون که انلر ابدیدر نته که ایتلر انک خلودینه دلالت ایدرلر
ودخی احکاملری خلودینه ظهور اتدوکی حسابیله غیر ازلیدر زیرا
ظهور ظاهر اولدی نشاوت دنیاوی منقطع اولماغله ودخی برسی انلرک
قسمندر که حکم مقطوع ازلدن ابد دخی اثری متناهی اوله کرکدر که
نتوک کبی شول اسمالرکبی کم حاکمه اوله آلتینه داخل اولنلرک کلیسنه دخی
نشاوت دنیاوی اوزرینه زیرا انلرنه ازلیدر ونه دخی ابدی در ظهور حسابیله
اکرچه نتیجلری آخرت حسابیله ابدی دخی اوله حکملری منقطع اولمز اکر
امانت مطلق منقطع اولورسه دخی غیب مطلق الهیده اول حکمک التینه
کیرورنته کم ظهور ذات بکی حکم اوله نشاوت دنیاویه امانت اکر اوله

دخی کونلر بیله شول اسم حکمی التندر کم حیطه سی اتم اوله • انلرک دولتی ظهور
اولدیغی یرده • زیرا که اسما ایچون دولتلر و سلطنتلر واردر • یعنی احکاملری
واردر • اظهار اولدیغی حالیله • ودخی انلره اسناد ایدر • شول کواکب سبعه
دیدوکمز دخی انلرک هر برسنوک • بیکر ییل دورلری واردر • شریعتلری واردر
زیرا که هر بر سنوک شریعتی اسمادن بر اسمدرکه باقی اولور • اول شریعتا اول
اسمک دولت بقاسیله دایم اولور • سلطنتی دوامیله منسوخ اولور زوالندن
صکره کلدك امدی صفاتک تجلیلری بیلدر • نته که هر بر یلدزك حکمی التنده
قلن یلدزلرك حکمی منسوخ ایدی • اما انلروك اثرلری ظاهر اولوردی •
بو صفاتلرك دخی هم چنان • اکرچه حکم بر صفاتکدر قلانی منسوخ اولور اما
اثرلری منقطع اولمز • و بو اقسامولك هر بری مظهرلرن استدعا ایدرلر که
احکاملری ظاهر اوله که اول اعیان ثابته • اعیان ممکناتدر • اکرچه قابل اولورسه
دکلی اسمانک احکاملری ظهورینه اعیان انسان بکی هر وقتده بر مظهر اولور
شونلردن بر اشارتچون • اکرچه قابل اولمزسه دکلی احکاملرینک ظهورینه مختص
اولور اسمانک بعضسنه اما بعضسنه دکل اعیان ملائکه بکی • آعیانک خارجده
دوام وعدم دوام دنیا واخرتدر • زیرا راجعدر دول اسمائینک دوامنه
وعدم دوامنه دیرلر • ای درویش اکر بو تنبیهه نظر ارشد روب تأمل
ایدرسک بوندن مطلوبک محقق اولور • بوندن چق اسرار ظاهر اولور

کلدك

کلدك امدی بو تنبیه تقدیم ایتدوکمزدن مقصودمز شیخوك قیامتدن
مراد سلطنت صفات منقرض اولب احکام ذات ظهور ایتمکدر دیدوکی
بلکه که الله تعالینک تجلیلری واردر که نته تجلی ذات بکی و تجلی صفات
بکی دخی اسماء صفاتوک دولتلری واردر حکملری و سلطنتلری ظاهر اولور
دیدوکی شکل دکلدر کی اخرت دخی اوله حجاب مرتفع اولمغله وحدت
حقیقیله حق ظهور ایده نته که کل اشیا صورتیه اوزره ظاهر اولوردی
بو عود حقیقتاریله ظاهر اولورلر باطلدن تمیز اولالر فصل
قضا کونی اولدیغیچون بو تجلینک محلی مظهری روح اوله کوک بو تجلی
وقوعنده کلی فنایه موجبدر دنلدیلری یعنی جمیع مظاهرلری فنا اوله
ونفخ فی الصور فصعق من فی القبور السموات والارض الا من
شاء الله ددی یعنی صوره نفخ ایده دخی کللی اولالر کوکلر دکی ویرلر
دکی اوله شونلری کم الله تعالی دیلدیه انلر اولمیلر انلردرکی قیامت
کبریدن اوک اولدیلر یعنی حق وارلغیله حشر اولدیلر کل شیء هالك
الا وجهه لمعانی وجهنوک ضمیری شیئه راجعدر دیر اندن اوتروکم
صورت یوننددن هالکدر ومعنی یوننددن باقیدر دیر انوکچون که
وجه ظهور حقدرکه ویبقی وجه ربك ددی یعنی جمله اولالر
• الا وجه حق اولیا قلدر وجه دیو ذات اشیایه دیرز جمیع لوازمیله

يعني ذات حق قله صفاتلري برله موصوف اولنله قله تعيّنات خلقيه نك
زوال ايدر. وجه عبوديتك فنا سيدر دبوبيت وجهنده قطره نك
تعيّني منعدم اولدوغي كبدر بحر وصل اولدوغي يرده شول بزك
اوردوغي كبدر شمس حقيقت طغدوغي يرده قال الله تعالى يوم نطوي السماء
كطي السجل للكتب كما بدانا اول خلق نعيده وعدا علينا انا كنا
فاعلين يعني ايدر بز در سوزكوكدر جمع ايله سوزكركدر قيامت كوننده
كوكلري شول سجل كتابلري دريلوربكي دريرنته كه اول خلق ايتدوك ايدي
اكا دوندررز ديو يعني كوكلك تعيّني زايل ايدوب كوكدت
وجود مطلق راجع اولمغون وجود مقيد رافع اولماغيله ديو شول
لمن الملك اليوم لله الواحد القهار ددوكي دخي اشارت ايدر مرتبه
احديتنوك دولت ظهورنده كي انوك شاننده جميع اعتبارات
وتعيّنات اولميه خبر صحيحده كلمشدر كه حق سبحانه وتعالى جميع موجودات
اولدره ملايكه حتى ملك الموت دخي يينه دركوره فصل قضا چون بو بدنك
اراسنده هر برسيني منزللرينه اندره جنتدن جهنمدن كلدك امدي
در
بو دخي انجلا ايندر تا كم وجوه تعيّنات الخلقيه بالي مراتب كلشتره بو تجلاي
تجليات ذاتي برله بونلروك زوالي اوله وحدت مراتبنده بونلر انعدامي
واهلاكي اقتضا ايدن اسما الهيه وارد رقيمت انلروك ظهورندن عبارتدر

القهار بكي واحد احد فرد وتر غني معيد مميت عزيز وحي بكي
عارفلردن بو مشهدكم خبر ويرديلر انكار ايديلر دخي منكرلردر شول
شول علمادركم انلر حال واهل دكللردر ضعيف عقوللرينه مغرور
اولنلردر بو انلردن پيغمبرلر ايماني ضعفندن كلور اعاذنا الله
منه شونوكلم چان كوزلري ايمان نوريله سرملنذي قلب منور اولدي
كشف اعيان كنش انده طغدي اعيان عالم دايم تبدلده بولديلر تعيّنات
زوالده انقلابده بولديلر كما قال بل هم في لبس من خلق جديد
بو آزا اولدكه اختفالري وجه شمسك فتنه وجوه كوكب اختفايي كبي اوله وجه
كم
عبوديت وجه ربوبيتله اورتلمه رب ظاهر اوله عبد مختفي اوله بو اختفا
ديدك قوللرحق اختفايي مقابله سنده اولور انكا ظاهر اولدغي يرده
دبو دخي اذا اولوركي صفات بشريت تبديل اولمغي صفات الاهيه برله
ذاتله دكل هر باركه عبدك برصفاتي صفات بشريدن مرتفع اوله صفات
الهيدن برصفت انك يرنه طورر اول وقتن حق تعالى جل وعلا قلوك
سمعي وبصري اولور نته كه رسول حديث اكانا لمقتدر تصرف ادر وجوده
الله تعالى بيله دلرسه وبونلردن هر بريي معجل دخي اولور نته كه كمل ايچون
وافلر ايچون واردركه انلروك قيامتلري قوپمشدر حقده فاني اولمشلردر
حيات دنياده انلروك آيخق موتلري واردر از اولوركه موجل دخي اولورلر

اول قیامت موعود درکه انبیاء علیهم السلام دلندن مشهوردر. تنبیه بونی داخی
بلمک گرکدر که بو فنا دیدوکمز اول دکلدر که علم اوله که حاصل اولور بلکه بدرستی
محبت تصور ایدنلرک حالی اولنوک اراسنده چوق فرق واردر نته کم
شاعرک ایتدوکی گبی کم لا یعرف الحب الا من یکابده ولا الصبابة الا من
یعانیها ودخی بلمک گرکدر که انواع قیامت دخی بشدر حضرات خمسه عددنجه اندن
بریسی کم بر وقتده و هر ساعتده اولور دیدکلری ایدی زیرا که هر وقتده غیبدن
عالم شهادته معاینه و مجلیلر ظاهر اولورلر کائنات لرم فاسدلری ظاهر اولورلر
کمسه انوک علمینی احاطه اتمز الا الله ایدر کل یوم هو فی شان دیدکی گبی
انوک بریسیدرکم انکا موت طبیعی دیرلر نته که من مات فقد قامت قیامته
دیدکی در وانوک ایزاسنده موت ارادی دخی حاصل اولور سالکلرکه
حقه توجه اتمکلرندن اوکدندرکه موتوا قبل ان تموتوا دیدکی دخی بو سوزنده
دیدکی من اراد ان ینظر الی میت یمشی علی وجه الارض فلینظر الی ابا بکر
رضی الله عنه یعنی ایدر هرکم دلرسه بر اولو کورسه یر یوزنده یورر ابو بکری
کورسون دیر ایدی اوله پیغمبر حضرت صلی الله علیه وسلم. دنیا متاعندن اعراض
اتمکی دخی اندن ادغامی نفسوک اقتضالرندن ولذاتلرندن منع اولمقی
هوایه اویمقی عدم اولمقی اولمدر دیدی. انونچون که بو ردیشلو
درویشه وسالکلرلره منکشف اولور شول میته منکشف اولدوغی بکی بکا قیامت

صغری دیدیلر. بعضلر بونی قیامت وسطی دوتدلر انیچون کم موت طبیعه
قیامت صغری دوتدلر فناء فی الذات. قیامت کبری دوتدلر. ایله اولسه
بو اکثرنک بعضلرینه قیامت دوتدلرکم حیاتینه ارادتله اولدیغیچون اندن
صکره موت منبعی قیامت وسطی دوتدلر. اول کم موعود اولان قیامت کبری
دوتدلر که فناء فی الذات در. دخی انوک بریسیدرکم موعوددر
منتظردر مجموع کامللرکیا ان الساعة لاتیة لا ریب فیها اول شمس
احدیت طلوع اتمکدر مظاهر خلقیه مغربندن حقیقت کلیه منکشف
اولمقدر وحدت تام ظهور اتمکدر کثرت منقهر اولمقدر لمن الملک الیوم
لله الواحد القهار بونک مثالی اراسنده موحد عارفلره فناء فی الله دن
نه حاصل اولور دخی انکله بقا اولمقدن نه اولور جمیع خلایقوک اوزرنه بو تجلی
واقع اولمزدن اوکدن انکا قیامت کبری درلر. ودخی بونلرک هر بریسینک
لوازملری و نتیجهلر واردرکه اشتمالی واردر. بعضسنک کلام الله بیانی اوزره
دخی احادیث صحیح اوزرینه صریح اشارتلریله ودخی حرام در بعضیسی کشف
ایله کم دکمه کوکله صغری هلاک اولور. باب الثامن فی المحبة
بلمک گرکدر که محبت میل ذاتدن عبارتدر دخی اقتضاء ذاتیدن عبارتدر
وقوللاکم کنت کنزا مخفیا فاحببت ان اعرف فخلقت الخلق لاعرف
یعنی بر تدوم ایدم بن محقق اولمغیچون و بیان اولمغیچون و تعین اولمغیچون

دیو ایله اوله بنوك برله بعض مشایخوك خبایا معرفة محبة الله ده بونی بعیدر
تلخیصه محبت اقتضاء ذاتدر دیو غرض اندن کندو ذاتنه منظاهرندن
ظاهر اولمقدر کندو حقیقتی حقایق عالمدن ظاهر اولمقدر کندو اعیان ثابتی
اعیان ممکناتده تعین اولمقدر. ایله اوله بعض مشایخ محبتندن مونت الله
ویاخود عبادت الله تخیل ایدیلر اندك احتمالی برله شیخوك احتمالی ارا سنده
بونی بعیدر در حضرت شیخ ایدر ولایت اولدر کم الله تعالی سنی سوه
غالب اوله قلبوکه الله محبتی دخی کوکلك دنیا محبتندن خالی اوله
قال الله تعالی ما یفتح الله للناس من رحمة فلا ممسك فلا مرسل له
جمله معانیلرندن بریسی احتمال واردر کم قچان الله تعالی بر قومك هدایتنی استسه
بر نبی واسطه سیله ویاخود بر ولی واسطه سیله هیچ براحد انوك منعنه قادر
اولمیه. انوك قویسی لابددر والله متم نوره ولو کره الکافرون الله تعالی
هدایتنی اتمام ایدیجیدر اگر کافر اکراه ادرلرسه داخی تنبیه شویله که
هر نبیه یاخود هر ولیه بغض اولور دشمانلق ومعارضه وانکار ایدرلر
کندو زماننده اعتقاد ایدیجی از اولور حضرت شیخ ایدر بن ایدرم که
بر نیجه احتمالی واردر اول بودر که بنوك حسوملری بنوك مقابلسنده
بیله اولورلر الطاقه انك حقیقتی نیجه درلو خشی سوزلر سیلر خلقك
خاطرلری انلروك خشی سوزلرینه تجرا اعتقادلری از اولور تجی که اولسلر

حسوملری بیله اولورلر صرف مناقبلری باقی قلور ایله اوله اشیدنلر
سوزلره اعتقاد ایدرلر دیو کلدك امدی اکنجی احتمالنه اولدرکه
بونلروك ارا سنده اولدیغی مشاهده سی ومحاضرسی یعنی حق کورمکله حق بیله
اوتورمغیله تاجیلری از اولور صکره محبت خاصیتیله اولور کلدك
امدی اوچنجی احتمالنه اولدرکم مرشدنك حقیقتی تدریجیله ظاهر اولور
بولارك حقیقتی داخی تدریجیله حاصل اولور کلدك امدی دردنجی احتماله
کم بوکچمش احتماللردن بو اقویدر اولدرکم یدرکی فلا یق سویج
وولایتی نشنار وهم ایدرلرکه شول امر اولدیغی غیری نتکم بونلر
ظاهر اولورلر طعن ایدرلر دیرلرکه بونلر بیرلر ایچرلر سوقلرده یورورلر
یاخود بونلر دخی بزم بکی آدم دورلر شول نسنه دکم استرلر انی
بلمزلر علامتلردن. وخوارق عادتلردن. نتکم کتابلرده کافرلر ظن
ایدرلرکم پیغمبر اولانه ویا ولی اولانه کرکدرکه عیسا احیا وسوقلرده
یورمیه ودخی بن بکرز آدم اولمیه. ودخی قادر اوله نه استر سوز
ایتلردن وخوارق عادتلردن قچن کم کورلر کندولر دیدوکی بکی دکلدر
ایدرلرکه. پیغمبرلر شیله بویله اولورلر دی بونلر بویله دکل دیرلر انکار
ایدرلر بلمزلرکه. اول کچمش پیغمبرلر بویله اولورلردی. اگر کچمش
پیغمبرلر زماننده منکرلر بویله اولورسه. انکار ایدرلر زمانلرینك

كاملار ايله بو فاسد زعملرى انوكچون كم بونلر داخي متناهي قوللر بكيدر قچن كم
هر كاملوك زماني كچدي و منقرض اولدي ناقصلر ظن ايتديلركه
كچمش كامللر بنلرك زعمي بكي اولورلردي • شول محالات كمالاتلر ايله
دخي انلري بو سببدن اعتقاد ايدرلر • شمدي حاضر اولن كامللري
انكار ايدرلر • اكر اولكي كامللري دخي كورسهلردي بونلر كبي انلري
دخي انكار ايدرلردي • انكچون كم اول محال اولن كمالات دماغلرنده
محكم اولمشدر شوندن كم بني و يا ولي بو ديدكمز كمالاتلري ايله متصف
كوركدرلردي • اكثر واقع اولمزدي • انكليين شمدي دخي اولمز دخي
كلاجكده اولمز حاضر اولنلري • انكار ايتدوكلري نك غايتي در • سابقلره
اعتقاد ايتدكلري دخي بنوكله در **تلخيص** حاصل معناي كلام شولدركه
كچمش مشايخلردن برشنه تحصيل ايدب شمدي حاضر اولنلرده اني تصور
ايتمك انكاره مؤدي اولمش • ايله اولسه هر كشيه كوركدريا كچمش ارنلر
بو ايله اولوردي ديوب حاضرلرندن اول محالات كمالدن اسنيوب
منكر اولميلر • زيرا بونلر دخي دنيادن نقل اولسهلر همان انلر بكي
اولورلر • زيرا حياتده ايكن بونلرك بكي ايدرلردي سوقاقلرده يوررلردي
و هم بونلرك بكي ادم اوغلنلري ايدي • دنيادن نقل ايدجك مناقبلري قلدي
معايبلري مكنون اولدي **فصل قال الله تعالى**

من احب

46

من احب قوما فهو منهم يعني كمكه بر قومي سوسه اول انلردن دردير
انوكچون كم برشنه برشيه يقين اولسه اول شنه نك حكمين آلور محبت
دخي مقبل در قريب در محبوبه • ايله اولسه محبوبي حكمين الور ايا كور
مزمسن كم بدريتي كوندز وقتيكه اقبال ايتسه فجر صادق حكمين آلور كوني
حكمندن آلور قچن كيجه اقبال ايتسه وقت قدري شفقدن كجه حكمين
آلور اكسنوك اورتاسنه تنصيفا ايدر • انكچون كم اكيسي قرنداشدر
علكي اولمدي زيراكه برشيه مايل اولن كاتنه انوك بكيدر اول وقت
صبحدن كندونه مايل اولور انك حكمين آلور • اخشمدن دخي كجيه مايل
اولور انك حكمين آلور بوندن اوترو پيغمبر حضرتلري كم **من احب الدنيا**
البدرمة كيمكه صبا حلنذي اولو • همتي دنيا اولوري الله قتنده اول
هيچ برنسنه دكلدرديو **والزم الله قلبه اربع خصال** الله تعالى
انوك قلبنه درت خصلت الزام ايدر **حتى لا ينقطع عنه ابدا** بر غصه ويرركه
هيچ ابدا اندن كسلمز **وشغلا لا يتفرغ منه ابدا** دخي برشغل ويرركه
اندن هيچ فراغت بولمز **وفقرا لا يبلغ غناه ابدا** دخي بر يوخسللق ويرركه
هيچ بايلغنه يتشمز **ابدا واملا لا يبلغ منتهاه ابدا** دخي برامل ويرركه
هيچ انتهاسنه ايرشمز **تلخيص** معناي تقرير شو اكلنديكم هر كشيكم
نيه محبت ايتسه محبوبنه قريب اولور البته محبوبنك صفتيله موصوف

اوله

انوك حكمين الور نته كه صبح صادق كندن يقين اولدوغيله كندن حكمين
الدوغي بلى ودخي برننه سوسا انكله ملتزم اولدي بنوك كبي كم نشو نشيني
حق اولمدي دنيا اولدي حق تعالى اكا بر غمه وردي وبر شغل وردي
وبر فقر وردي كه هيچ نهايتي يوق ايله اولسه هركيم دنياي قوسه اكا يتيشمك
امكان يوقدر زيرا شيخوك بر سوزندن واردر كم كانت الدنيا خاطبتي
بين النوم واليقظة ايقو ايله اويانق اراسنده دنيا بكا خطاب ايدرق
ايدرركم من خطبني بعدته من الله كيمكه بني كوجكلدي بن اني الله دن ايراق
ايلدم ديو وكان ناء وبلهذا اكا تأويل ايلدم كم بني غايت قبيح ايلدي
الله در بكى اولدي يعني هركيم دنياي قودي الله سودي وانوك قتنده مقبل
اولدي البته انوك صفاتيني الور وانوك حكمين دوتار نته كه اول دخي
اني سور نته كه پيغمبر حضرت صلى الله عليه وسلم حديث صحيحده دمشدركه
اذا احب الله العبد قچن الله تعالى بر قولني سوسه نادي جبرائيل
جبرائيل بر ندا ايدر كه ان الله يحب فلانا فاحبه بدرستي الله تعالى
فلاني سودي سن دخي سودير فيحبه جبرائيل بوكز جبرائيل دخي سور
فينادي في اهل السماء كوك اهلنه چاغرر ديركه ان الله يحب فلانا بدرستي
الله تعالى فلاني سور فاحبوه سز دخي سوك دير فيحبه اهل السماء
كوك اهلي دخي سور ثم يوضع له القبول في الارض اندن صكره يرخلقنه

اندررلر انلر دخي سورلر چون بويله اوله الله تعالى حديث قدسيده
ايدر قچن بن قولمي سوسم قولمك كوزي اليي واياغي ودلي اولورم
بنمله كوررلر بنمله اشيدرلر ديدي في الجمله محبت قلبدن اولسه محبوبه قريب
اولور چونكه تقرب اتدي اسما صفاتيله موصوف اولور انوك حكمين الور
بلكه اول اولور جنيد بغدادي رحمه الله ايدر المحدث اذا قورن بالقديم
لم يبق له اثر چون محدث قديمه قرين اولسه محدثوك اثري قلمز قديم اولور
دير والله اعلم واحكم باب التاسع السلوك والمجاهده بلكل كه مجموعي
امورلر رياضت ومجاهده اوزرينه مبني در مطلقا تعين اوزرينه
دكل مجاهدلرك اصنافندن اثركر دهركر وزمانلر ايله مختلف
اولديلر انوكچون شريعتلر دخي مختلف اولديلر انبيانك حالي دخي اكا
دلالت ايلر بدرستي كليسي حقدر حق اوزرينه دوررلر بر بريندن قدح
اولمزلر فروع طريقلري فرق اولدوغي بونلر بر برسندن فرق اولمزلر
لا نفرق بين احد من رسله تلخيصه حضرت شيخوك بو سوزندن بولنديكي كه
نبوت وولايت يولي رياضت اوزرينه ومجاهده اوزرينه مبني در
اما هر زمان قومي بربرينه بكزمز نته كه موسى عليه السلام زماننده جادو
چق ايدي رسول حضرت زماننده صلى الله عليه وسلم فصاحت بلاغت
چق ايدي ايله اولسه انلردك رياضتي زمانلري مقتضاسنجه ايدي كم

اول زمانوك حالين اول رياضت برله بر نبوت حاصل ايلديلر • وخلقي
حقه دعوت ايلديلر • انلره غالب اولديلر • ولايت دخي هميچنان هر زمانوك
مقتضاسنجه كركدركه اول زمان قومنك حالنه اولا كه انلري اول حالدن
دوندارالر حقه الت لر • ودخي اذكار وادعيه كوكل مطلوبنه توجه
اتمكيچون در • كانه رابط بكبيدر موئنداناك توجه در غيره كل اول توجه
اوزرينه • نيجه حق نثار متفرع اوله وانوكله كزلو اولور بيان اولنور •
امل غفلتله علم ايمانسز بدن كبيدر وروح سز • ودخي بلكل كه قول اولان
كركدركه قرآنه نظر ايليه كوره امور دنياسنه ومعاشنه متعلق نه كلمشدر
ودخي امور آخرتنه متعلق نه كلمشدر • بونوك اكسينك اراسنده غي نسبتي
بيله واوقات عمريني قسمت ايليه شغلي دنيايله وشغلي آخرتله بو اكسنك اراسنه
بونسبت اوزرينه طالب علم ايچون • دخي كركدركه قسمت ايليه اوقات عمريني
علوم آخرت شغلي برله علوم دنيا شغلي اراسنده بونسبت اوزرينه
دخي قرآن اوتوز جزء در • شول نسنه كه معاش دنيايه متعلق اوله اجق
برجزء در • يا اول برجزءك دخي حقي ويا ازدر • ايله اولسه باقي يكرمي
طقوز جزء قلور كليسي آخرته تقرير ايچوندر • تنزيل قرآن بونسبت اوزرينه
اولسه قوللره تنبيه دركه دنيايله آخرت شغلي اوزرنه اشتغالي علوم
دنيايله • علوم آخرت دخي انوك بكبيدر • كركدركه طالب علم اولنلر

علم

علم آخرته زيان مشغول اولالر علم دنيادن تا كه مقصود ايرشلر
وهذا وارد من واردات الحق فصل الصوفي ابن الوقت
صوفي ابن الوقت كركدركم ديدوكي اولدركم وقت نقديني ضايع ايليه
تا سئوله وتفكر ايلكم ايو كچدي ويا رمز كچدي ديمكله دخي كلجك حالنه
تفكر ايليه انوكچون كه طول املدر • بلكه وقتين توجهه وتصفيه صرف
ايليه • ودخي تفكر ايليه كه اول وقت اكا نه كركدر بو معنيدن دينلر
دركه بر طريق واحد دتميه • وبر عادت اوزرينه اولميه • بلكه هر وقتده
حقله اوله نيجه كلرسه جمع نظري اولميه عليه الا حقه اولا • مثلا بر وقت
خلوته مشغول اوله كوكلي حقه يمشتمق ايچون وبر وقت اشتغال ايده
نفسيله حقلا ولمقليغي شول شغللرني كه خلقله در حقدن ايرقلق بيله
اشبو محقق در • اكا بو ايكي حالنه دخي يه خلوته اوله يا كثرته اوله اكر
اكسنك اراسنده اولورسه دخي فان الاعمال بالنيات يعني اكر اكسيله
دخي واضح اولورسه دايم كندوده ظاهر اولهم كندو فصل لغه اكنوك
اراسيني اكا اول محقق دركم ان الاعمال بالنيات ديدي فصل
دخي بلكل كه لذات كمالاتكم لحمل ايچون حاصل اولور حور قصور
وجنان لذاتنه تشبيه در • انلروك اسماري عاريتدر بو ديدكلري منفي
نيچون ناقص عقول جاهللري تفهيچون انوك فهمندن قاصر دررلر

اکر اشکاله اولوردي اعراض ادردي دنیا شغلینی کسب اتمکه دخی انلرک
لذتلرینه بویکره حکم اولنمازلر • بو معاملاتلریله اکا شوقلري زیاده اولسون
انلره مناسب ایچون بویکره عبادات اتوب مجاهدلره مشغول اولالر • تا کم
حکمه ییتشلر حقی بلالر • اکر بویله اشلنمزیسه طریق مهمل قلوردي • زیرا اشکل
اولنلردن متنبه اولمزلردي • الدانورلرایدي قلورلردي بیلمدکلری کبی
جنتیله والله یقول الحق وهو یهدي السبیل پیغمبر حضرت صلی الله
علیه وسلم بونک اوزرینه اشارت ایلدیکه ازهد فیما ایدي الناس یحبک الناس
وازهد فیما عند الله یحبک الله یعني اعراض ایت طمعوکی کس شول خلق قتنده
اولنلردن خلق سني سوسون حق قتنده اولنلردن دخی اعراض ایت که حق سني
سوسون دیر پس وعد یعني لطف جمال والوعید یعني قهر جلال حقدر
زیرا که ایکیسی دخی حقدندر شول حقلره دکلدر که مستحق اولالر اکا که
اول وعد حقله در اول وعید بر حقیچوندر یعني حقدندر اول حقله
دکل که برجنتله بري جهنمله در تنبیه للسالک ای درویش بیل کل که
پیغمبر حضرت صلی الله علیه وسلم ایدرکه موتوا قبل ان تموتوا دیر حضرت
شیخ بونی تاویل ایدر ایدرکه • اول اولمزدن اوکدن تا که ابد دري اولاسن
انلرکچون که کیمکه دنیادن ولذاتلرندن اولدي شهواتلرندن فاني اولدیسه
وجود حقیقي ابدي وازلي برله دیري اولدي هیچ اکا اولوم طاري اولمدیسه

بنوک

49

بنوک بکی حیات ابدي حي اولدي • ولکن بو خلایق بنوک بکی حیاته
راضی اولمزلر • حیات دنیاوي استرلر که اول لذاتلر وشهواتلر در وجه
آخر بر وجه آخر دخی دیدیلر که • اولمزدن اوکه اولدي الله تعالینک
خلقلریله متخلق اولدي تخلقوا باخلاق الله قضیه سنجه ذکري باقي قلدي
هرکمک یکه ذکري باقي قلدي • ابد کندو دخی ابدي حي در • ووجه ثالث صوفي
وجه اولورکه بدرسیني کلکه وجه جزویدن که مجازیدر فاني اولدي بلدیکی اکاکه
برچشمه در • وجوه آکهي چشملرندن ایچلکنز اکا متصل اولدي اول ابد
حي در زیرا که باقي قلمز • الا وجوه حق قلور واول وجه حق محالدرکه عدم
برله متصف اوله فصل خبرلرده روایت اولنديکه فوایت
ترتیبنه بعضیسی دلالت ایدرکه واجب اولمیه نتاکه شافعي مذهبي کبی
بعضیسی وجوبنه دلالت ایدر • نته که سلام ویرمکنه دخی بعضیسی
مصلینوک ایکي یاننه ویرمکه دلالت ایدر دیو نته که حنیفي مذهبي کبی
بعضي دلالت ایدر قدر شولقنه سلام ویرمکه مالکي مذهبي کبی بونکلایسه
دعاء تشهدده دخی بعضیسی دلالت ایدر دعالرک جوازي اوزرینه
که کلام الناس بکزیه تزویج فلانة دیدوکي کبی نته که اول شافعي
مذهبي کبی بعضیسی عدمنه دلالت ایدر نته که حنیفي بکی بنوک اوزرینه
حق خبرلر وارد اولدي اعمال ظاهرون حق یدرلر ظاهر اولورلر اکلیابچون

بنوك بكيلر اكر بونلرك همتلري اشكال اولورسه بلا شك بونلر تعديل
باطنده وتصفيه وتهذيب اخلاقده اولور • دخي بونلر مجاهده ظاهره
وسيله در • انجلاين قچان مجاهده حاصل اوليه نه دعيتله كركه اولسون
غرض حاصل اولور بر يردن بوده چقرمق تيزجك كدمكز بنوك بكي مشالكري
كم اشتدك وعلماء ظاهره كم اصلح الله تعالى باطني ترك ايلديلر قشور
اوزرنه اعتمادلرين ايتديلر • اكر انلرك اكر بونلرك باطنلرين اچسك
دنيادن نسنه بلمزدك حب دنيادن وريا ستدن غيري **فصل**
بلكل كه معاصيلرك تأثيري متفاوتدر اعتقادلر تفاوتيله قول دخي
اعتقاديله ماء خوف در • نته كه حديث قدسيده كلمشدر **انا عند ظن عبدي**
دير • بنوك اوزرنه متفرع اولور الم عذاب ودركات بنوك اوزرنه
متفرع اولور لذات تنعم درجات شول نسنه كه برشخص انجنور • اصحاب
جحيم جحيمه انكله يتشر شول نسنه كه برآخر لذت بولور اهل نعيم نعيمه انكله
يتشور **كلدك امدي** دوشدي انوك بكيدر انوك دخي تفاوتي واردر
اعتقادلري صاحبله تحن برکيش كندوي عريان كورسه يا انذث برمخالف
بيل چقسه اول دينده رسواي اولور • اكر مسلم ايسه دين اسلامده فضيحت
اولوردين نصاري كندو دينده موافق واقع اولور وقتي كه بنوك عكسي
اولدر **تنبيه** عوامك عبادتي عادتدر اهل سلوكده مبتديلرك

خوف

خوف رجا ايچوندر متوسطلرك مقامات وكرامات بلمك ايچوندر
منتهيلرك عبادتلري حدودي شرعي صقلمق ايچوندر **كلدك امدي**
حقيقت رياضتوك ومجاهده نوك وتوجه حقك نهايتي يوقدر • زيراكه
معارف الالهيه وسير في الله ده نهايت يوقدر سير اولمز بو ديدكلري مخفي
الا رياضتله ومجاهده ايله وتوجه تاميله ايله اولسه بونلره دخي نهايت
اولمدي كلام سابقده كه واردر بعض عبادتلر رسوم متقندر
نفس مجاهده سيچون دنيادن منقطع اولب • الله دنمك ايچون دكلدر
نكوايله اوديان كه • اكر الله تعالينك حق معرفتني بلمينيدي بلمزدي كه كيمسه
الله ديمدي الا اقل اولد طيمدي • ولكن الله تعالى بونلرك قلبيني
صرلدي هوالرينه وتخيلاتنه ايله ايرتلديلر • اول ايله دكلدر بلكه انده
غيري حكمت واردر بو خلايق جاهليتده صنما محسوسه طپرلردي شمديكي
زمانده صنم موهومه طپرلر • الله تعاليدن اوميذ واركه حق ظاهر اوله
اكا عبادت ايدهلر حق عبادتيله دخي بو خلقك بعضي بعضنه طپرلر
ايچي يكي التون بكي يمك ايچمك بكي يه عز مغاخربكي بلمزلر الله تعاليه طپيانلر
صنولر خاسرندن اولورلر **فصل** كوكدرهم درويش دايم
صوم وصالده اوله مكروه دكلميدر زيرا مكروه دكلدر • اول نهي كه انده
كلدي تدفيه وشفقت ايچوندر تحريم ايچون دكلدر انوكچون كم بزيچوندر

اوزرینه واجب دکلدر بلکه رفاهیت وشفقت ایچون در نته که
اصولده تصریح اولنمشدر. تدیکه دخی فعلی دخی درستدر کراهتسز
قوله تعالی واستشهدوا ذوی عدل منکم دیدوکنده بو آیت ایجاب ایچون دکلدر
بلکه رفاهیت وشفقت ایچوندر. اکر استشهادی ترک ایلسه آثم اولمز
کراهیته مرتکب دخی اولمز. صوم وصال دخی انجلاین در فعلی مکروه
دکلدر. دلالت ایدر انوک اوزرینه که مسلم اخراج اتدوکنده انس بن
مالک دن روایت در ایدر که بدرستی پیغمبر حضرتی صلی الله علیه وسلم
رمضان آینک آخرینی اولشدردی خلقدن دخی چوق کشیلر اولشدردیلر
بو سوز پیغمبر حضرتنه ارشدی. پیغمبر حضرتی ایتدی که اکر بو آی ازتسوز
اولشدوریدی تمام اولنجه متعمقلر تعمقنی قیایدی دیدی. اکر حرام
یا مکروه اولسه منع ایدیدی. انکار ایلیدی انوک اوزرینه. بو خود عدم
انکارنه دلالت ایدر. بنهی نهی اتدی که. روایت اندیلر اندن شفقت
در که کرک که هرکیشی کندویه خوش کله دخی غایته تکلف چکه دیدی.
دلالت ایدر انوک اوزرینه که ابا بکردن روایت اولندی. الت کونه
وصال عبد الله بن زبیردن کم یدی کونه ارشدردی. سلف صالحین
دن بعضی اوچ اوچ ایدرلردی. بعضی یکرمی بش کون اولشدررلر ایدی
وبعضی قرق کون اولشدررلردی. تا که ایتدی هرکیم قرق کونی جمع ایلسه
اکا ملکو

اکا ملکوتدن نسنه ظاهر اولور دیدیلر یعنی بعض اسرار الاهیدن
کشف اولور دیدیلر. تنبیه بونده شیخوک بو شولرینه مناسب برقاچ
درلو شرطلر نسنه قید ایدالم کم منتهی کامللروک افادسنه ومبتدی مرید
لرک استفادسنه شامل اولا. امدی بلکل که درویش اولان دلوینلرک
حالته میزان اوله وقتی که اول محکی درست اولالر حیز قبوله اولالر
والا اکر اولمزسه جهد ایدوب تبدیل اخلاق ایدوب تهذیب صفات
کسب ایدب کاملیندن اولالر. امدی اول شرطلرکم دیدک بعض خلافیه
کدک اولور بعض طالب مریدلرکوک اولور. باب العاشر فی الذکر
قال علیه السلام من قال لا اله الا الله دخل الجنة تاویل اولندی اول
مشهوردر که حوردن قصوردن هر نیسه. اما ثانیا بدرستی کافرلر قصد
اولنور اسیر ایلکه وغارت اتمکه اولدرمکه وصواشمغا قچن کم که
تهلیل الله قورتلدی بونلروک بکیدن امان حصته کوردی بیوک
بکی حالته کنایت اولندی که دخول الجنة دیرلر بوستان دیدیلر.
اما ثالثا بدرستی انکله اردندی نفسنه قلقان ایدندی املنه
ومالنه دخی بله اچغه کردی عوائل دن اردندی. اما رابعا
بدرستی کم که الله بلدی که بو ایکی مکانده دکلدر بو ایکی عالم انوک
غیریدر محسوساتک تفریقندن قورتلدی وجمعیت اچغنه کردی

واما خامسا کم که اول ذکر اولنان متحقق اولدي وجودندن فنا في الله
اولدي، باقي قورتلدي کندونك ظلماتنه مکدر جهنمي وجودندن وجود
باقیه فردوسیه کردي انوکله ارتندي، بلکه انده محو اولدي بلکل
که جنت دیدوکلري درستدرکه مرحاله ومرتبه ومقام شریفه
کرك دنیاوي کرك اوخروي اولسون، اطلاق اولنمق انجلین طمو
دخي بلانلر وعقربلر زقوملر المه اطلاق اولنور، مرحال خسیس
کم ومقام دنیه واول نسنه کم کتبلرده وصف اولنور حوردن، و
قصوردن اشتلنور، بز دیدوکمز باکي صورتي واردر، انوك صورتي
واردوغنه دلیل اولدرکم، قچن برکشي بر مزین بوستانه کرسه یا بر
یوکسك کوشکه کرسه بدرستي، انوکچون اکا بر شرف حاصل اولور،
یاخوذ مقصوده کلمکز اولور صور منامیه کم واردر جنس صور
اخرویه ندر، انوکچونکه، بو نوم موت صغیردر مناملرینی دخي
آخرت مناملرنه لوندنذر، او بني بلکه آخرت جنت طمو حور قصور
اول دکلدریا، کتبلرده دینلور امّا غافل اولمه، اکر مطلع اولیبلب
اعتقاد اتدوکسه، زنهار وزنهار جاهلي مناملرده ورياضتي ترك ایلمه
بدرستي انلر معارفك منشاء در، مکاشفاتك وکمالاتك واحوال
شریفنك ومقامات سنیه نوك منشاء در، هرکمکه مغرور اولدي

نعوذ بالله من ذلك

دخي ایتدي اکر دنیا واخرت حور قصور جنت جهنم بیله اولدقدن
صکره حاجت دکل نه ضرورت بو مجاهده لره دیه اول ازغوندر
واز دروجیدر قتلي مباح در تلخیصه شرعا انك قتلي مباح اولور
کم مسلمانلروك یولني اوره، هرکمالات کم دنیاده بیدر علمدن وعملدن
ثوبا انوك قتلنه فتوا ویردلرکم، ضرري عامدر، ضرري خاص
یکدر، بو یلده دخي مرکم بو حالي بویله بلدي، دخي مجاهدیه وریاضته
نه حاجت دیدي، ایله اولنه، هر نه کمال کم علم عملدن سالکك حاصل اتسه
کرکدي ریاضات ومجاهده سببیله اتمه کرکیدي، انلري مجاهده یولندن
دوندردي کمالاتلرینه ایرکرمدي، یولارین اوردي کندي یولنه
قلدوغیله اولدي، کندو ازدوغیله اولمدي، ایر نیجه طالبلري دخي
بله ازدردي حضرت شیخ ایدر انوك کبي مریدوك قتلنه فتوي
ویردي کم ضرري عامدر ضرري خاص یکدر، واما سادسا مرشریف
حاله جنت دینلدي مرحال خسیسه جهنم دینلدي حاله توحید حاله شریفدر
حاله اشتراك حاله خسیس درمرکم لا اله الا الله دیدي حال خسیسدن
حال شریفه دندردي واما سابعا بدرستي کم که لا اله الا الله دیدکه
عبادتي اصنامدن اعراض اتدي که اول محسوسه ظاهرده در، اله غیر
محسوس که حسیله غايبدر انلري محسوسدن غیر محسوسه کردي که جنت

اندن معتبردر بطوننه مناسبتي اولدوغيچون ايله اولسه يدي بطن دخي
تمام اولدي كما ان للقرآن ظهرا وبطنا ديدي بونلركم اشيدرسن انوك
قبيلندندركه • الله تعالى جل وعلا پيغمبرلر بو نهج اوزره وحي ايلدي
تاكه عوام بونك كبي بدننه تخيل ايديلرايا حكمتي وقوعنه اصلا امكان
يوقدر • الله بلدي وعلم اجنده رسوخي اولنلر بلدردي نيجه كه كركه
اولدي • كم كه بننه عوج كورسه اول كندو اكريلكيدر • الله تعالينك
وحيينده عوج يوقدر • مدنه كه كلدي جميع انبيالره حق در جميع محتملاتيله

فصل حضرت شيخ ايدر اماذ غنغشم بر ذاكر كوردم
بر بوستانده يوردلري اويندم اشتدومكه بوكيشي ذكر ايدر قلبمه
بو واقع اولدي حقيقتين بلدم كه پيغمبر حضرت ايتمشدي من احب
في رياض الجنة كم سورسه اجماق بوستاننه كيره قل يذكر ذكر الله
الله ذكرن ايتسون ديمشدي • ودخي الله حق ذكر اتمك كمالاتك مفتاحدر
انوكچون كه الله تعالى كندودر ~~ولله غيب السموات والارض~~
ولله مفاتح الغيب لا يعلمها الا هو اول كمالات كشيه حاصل اولمز الا قربله
قرب دخي محبتله محبت دخي دوام ذكريله حاصل اولور قال النبي عليه السلام
من احب شيئا اكثر ذكره ذكر الله الله تعالينك محبتدر انوكچون كه
اول حسن ظاهر ايله ادراك اولنمز ودخي باطن غيره مشغول اولسه

التهليل

التهليل سالكك اورتاسنده الفت صعب اولور ابتداده لابد تخييل الفت
چكر التهليل استيناس حاصل ايدر انوكچون دايم ذكر ايدررلر انوكچون
ولذكر الله ذكرا كثيرا ديدي ودخي ايتدي كذكركم اباءكم ديدي
انلره طريق تعليم اتمكيچون وقوللري اوزرينه رافت ايچون تحين
ذكره دايم اولسلر باطنلرينه سرايت ايدر كوكللرينه اولا شر محبت ادر
دخي انكله لذت الملغه باشلرا نزت صكره رحمت قپولرن اچلر استعداد
حاصل ذكردن دايم لذت الدوغنك علامتي امارات سعادتدر
واوزرينه اجماق قپولري اچلدوغنك اماراتدر وروي انه قال
النبي عليه السلام مكتوب على باب الجنة لا اله الا الله اشارت اولدر
اكاكه ادراك اولنميا والابندن غيريله صحيح كاليه • ودخي عالمده
بعونه يقدر الا انوك جهتنه حسني وجه قبحي اولميه • اكر الله تعالى
جل وعلا دلسه كه بركشيه برايش ايده اول ايشك جهت حسنن كوسترر
كندويه كوكجك كلوا انلر كيدر • اكر دلسه كه اشلتميه اول ايشك جهت
قبحين كوسترركه كلور اشلمز كمالات يوللرينك اسبابلري دخي
بونك كبيدر • كيمكه الله تعالى دلسه درجه كماله ارشدن اكايوللك
وبو اسبابك جهت حسنن كوسترر • اكا مشغول اولور جهت قبحين
ضدكوسترر ترك ايدور • انكله مقصد اثنايه تدريج ايدورر

مثلا دايم ذكر اتمك جملهٔ اسباب كمالاتندر كيمكه الله تعالى جل وعلا
اكا برلر كمالنه ارشدرمك دليه دايم ذكر اتمكل جهتن حسنن كوسترر
واكا سوددر تركنه قبحن كوسترر انوك ملازمتيله كماله اريشر بمنه
وجوهه قلن سايلار دخي بنوك بكيدر دنياتركي اتمك كبي سكا بعيد
كلمسون كه هر شنك ايكي يوزي وار بدرستي الله تعالى قادردر ديدكن
لين كترمك اول اصل كبيودر واول اولدركه هر ذره دن بو ذرات
عالمده اضداده جمع ايدجيدر بدرستي الله تعالينك دخي جمالي وجلالي
واردر واول هر ذره دن متجليدر وموجوددر جميع صفاتندن
هر ذره اثري واردر كلدك امدي معصيتلركم دركات حاصل اولور
بويلدر بدرستي جهة قبحن حاصل اچون كلزايلر اول عصيانه مرتكب اولمغه
كوكجك كسترر انده واقع اولور دركاته دوشر فصل
ودخي بلكل كه ذكر ذاكر مذكور اوچي بردر اولدركه كمسيه وجهه
يقدر الا كه حق تعالينك در ذكر حقيقت حاجبيله اوچي دخي بر اولور بوكا
علم اليقين ديرلر واما عين اليقين كم واردر سالك بنوكله متحقق
اولا اكر بو مقامي بلورسه كه ظاهر ذكركم دلده در اول ذكر حقيقتنك صورتدر
بغور حقيقي ذكر بلدك كلدك امدي ذكر حقيقي اولدركه قلب متشكل
اولدر ذكر شكلنه بو اعتبار جه قلبه ذكر ديرلر قلب خوف حق دركليسي

بر اولور

بر اولور متشكلدر بدرستي قچن صو اوزرنه يل اسسه وكيله بر شكل
مخصوصله متشكل اولسه موج ديرلر اول خوف حقيقتده صودن غيري
دكلدر كوكل دخي ذكر يله بله در ذكر قلبك كليسي اولور قلب كليتيله
ذكر اولور شول دلده ظاهر اولن ذكر صورتي اولور اول ذكرك كم اول
قلب در اول شكلله وهو منزه عن الشكل ولكن بو مقام طاردركه
على الاطلاق شرح اتمكه كترمز شوا ردن بلنديكه ايكي خاطر جمع اولمز
قلبده بر دفعه انكچون كه هر خاطركم وارد اولور قلبه كليتيله اول وقتده
اول خاطر اولور نته كه اول مرتبه ده هيچ غيري خاطرانه صغمز نته كه دكيز
صوي كبي كم بر ريح مخصوصله اسدوكيله موجلنور نته اول دايم اوله
اول موجك صورتيله بر موج دخي تصور اتمكه يرمز واريسنده فهم ايله
شيله بلورم كم بندن بر احد اوكنده بنك كبارده بدرستي اهل حقيقت
علم اليقين وعين اليقين واردر طغنق عبادتلر لردر انكله شفا
حاصل اولمز هم بو اول نقلك محلي دكلدر اولدركه بو نته نقل اولدي بن
فقيره لايق اولب منكشف اولدي بدرستي اول اوچي بو كشف اولمغه
مخصوص دكلدر بلكه بز عسيرده بولنور سخاوت وشجاعت بك
بدرستي اشتدك تواترله مشاهده اتمدين اول علم اليقين در اكر
مشاهده يله بلنسه اول يقين اكه كوكدكن بلنسه اول عين اليقين در اكر كنذو

نفسندن صادر اولسه اول حق اليقين در. علم اليقين شكسز معرفتدر كه كورمدن
عين اليقين مشاهده ايله معرفتدر. حق اليقين اول توحيده متحقق اولمقدر
شويله كه بزه ديدك اگر وجود حقي بلسه و بيان ايلسه فاعل قدر اندن
غيري شبهه سز دليله اول علم اليقين در. اگر بلسه شهود ورؤيه عيانله
ومشاهده وكشفله اول عين اليقين در. بو عبارات كمال معرفتدن
عبارتدر. اول رؤيه مشاهده بصريه حسدن عبارت دكلدر. انكچون
اول مثالدن وتمثالدن منزهدر. اگر بلسه و بيان ايلسه اندن غيري
وجود يوقدر دخي بيان ايلسه كه كلي وجود اولدر اوشه اول حق اليقين در
انكچون كه اول وقتده حقله متحقق اوله هيچ كندويه وجود قلمز بدرستي
وجود كليسي انكچون اوله. فصل اللهو ملهي معناسينه در
مرله انكله خلقي حقدن مشغول اوله دنيا مجموع لهودر نته كه الله تعالي
جل وعلا بيورمشدر انما الحيوة الدنيا لعب ولهو ايله اوله انوك
ايكي جهتي واردر بري بودر كه حقه مشغول اولالر ماسوادن. وبري بوكه
ماسوا ايله مشغول اولالر حقي قويالر كركدر كيشي اعتبار ايده حراملغي
كراهتي وحلاللغي واباحتي بو ايكي جهت اعتبار ايله حلالدر. انوك
حقنده كه مشغول اوله حقله ماسوادن الله دن مكروه در حرامدر
شونك حقنده كه انكله مشغول اوله عن الله دن شول نسنه كه ماسوله

وتمثالدن

انى ايدم

تلخيصه معناسي تقرير اولدر كه دنيا بر اوينايجق آلتدر كه كشي اكا
مشغول اوله حقدن غافل اوله. ايله اولسه انوك ايكي جهتي واردر بري
بوكم اني ترك ايده حقه مشغول اوله اگرچه دنيا الندايسه دخي وبري بوكه
حقي قويه دنيايه مشغول اوله شول كيشي حقنده حرامدر حقي قويا
دنيايه مشغول اوله ماسوا حقدن غيريدن عبارتدر. حاصل بودر كه
شيخوك بر سوزنده ماسوا يوقدر. ماسوا ديديكي نسنه اولور يعني شول
نسنه كه كيشي لذات جسمانيه وشهوات نفسانيه چكر مقيد اولور ظاهر
صورتنه اكا ماسوا ديرز كه اني حقدن ايرور حق صفاتيله موصوف
اولمغه مانع اولور انكچون ماسوا ديرلر. كلدك امدي سماع حقدر
بو قبيلدن اولديغيچون كه ماسوادن اعراض ادوب ذكر حقه مشغول
اولديغيچون فقرا حقنده حلالدر كه مخلصلر اولالر. اوقاتلرينوك
حسابيله وقتي كه كوكللري الله دن يكا اوچا قچن كه صوت حسنله
كوكللرنده افكار دنيادن نسنه قلمز دخي اللهيله طولار. حلالدر بر
مسلمانه كه حرام در ديه شول وسيله كه الله اولشدرر شول وجهوك
اوزرنه كم ديدك اشتدك. تلخيصه سماعده وجد حالت اندن
عبارتدر كه افكار فاسده لرك زنگي اولمش كوكل ذكر اللهيله صيقل
بوله نته كه حضرت رسالت صلى الله عليه وسلم ايتدي كوكللري زنگ دوتر نته كه

دموي دوتر ایدی ایجق ذکر الله ایله اولور دیر • ایدی اولسه دوام ذکره
مشغول اولماغله اول ژنک دفع اولور • حق تعالی جل وعلا بیورر که
مؤمن قولومک قلبنه کُنْتَ یتمش کره نظر ایدرم دیر • اول ژنک مانع
اولدوغندن تجلی بولمزدی • بو کره اول ژنک دفع اولدوغی مقدار
وقتی حاصل ایله اکا تجلی حاصل اولور • اکا تجلیات بارقات دیرلر
اول بر نور تجلیدن سالکه لمعان ایدر اندن صکره تدریج ایدر اکا بارق
دیرلر یعنی شول برق بکزدوکیچون که لمعان اتدوکده خلق غشی ایدرلر
بودخی لمعان اتدوکجه عقلی غشی ایدر • طوره تجلی اتدوکی دخی اندن
عبارتدر • یعنی طور نفس پاره پاره اولور عقل موسی یرنده در
بیهوش اولوب یوزی اوستنه دوشر اصطلاحاتده ایدر • بر انوار
ساطعه در اهل بدایتچون لمعان ایدر • ارباب نفوس ضعیفه
ظاهرچون خیالدن منعکس اولور حس مشترکده کنج شیله مشاهده
اولور حواس ظاهریله محسوس اولنان بکی نورلر کورر شهاب بکی آی بکی
کنش بکی چون یانندن غیلی شعله ورر کلدک امدی بعضی انوار
قهر و وعید غلباتندن اولور نفس وزده قزللغیله کوریور • وبعضی
انوار لطف و وعد غلباتندن اولور ینشللغیله • وخود دکلده کوریور
ایله اولسه بو که ذوق دیرلر • تجلیات شهود حقک خلقله اول درجه سیدر

متواتر

متواتر بوازدر انتماسنده اولور ازاجوق اکلنور قچن که اندن ارتسه
ارشته مقام شهودک اوسطی اولور • اکا شراب دیرلر قچن نهایته
ایرسه ری دیرلر یو دیدوکلر ومنه • صفاء شوک حاصل در غیره بقمق
دن یعنی غیردن الچکوب ذکر الله اولمقدن عبارتدر وتجلی دلنی ایکی
درلودر بری تجلی ذاتدر • بری تجلی صفاتدر بو تجلی ربوبیتدر
تجلیات ذاتدندر • اصل ذاتکدر جمیع انوارک اعلیسیدر • وقتی که سالک
الدرم بکی نور یالا یدوغن کورسه قوتیه قلمز دوشر • باد شمالک حرکت ایدر
مبتله سمای معرفت نوره ودر هیبتله ابر رحمت اسرار یغمورن
یاغدورر • عظمتله یقین اولورکه سالک هلاک اوله • هرکه بو تجلیله متحقق
اوله علم اولین واخرین اکا کشف اولور • والا اکر بویله اولسه تجلیات
روحانیدر ایندلق تفصیل ایتمدم بو سبیل مذاکره معلوم اولسون
بلکلکه تجلی حق تعالینک ذاتی وصفاتی ظهور اتمکدن عبارتدر
ایدی اولسه روحک دخی تجلیسی اولور بندن سالکلر غلطه دوشرلر کاه اولور
روحک صفات ذاتیله تجلی ایدر • سالکه تجلی حق کستر حق سالکلر
بوننه مغرور اولورلر تجلی حق صانورلر • اکر بر شیخ کامل بولنمز ایسه
بو ورطدن خلاص بولمزلر کلدک امدی اکر کوکل انیس کدورت وجود
ماسوادن صقالت بولورسه کوکل صفایه کماله ایرشه افتاب جمال

جالدوینکمشریه اولور ذات معالینوک جام جهان نماسی اولور ابتدا
چون کوکل صفات بشریتدن و تر فکار طبیعتدن صاف اوله صفاتی
روحانیتنوک بعضی کوکله تجلی ایدر بو دیدوکمز روحانیات غلباتندن
اولور اول یا نور ذکر یا نور طاعت در روحک انوار اوزرینه غلبه
ایدر روحانیت دکزی موجلو اولور فوج فوج موج کوکل ساحلنه
کلور کوکل اینهسی صفاسی برله تجلی اشکاره اولور کاه اولورکه
روح جمله صفاتله تجلی ایدر بو دیدکمز صفات بشریتوک کلی آثار محو
اولمقدن اولور وکاه اولورکه نور ذکر ذاکر نور ذکر مذکور ایله
آمیخته اولور مذکوردن ذوق تجلی بغشلر بوکا وجدان ذکر دیرلر
کاه اولورکه روحک ذاتیکه خلیفه حقدر تجلی ایدر خلافت حق برله
دعوای انا الحق اتمک دلر کاه اولورکه جمله موجودات خلافت تختی
ایلنده سجود قیلور زیرا که بدن مملکت در نته که مجموع عالم باکی
سنریهم آیاتنا فی الآفاق وفی انفسهم دیدکی برله غلط دوشر که حاکم کندوی
حضرت حق صنور بو حدیث موجبیله اذا تجلی الله لشیء خشع له
بو جنسده غلط حق دوشر هر سالک بو فرقی تمیز ایدمز اما که فرقی
روحانی برله و تجلی ربانی اراسنده فرق اولدرکه تجلی روحانی
وصمه حدوثیله اولور قوت افنا ایدمز اگرچه ظهور ایدوکی دمده

صفات

صفات بشریتی ازالت ایدر اما افنا ایدمز چقوب تجلی حجاب الننه
واره صفات بشریه ینه عودت ایدر کاه اولورکه تجلی روحانیدن نفسه
بطالت حاصل اولور علم معرفتدن که مکر و حیلهکه کندو مقاصد حاصل
اولورکه بوندن اوکرین اول اولمزدی تجلی حقدن بو آفت اولمز
زیرا که تجلی حقک لوازم طور نفس مدکوک اولمقدر صفات باطل
مزهوق اولمقدر وقل جاء الحق وزهق الباطل وکاه اولورکه تجلی روحانینک
حصولندن نیت دل اشکاره اولور دایم شکدن و ریبدن خلاص بولمز
تمام ذوق محبت ویرمز و تجلی حق بونوک خلافیدر ودخی اولدرکی تجلی
روحانیده غرور پیدا اولور و عجب دارلق ارتر طلب نقصان اکسلور خوف
بنادکم اوکلره بسط و کستاخلق کلور تجلی حقده بونلر کلیا کیدر وار لغن
یوقلیغه تبدیل ایدر وطلب ارتر حدسزلغی زیاده اولور تتمیم طایفه
سلوک صنف صنف دراج کب برصنیف قوودر پنار شعله ویرر اودن
سهل نسنه ایرمکله سوینمز تمام اولنجه وقتیکه تمام یانه اودا اولور
اذا تم الفقر فهو الله دینوک سری بوکه احتمال اتمکه امکان واردرکه
قچن تمام یانه اودا اولور اول وقتن بن اودم دیمه درستدر برصنیف
تدن دخی انوک یاشدر رطوبتی قتی در یانمز اگر الحاح اتسک بعض رطوبا
قلور برصنیف دخی اندن متوسط در اول دخی ایکی قسم اوزره در بعضی

یانه سهل نه حتی تمام اولنجه سویلنر بعضیسی دخی تعجیل جدله یانه هربارکه
اهمال ایدرسن ینه سویلنر حتی که جمیع رطوباتی زایل اولیب ازقالنجه
الحاح اتسک یانه اهمال اتسک سویلنر طالبلری دخی بومثل اوزرنه
اعتبار ایله عادتلری یاقسکا خارق العادات حاصل اولسون
تلخیصه یعنی سالکلر اوندن بکیدر اوندن دخی درت بولوکدر بربولوکی
قرودر بربولوکی یاشدر بربولوکی قورولیغه مایل وبربولوکی یاشلغه مایلدر
سالکلر دخی درت بولوکدر بربولوکی وجود ماسوا رطوباتی شیخک کوکلدن
مذاکر ایله قورتمشدر اکا نور الله یتشدیکی شعله نور یانه سویلنر تمام
دکلنجه بولوکدن صفات بشری رطوباتی زایل اولمز نقدر الحاح اتسک
نفسک صفاتی تازه لنمیسی تتون کبی ینه کندو سویلنر یانمز نسنه حاصل
اولمز نیته کندوی الله نورنه تمام بذل ایلمز انوکچونکه اول رطوبات
بشری اندن کتمک امکان یوقدر جبلیدر بربولوکی دخی قورولیغه مایلدر
دیدک یعنی سالکلرک بعضی اکرچه صفات بشریه سی دخی وارسه مستعددرکه
رطوبات نفسانیه سی آزاوله یمغه لایق اولا الحاح اولسه ادنی تعجیله یانه
وتمام اوله وبربولوکیکم یاشلغه مایل دیدک سالکلرک بربولوکی دخی اکرچه
سلوکه مایلدر ولکن لذات جسمانیه وشهوانیه مایل اولمغله نفسک
رطوبات بشریه سی انده غالبدر ایله اوله الحاح اتسک یانه ویا اهمال

اتسک

اتسک سویلنر یعنی ذکرالله نوری قچن کوکلن تجلی اتسه نفسک صفات
بشریه سی زایل اولور ینه نورذکر حجاب اولتسه وارسه نفسک صفاتلری
ینه عودت ایدر تجلی روحانی دیدکی بوندن عبارتدر نته که کچاه تنبیهه
اکدق ایدی

باب الحادی عشر فی المشاهد والکشف والمنام والواقعه

بو بابده حضرت شیخ کندو مکاشفه سینی ومشاهده سینی وواقعه سینی بیان
ایدر سالکلره ترغیبچون وتحریض اچون که بونلرهن کشیه لذت ونه ذوق
وشوق حاصل اولور انی بلدره بو مخلص فقیر دلدی که مکاشفه بو مقدمه
تقدیم ایدم مشایخ سلفک قاعده سنجه وفیتی که اول مکاشفنک مراتبی بلنسه
بیلنورکه حضرت شیخک مکاشفه سی انبیا واولیادن کلدکی مکاشفه قبیلندندر
اکا کوره اعتماد ایده لر مقدمه بلکل که کشف لغة حجاب رفع اتمکدر
نته که نقابنی یوزندن اچدم درسین اصطلاحا ماورای حجابدن
که معانی غیبیلر وامور حقیقیلر واردر مطلع اولمغه دیرلر کرکسه
اول معانیلر وجودی اولسون کرکسه شهودی اولسون کلدکی امدی
اول کشف اولان معانیلر معنوی اولور وصوری اولور اول صوریتک
تفصیلن ایدلوم کلدک امدی صوری نه نسنه در صوری دیدکی اولدرکه
عالم مثالدن حواس خمسه طریقیله نسنه حاصل اوله بریسی انوک مشاهده
طریقیله اولور نته که مکاشف جهد ایله ارواح صورتن کورمک نورانی

روحلر کورمک کبی انلرک امدي. برسي سماع طريقيله اولور اول پيغمبر حضرتنک
نازل اولن وحي درکه جکرک اوني کبي يا اوازي کبي اشيدرلردي پيغمبر
حضرت صلي الله عليه وسلم اول اوازدن ما حصلني فهم ايدردي برسي دخي
تقولمق طريقيله اولور اول نفحات الهيه برله تنسيم اولمقدر نفحات ربوبيتيله
تنشق در قال النبي عليه السلام ان الله في ايام دهركم نفحات الا فتعرضوا
لها که شيخوک بر شهرله کلبدر انلروک بياني نفحات الهي در اکاه الکل ديبدر
قال عليه اني لاجد نفس الرحمن من قبل اليمن ددي برسي دخي دتمق طريقيله
در اول اکي نور بربرينه متصل اولمقدن عبارتدر جد مثاليلر اورتاسنده
نته که عبد الرحمن عوف روايت ايدر عايشه‌دن رضي الله عنها اول ايدر
پيغمبر حضرت صلي الله عليه وسلم ايتدي دير رايت ربي تبارك وتعالي في احسن
صورة فقال فيم يختصم الملاء الاعلي يا محمد قلت انت اعلم اي رب مرتين
قال فوضع الله کفه بين کتفي فوجدت برده ما بين ثديي فعلمت ما في السموات
وما في الارض ثم تلا هذه الاية وكذلك نري ابراهيم ملكوت السموات والارض
وليكون من الموقنين معناي حديث بودر که پيغمبر حضرت عليه السلام ايدر
عاينه بن ربمي احسن صورتده کوردم دير بکا ايتدي ملاء اعلي ده اختصام وار
اولمي يا محمد ديدي بن ايتدم سن بندن اعلم سن يا رب ديدم اندن حکيم الله
تعالي جل وعلا اليني بنوم ايکي يغرنم اراسنه قودي راحتلغن کوکسم اراسنده

قودي بلدم دير. بيريله کوکل اراسندغي علمي بلدم دير. بونلر جمله ملامسه
طريقندندر. برسي دخي ذوق طريقندندر. يعني لمقدر يعني بر طعام يا شراب
دلمه ويبه معاني غيبيه‌دن برنسنيه مطلع اوله نته که پيغمبر حضرت عليه السلام
ايدر کوردم بن سود اجودم تاکه بو مقلرم اراسندن اقدي. ارتوغن
عمره ويردم دير. تاويل ايلدم که اول سود علمدر. اشبو نوعهکم ديدک وقت
اولور که بعض بغضيله جمع اولور وقت اولور که يلکوز اولور. کليسي تجليات
اسمائيه در زيرا کم شهود اسم بصير تجليسندندر. سماع اسم سميع تجليسندندر
باقيلري دخي بنوك بکيدر. زيرا بونلروک هر برسي بر اسمدر هر بو به
تربيت ايدر بنلروک کليسي اسم عليمک خدمتکارلريدر. اکرچه هر برسي
اسماء امهات ايسه دخي کلدک امدي بو کشف صوريک انواع واردر
بعضيسي اول حوادث دنيوي برله متعلق اولور. اکر متعلق اولورسه
زيد سفردن کلمکنه عمره بيک التون ويره يعني کوره که زيد سفردن کلور
عمره بيک فلوري ويرر هم ايله اولور. بو کا رهبانيه ديرلر. رهباني ديدکلري
اولدر. رهبانلرک دخي مغيبات دنيويه اطلاعلري اولور. رياضتلري
ومجاهده‌لري حسابيله. اهل سلوکک عالي همتلري. امور دنياويه وقف
اوله ديو بونلک کبي اطلاعه التفات اتمزلر. امور اخرويه منصرف والمتوجه
بوني استدراج ومکر قبيلندن عد ايدرلر. بلکه واردر انلرون حصه اخرويه

دخي التفات اتمزلر انلرك مقاصدي فناء في الله در انكله بقا اولمقدر
اكر اول كشف صوري حوادث دنيوي برله متعلق اولمز ايسه اول مكاشفات
امور اخروينك حقيقتنه اولور حقايق روحانيه اولور ارواح عاليه دن
كبي ملائكه ارضي بكي بو مكاشفات مطلوب ومعتبردر ازواقع اولوركه
مجرد معاني غيبيه يه مطلع اولالر بلكه مكاشفات معاني برله متضمن اولور
بو دخي اعلا مرتبه اولور صورتيله معني جمع اولور وعنده اوتدر انوك
دخي مراتب واردر يابوركه حجاب كلي رفع اوله يا بعضي بعضسندن
مرتفع اوله بدرسيني اعيان ثابته مشاهده اولمق كه حضرت علميه الهيه در
كلسندن اعلا مرتبه در اندن صكره لوح محفوظ مشاهده اولنور
باقي نفوس مجرده مشاهده اولنور اندن صكره كتاب محو اثبات مشاهده اولنور
اندن صكره باقي ارواح عاليه وكتب الهيه مشاهده اولنور عرش كبي كرسي كبي
وعناصر ومركبات كبي انكچون كه بونلرك هر برسي كتاب الهيدر مشتمل در
تحتنده اولان حقايقلره واعيانلره بونك اعلا مراتبي طريق سماع در
اولدركه كلام حق اشده واسطه سز نته كه پيغمبرومز اشتدي معراجنده
دخي وتتابع كه اشارت ايدبدر يا مع الله وقت لا يسعني اكر دخي حضرت
موسي عليه السلام اشتديكي كبي اندن صكره جبرائيل واسطه سيله اشتمكدر
نته كه قران كريم اشتمك بكي اندن صكره كلام عقل اول كبي وغير عقول كبي

اندن

اندن كلام نفس كل اشتمك بكي ملائكه سماوي بكي وارضي بكي بو ترتيب
مذكور اوزرينه باقيني بوكا قياس ايله منبعي بو انواع مكاشفاتك عقل
انسانيدر ذاتك عقليله نور ويرجي عليله مستعمل اولور حواس روحا نيسيله
انوكچون كه قلبك كوزي قولاغي واردر دخي غيري حواسلري واردر نته كه
قرانده دير فانها لا تعمى الابصار ودخي ايدركه ختم الله على قلوبهم وعلى
سمعهم وعلى ابصارهم دير دخي نجه احاديث وارد اولمشدر انوك حقيقتنه اول
حواس روحانيه بو حواس جسمانيه نوك اصليدر وفي الحقيقه اكسنك ارادسندن حجاب كتورلسه
اصل فرعله متحد اولور بونسزله دخي كورور نته كه كوكل كوزيله كورور ايدي زيرا روح
مشاهده ايدر جميعسين كندو ذاتيله انوكچون كه بو حواس انوك مرتبه سنده
مجرد اولور ديدك ايدي بونك كبي مكاشفه كم ديدك ايدي سلوكل اوّل لنمه اولور
خيال مقيدده اندن تدريجله ملكه حاصل اولور عالم مثال مطلقه منتقل اولور
اطلاعي اولور شوكه عالم عناصردر اندن صكره سموات اوله سير ايدر
لوح محفوظ دكين عقل اول دكين دخي حضرت علم الهيه يه دكين اعيانه
مطلع اولور الله تعالى جل وعلا دلدوكي قدر نته كه كلام قديمده بيوردر
ولا يحيطون بشيء من علمه الا بما شاء ديدوكي دكين عباد الله يقين دركه مراتب
شهود در كلدك امدي بوندن يوقارو شهود ذاتيه در اول تجلي ايدوكي
يرده الا استناد اسماء ماوراسندن تجلي ايدر اول عين اعياندر يا صفات جمالدر
اينمز

یاصفات جلال در شیخ محیی الدین رحمه الله علیه فصوصنده ایدر فلا تطمع ولا
تتعب نفسك فانها الغاية التي ما فوقها غاية کلدك امدی کشف ایکیدر بری
صوریدر بری معنویدر دیدکلری حالیا صوریدن بر سبیل اختصار شرح ایتدك
بو کره کشف معنوی سن شرح ایدهلوم • بلکه کشف معنوی مجرد کم صور
حقایقدن حاصل اولور تجلیات اسم حکیم برله علیم برله اولور معانی غیبیه
وحقایق عینیه ظهور اولمقدن عبارتدر • انلرك دخی مراتبی واردر اوّله
اولدر که قوه مفکره ده بر معنی ظهور ایتملدر • بر مقدمات استعمالندن غیری
وترکیب قیاسدن غیری • بلکه نقل ایله مطالبدن مبادیه دکن اکا
حدس دیرلر اندن صکره قوه عاقله ده الا که مستعملدر • اول مفکره
ایچون اول قوه روحانیه دور اکا نور قدسی دیرلر حدس انوك لوامع
انوارندندر • انوکچون که قوه مفکره جسمانیدر • نور کاشفه حجاب
اولور معانی غیبیه دن قور اول کشفك ادنی مرتبه سیدر انوکچوندر که
فتح ایکی قسمدر • بر نفسده در اول علم تام اعطا اولمقدر • نقله وعقله
بو فتح روحده در اول معرفت اعطا اولمقدر • وجودله نه نقله وَنه
عقله کلدك امدی شیخك بر سوزنه واردرکه عقلك ایکی جهتی وار
در دیدی • بری نظر فکریه سیدر دیدی • بر سی کشف اعیان در دیدی
اول که نظر فکر یدر • خیال و همیله مشوبدر عقل تشادش ویدر

اشیا

اشیایی کما هی ادراك ایده مز اول طریق خطادر • اول که جهت کشفیدر
تصفیه برله اولور اتم در خطادن ابعد در • ایله اولکه مفکره ده حاصل
اولن کشف نقلیله وعقلیله مخلوطدر قوه عاقله نك تصفیه سندن عبارتدر
اننده نه نقل وَنه عقل بلکه کندو انکله متحقق اولورلر نته که شیخ علم الیقین بیانده
دمشدی • اندن صکره کشف معنوی مرتبهٔ قلبیده اولور • اکا الهام
دیرلر • اگر معانی غیبیه دن بر معنی ظاهر اولورسه • اما حقایقدن بر حقیقت
دکل ارواحدن بر روح دکل • اگر ارواحدن بر روح یا اعیان
ثابته دن بر عین ظاهر اولورسه • اکا مشاهدهٔ قلبی دیرلر • اندن صکره
مرتبهٔ روحده اولور • اکا شهود دیرلر وحی دیرلر • اول شمس مثابه سنده
نوردر که • ارواحك کوکلرینی جدیدلرینی نورلندورجیدر • اول
الجیدر • ذاتیله الله علیم دن معانی غیبی الجیدر واسطه سز استعداد
اصلیسی قدر دخی فیض ایدجیدر کندونوك التنده غیلر قلبدن
وقوای روحانیه دن وجسمانیه دن نه وارسه • اگر کمملدن اقطابدن
اولورسه • اگر اقطابدن دکلسه استعدادی قدر قطبدن الجیدر
قدری اکادر • بو شول ارواح جزئیه ملکوتیه دن اوله واسطه سیله
درکه اول انوك حکمی التنده اوله • اندن صکره مرتبهٔ سردر اندن
صکره مرتبهٔ خفیدر • انلرك مقاملری حالیله بکا امکان یوقدر

بيان

اشارتدر. عيان اتمكه قادر اولمز عبارتله كلدك امدي اكر بو معنيلر
سالكه معتاد اوله وانده ملكه اوله علمي انوك حق علمنه متصل اولور فرغ اصلنه
اولاشر اكا كشف ده اعلا مقاملر حاصل اولور. وقتي كه كشف صوري ومعنوي
سالكوك استعداديله. ومناسبات روحيله وتوجه سريله اولدي بر نيچه
نوع كشف بر متنوع اولدي انكچون كه استعداد تفاوتله در مناسبات چقدر
ايله اوله كشفك مقاماتي دخي تفاوتله اولدي يا اكا ضبط اتمكه امكان
يوقدر كلدك امدي تمهيددن صكره حضرت شيخ سوزني شرح ايدالم بيلكل كه
فحان بر كشي پيغمبري دوشنده كورسه اول كوردوكي روحدر پيغمبر صورتيله متمثل
اولور اول وقت مناسبتي اولدوغيله صور انساندن دخي نايم نه كه كورسه
بنك اوزرنه در. انوك حالي منكشف اولور صورت صاحبنك حالي اولور
من وجه انلرك قوتي عارف اولور وغيره اولور. بنوك بلكي عارف ربي اولدوغندن
صكره عارفدن غيري عارف رب اولمزدن اوكدن اولور. اولدركه فعلي
ربيچون كرر صرف دكلدر. انسانك حيوان اورتاسنده حقيقتده تلخيصه
حضرت شيخ ايدر كيمكه دوشنده پيغمبر صلى الله عليه وسلم كوردي يا بر غيري
صورت انسان كوردي اول كندو روحيدر دير انلرك صورتيله متمثل
اولور كلور كوردكي دير ايله اولسه. اول انلره مناسبت اولدوغيچون
در دير ايله اولسه بونده ايكي وجه واردر. اكر عارف اولورسه اولدكده

صكره كورسه كندو حاليدر. اول مرتبه كم كوردكلر كشيدر انكله محقق
اولمشدر مناسبتي اولدوغيچون در. اكر عارف رب اولمزدن اوكدن
كورسه كوردوكي كشنك حالن كوردر كندو به بر ذوق شوق ويرمكيچون
اكا تحضيض اتمكيچون كلدك امدي حيوان كورسه نته اوله اولوركه
هر حيوانه كه كورسه نفسك بر صفتيدر كه عالم مثالده روح انكله مصور
اولسه كوركدي. انكله مصور اولمش كوردر. كركه مصور اولان عارف
رب اولدقدن صكره كورسه كركيدي بويله اولمادي. يعني بندن
مرله اول دكلكه روح انكله بر مقامده مناسبت كسب اتمش اوله
وليكن عوارضدر نفسك ملاحظه سندن حاصل اولور تنبيه دركه
اول اوصاف تبديل تغييرا ايده لر كلدك امدي حضرت شيخ سوزنه
منامات وقايعكه ودخي نه كه صوردن وغيردن كوريلور ظاهر
دلالت ايليه شول نسنهدنكه معرفت وتوحيد درجات اوزرينه در
اول توحيده اشارت ايلر. سالكه تنبيه اولمغيچون كه مجاهده سندن
جدا ايده اوله كه مقصد اقصاسنه واصل اوله كه. اول توحيد حالي
وذوقيدر. اشبو اشارت التوكل واقعلر وامثاللري جنسندن
غيردركه توحيده دلالت ايدر اكثيرا سنده بونه بعيد واردر واصللري
غيري بلمزلر تلخيصه شول نسنه كه منام وواقعه ذكرلرله درجات

معرفت و توحیده اشارت ایدر • و شولکه صوردن و غیریدن کورلور ظاهرا
اولدیغی درجات معرفت و توحیده اشارت ایدر • سالکه تنبیه ایچوندر
و مجاهده سنده جدّ اتمکیچوندر • اولاکه مقصودنه ارشه که اول توحید
حالیدر و ذوقیدر • اول توحید حالی بنوکه غیریدرکه اشارت ایلدک
واقعه جننه ندن و امثاللندن که توحیده دلالت ایلردی اکیی اراسنده
بون بعید واردر ایکمسه بلمز الا و اصلار بلورلر حضرت شیخ ایدر بر طکلا
بیخشنبه کیجسی ایدی جمادی الاخرن عشر اوایلکیجلرندن ایدی عشر و ثمانمه
بلندن لدی شیخ محی الدین عربی رحمة الله علیه ایدر تلخیصر تنزّلدن مراد
ظهوراتدرکه اکه مراتب دیرلر حضرات خمسه دیرلر • اوّل که اقتضا ایدی
ظهورات شیون ذاتیه ظهوره کلدی • اکا غیب هویت دیرلر اعیان
ثابته دیرلر • اندن عالم جبروت ظهوره کلدی • اندن عالم ملکوت ظهوره
کلدی که ارواح انده اولورلر • اندن عالم مثالکه صور حسیه باطنه در
ظهوره کلدی • اندن عالم انسانکه عالم شهاده در ظهوره کلدی • اول
مقصودکه اقتضای ذات ایدی بو اول قدر مستعد اولدیکه جمیع
اسماء حق و صفات حق و افعال حق بوندن ظهور ایتدی یعنی بو کرو مجموع
مقتضیدررلرکه ظهور اولالر منظرلرینه متابعت اتدیلر اضطراری
ایله اولسه مجالده منصلح استعدله اولدوغندن اوترو استعدله

تابع اولدیلر ضروری زیراکم کنزولی مکنون اولان اسرار غیب
اول منظهردن ظهور اتسه کرکدر غیردن دکل • ایله اولسه مجالیده دخی
استعدله اولسه اولمز کلدک امدی جمیع اسما و صفات و افعال
حق تابع اولدیلر شول منظهره کم بونلرک کلیسنه مستعد اولسه ویاخود
جزوینه • اولکه بعض صفاته منظهر اولدی • بعض صفاته اولدی
اکا انسان کامل دیمزوز مستعد داخی دکلدر • ایله اولسه
انسان کامل مستعددر مجموع اسما و صفات و افعال حق اکا
تابعدر زیراکه اسم ذاته منظهردر اول خود مستجمع جمیع صفاتدر
کل یوم هو فی شان حکمیله افعال خود انالرن صادر اولور کلیسی
اکا تابع اولوردر

بکا ایدرکه دلدم که شیطان بو عالمدن سورم بر عالمه داخ طرح ایدم و آدم
اشلدم دیر بو عالمده شیطاندن قلمدی الا که از قلدی • لفافسندن
منفصل اولدی دیر اندن صکره دشمن ینه بودیشمی بعض اصحابه
قصد ایلدم دیدم که صقنوک بنی بکا ینه اکدر دکل دیدم آنی صوّیم تاویل
اتمکه دیدم حضرت شیخ صکره ینه تاویل ایدر ایدرکه شیطان بعد در
شیخ قرب اولدر و اضح توحیددر دیدیعنی شوی بو اولدیکه عالمده

بيچ مظهر قلمدي كه بعده مظهر اولدي • الا آز قلدي دمكل سنوك باطنكدر
بيچ بر مظهر قلمدي • الا آنده واضح در توحيد دمكل اولور تصا نعود خصوصا
كم واضح توحيد انوك فصوصيدر • بن ديرا ول كنلرده • مذاكرهٔ فصوص
مشغول ايدم دير • بكا بودوش تنبيه در دير بايق نايمك قلبي ملهماً ايدن
صاف اولور شول نسنه كه انكله خطا اولنوردي منقدح اولور شرح حكمانوك
ديدوكلرندن • برسي يعني ارواح مجرداته فيض اولور دخي منعكس اولورلر
روحلر اول مجرداتدن وقايع صورتلري دير • ممكن در ايله اوله وحي
ممكن در كه شول نسنه كه كورر خارجده اولميه • بل حالة يقظهده تصرف
ايتدوكي دوش اوله • مقابله حابيله اولميه • نته كه عوام زعم ايدرلر
نته كه بو كيمسني حالة يقظهده برنسنه تصور ايدر حالة نومده دخي ايلدر
دلدم كه حق بن ديدكوم اوله انلر ديديكي اولميه • انوكچون كه نايم كورمز
الا شول نسنه كه بلوردي يا اشيدردي يا تصور ايدي اويا نقله
ويا خوف اكا مناسب برنسنه اوله كه مقابله حابيله • مجرداته اتصال ايله
اوله انوك كوردوكي برشي بديع اولايدي كه اول اشله ملدك اوليدي
ويا بر قلبه خطور ايتمدك اوليدي • يا دخي انوك جنسندن اوليايدي
ايله دكلدر بل كه كوردوكي تصورات تدرر • انوكچون كه قلب اويور كوزدن
صوودن وانواع خواطردن خالي دكلدر • نته كه حالة يقظهده ايدي

اصابت

اصابت ايدر حكمي اشكار كنديونك صفاسي واحوالي قدر الحاصل
رؤيه نايمك خواطريدر صور تمثيل اولور • يا خوف شول كه دلنرده
واقع اولمشدر كه • الله تعالى جل وعلا اول بر جوهر يرتدي اندن
عالمي يرتدي • اول جوهردن مراد اول موجود اوله صورت حقدر
ظاهر اولدي • اندن مجموع عالم ظهوره كلدي

فصل

چون سالك حسندن غايب اوله كه ايوركن دكل مشاهده ايلسه كه
كندونك جسمي بيلدي وكيك اولدي حتى كه عالمك كليتنه طبطلو اولدي
مشاهده ايتدي نفسنده طغلر وارمقلر واغاجلر وبوستانلر ونكه
دنياده واردر كوردي • ودخي نفسنده كورديكه • اول عين حكلدر
وايتدي انكله هر نسنه كوردي ايتدي بنوڭ ديدي ونفسندن
غيري كورمدي وهر نسنه كه نظر ايلدي بل كه انده اني كوردي كه
اول در • ودخي نفسنده كوردي كه ذره وكنش بونلردن هر برسي
بر سينوك عيندر اكينك اراسنده فرق يوقدر • وزماني دخي كوردي
بردر • نه اول وارونه آخر وار • نه ازل وار • نه ابد وار • عجبلدي
ايتدي كه بو ندركه زمان آدم ديرلر • وبو زماني محمد ديرلر ۞
انوكچون كه • انتفاء اوليت وآخريت كوردي زمان تبدل اولور
وكوردي كه كليسي بر وقتدر • اندن صكره • بو مشاهده اندن بوكتوندن

غايب اولدي بر حاله دخي منتقل اولدي • بر كز انك وجود عالمه ميل
ايلدي • بركز دخي عدمنه ميل ايلدي • كورديكم انك كل اشيا حيران
درر لر • حتى كنذو دخي بيله حيران اولدي • اندن صكره كلبسي عدم
صرف اولمش كه شول حيثيتله كه • وصف اتمكه قادر دكلدر اندن
صكره عالم كثرتي كوردي بعض بعضندن بر ساعت اول كثرتده
توقف اتدي • اندن صكره غيبتندن حتى حاضر اولدي • اوشبو كلم
واردر • بعض اصحابمزك واقعه سيدر ديو • كلدك احدي حضرت
شيخ بو واقعه تاويل ايدر • ايدر كه شول كه اشيايي كوردي واحديته
اشارتدر • عدم صرف كوردي • اول احديته اشارتدر • واول كه
ميلي بركز وجوده بركز عدمه اولدي ايدي • اول مرتبه انساندر
والله اعلم بالصواب • انه رءوف بالعباد • قد وقع الفراغ من تحرير
هذه نسخة الشريفة من عبد يد المذنب المحتاج الى رحمة الله تعالى ٥
خليل بن الحاج قويه في مدينة بيروز غفر الله له ولوالديه
ولمن طالع كتابه هذا واطلع بمضمونه وفيا ويدعا
لمؤلفه وكاتبه وقاريه لفضل الله ولجميع المؤمنين والمؤمنات
والمسلمين والمسلمات بعناية الحق الحقه وبكلماته المحققه وبليه
البنيه والحمد لوليه والصلوة على نبيه محمد وصحبه
وآله وعترته وتبع تابعيهم الى يوم الدين
برحمتك يا ارحم الراحمين تمام الكتاب
سلخ ذا القعده في يوم الاربع
في وقت الضحى
سنه
محرره

65

اذ اردت الفرج من البلاء فسبح لا اله الا انت سبحانك اني كنت من الظالمين

قال عليه السلام من اتى منزله فقرأ سورة الحمد لله والاخلاص نفى الله عنه الفقر وكثر خير بيته
من قرا هذا الدعاء بعد صلوة الفجر خمس وعشرين مرة الى سبعة ايام رزقه الله تعالى كل ما اراد
بسم الله الرحمن الرحيم يا خالق الخلايق يا مالك الملك يا حي يا قيوم يا ذا الجلال والاكرام تمت

قال عليه السلام من عسر عليه امر او حل دينا فقال الف مرة لا حول ولا قوة الا بالله
العلي العظيم سهل الله ذلك عليه

هر مراد ايچون بو دعايي كيجه يا صباح نمازندن صكره يا كيجه بركره اوقيه
بسم الله الرحمن الرحيم وكفى بالله حسيبا وكفى بالله وليا وكفى بالله نصيرا
وكفى بجهنم سعيرا وكفى بالله عليما وكفى بالله شهيدا وكفى بالله وكيلا

قال علي كرم الله وجهه من به داء قديم فليستوهب من امرأته درهمين وليشتري
بهما عسلا وليشربه بماء السماء فيجتمع له الشفاء والبركة والهنا والمرا يريد
في المطر قوله تعالى وانزلنا من السماء ماء مباركا وفي العسل فيه شفاء للناس
وفي مهر المرأة فان طبن لكم عن شيء منه نفسا فكلوه هنيئا مريئا

هر كم كه استغفر الله واتوب اليه آيه كريمه سن دايما مشغول
اوله جميع دردينه درمان اولا بعنايت الله

كتاب المبداء والمعاد

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله الملك الجبار العزيز الغفار المهيمن الواحد القهار والصلوة
على سيدنا النبي المختار سيد الابرار وعلى آله واصحابه المصطفين
الاخيار اعلم ايها العزيز ارشدك الله لفظ عالمك
لغتده اشتقاقى علامتدندر علامت برشيء اوزرنه دلالتدر
هر نسنه كه عالمده وجوددر صانعك وجودنه دليل وعلامتدر
اما اقسام لسان مشايخه اوچدر دديلر برسى عالم
جبروت وبرسى عالم ملكوت وبرسى عالم ملكدر اما
عالم جبروت عبارتدر حق سبحانه وتعالى نك ذاتيله
صفاتندن يعنى بو مجموعنه عالم جبروت ديرلر وعالم ملكوت
عبارتدر عالم غيبدن كه انك اهلى ملايكه مهيميندر و
ملايكه كروبيندر وعقول ونفوس وارواح انسانيدر وعالم

ملك عبارتدر عالم شهادتدن كه عالم افلاك وانجمدر
وعالم عناصردر ومواليد ثلثه كه حيوانات ونباتات ومعادندر
وكاه مشايخ بيوردلر كه عالم بشدر انلر حضرات خمسه ديرلر
عالم بش اولدوغى تقديرجه اولكسى عالم معانيدر كه اكا عالم
عما ديرلر نتكم رسول حضرتنه عليه الصلوة والسلام ددیلر كه
اين كان ربنا قبل ان يخلق خلقه انلرداخ جوابنده بيوردیلر
كه كان ربي عماء لا فوقه هواء ولا تحته هواء پس عالم عما
عبارتدر صور علميه دن يعنى جميع موجوداتك الله علمندكى
صورتلرندن عبارتدر بونك تمثيلى شوكه بكزر كه برشيء
تصور قلدغڭ وقت اندن برصورت متمثل اولور اول شيء اول
صورت بوله تعقل قلور اكرچه الله على قديمدر وبزوم
علمڭ حادثدر حق تعالى علمنده جميع اشيانك صورتى واردر
اكرچه علم الله غير ذات دكلدر اكا اول نقوش علميه اعتباريله
عالم عما وعالم معانى ديرلر اكنجى عالم ارواحدر انك اهلى
عقول ونفوس وارواحدر نتهكيم يوقاروده ذكر اولنمشدى

واوجنجیسی عالم مثالدر اکا خیال مطلق دیرلر واول اولدرکه
اولیا وانبیادن ملائکه کوروبین وعقول وارواح مکاشفلری
وقتنده عالم مثالده کورلر نتکم جبرائیل علیه السلام حضرت رسوله
کلوردی اکثر عالم مثالده کورونوردی وهم رؤیای صالحه اهل ایمان
که نومده کوررلر حوادثک وقوعنه حکم ادرلر اکا عالم برزخ داخی دیرلر
بعض اهل تحقیق بویله تعریف قلدیلر که عالم یتجسد فیه الارواح
ویتروح فیه الاجساد ودردنجی عالم خیال مقیددر خیال
مقید انسانک قوه متخیله سنه دیرلر اول دخی بر عالمدر انک
داخی اصلی عالم مثالدر زیرا مشایخ رضی الله عنهم دیمشلرکه
هر انسانک خیالی اوشنجق ارمق منزله سنده در بر نهردن
اول نهر عالم مثالدر واوشنجق ارمقلر عالم خیال مقیددر وبشنجیسی
عالم شهادتدر واول ایکی قسمدر برسی عالم افلاک وانجمدر
وبریسی عناصردر دخی عناصردن متولد اولن نسنلردر حیوانات
ونباتات ومعادن کبی وکاه اولورکه لسان مشایخده اون سکز
بیک عالم دیرلر بونک تحقیق بودرکم اصل عالم اون سکزدر

باعتباره لیکن هر برسنه بیک اعتبار اتدیلر کثرتیچون هر برسی کثیر فی نفسه
چوق واقع اولور لسان عربده بر عدد معین اطلاق ایدرلر کثرت مراد ادرلر
بودخی اول قبیلدندر اما بودکلکه بو اون سکز عالم هر برسی بیکدن
منحصر ولا اما بونک بیانی که ددک اون سکزدر بو اعتبار ایله که
یدی فلکدر یعنی یدی کوکلر وبرسی کرسیدر وبری عرش مجیددر
ودرت عنصردر یعنی اود ویل وصو وطپراق در بونلرکه ددک
اون اوچ اولدی وبش دخی حضرات خمسه درکه ایروده بیان
قلنشدر بو مجموع اون سکز اولور بونلرک هر برنه بیک اعتبار
اتدیلر کثرتیچون یعنی هر بر عالمک اجزاء کثیره سی اولدی اما
بونک بیانی که ددک مقدمه یه مشتملدر کلدک ارواحک
تنزلنک بیاننه عالم علویدن بو عالم سفلیه کلدکلرن ایدلوم پس
بیان ارواح که جواهر ملائکه دن یراد اولمشدر عالم علویدن که سبع
سموات وکرسی وعرشدر بو عالم عناصره که اسفل سافلیندر که
نیچون کلدی مقصود ندر بو عالمه سفر قلمقدن بز ایدرز مقصود
بودرکه نفس انسانی طهارت وکمال حاصل قلوب مقام اصلیه سنه
ومنزل اولنه مراجعت قلمه کسب کمال بنی آلت اولمز ایدی حق
سبحانه وتعالی کرمندن بو قالبی که بدندر کمال آلت وردی پس انسان مرکب اولدی

روحدن كه عالم علويدندر وقالبدن كه عالم سفليدندر پس آدم
بو اعتبارله اوچ قسمدر برقسم بودر كه بو عالمه كلمكدن مقصود
ندر اصلا بلمز اني مغرور قلمشدر اكل له وشرب وجماع واولاد
وبو اوچنه بت عوام ديرلر ايكنجي قسم بودر كه بونلر مقصود بو عالمه
كلمكدن مراد تحصيل كمال ايدوكن بلديلر ولكن محبت آرايشي مال آرايشي جاه
ومنصب آرايشي اني مغرور قلمشدر تحصيل كماله مشغول دكلدر بو اوچنه
بت خواص ديرلر وبردخي نفس امارهدر بو جميعندن غالبدر بلكه
اول الت كه ذكر اتدك جميع نفس ايچوندر بوني كسر ايتمك اكن مشكلدر
اوچنجي قسم آدميلردن مقصود بودر كه بونلر بو عالمه كلمكدن مقصود
تحصيل كمال ايدوكن بلديلر بو عالم سفليده اقامت ايچون كلمديلر بلكه سفر
اوزرنده مسافرلردر وهم تحصيل كماله مشغوللردر واول بتلر انلري
مغرور قلمدي وانلر انسان كامللردر فمنهم ظالم لنفسه ومنهم
مقتصد ومنهم سابق بالخيرات فصل في بيان خلق الارواح
والاجسام اعلم يا اخي ارشدك الله علما بيوردلر چونكه حق
سبحانه وتعالى فاعل مختاردر هر اشي بعد القصد والاختيار ايستر
قلدي كه عالم جواهر واعراضي وجوده كتورمه اول برجوهر خلق ايدي كه
اكا جوهر اول ديرلر واول جوهره نظر قلدي اول جوهر ايدي

جوشه كلدي اندن زبدهٔ خلاصه حاصل اولدي بو مثال زبده
تند بعضيسي كدورت ايدوب اشغا چوكدي واول زبدهٔ نورانيدن
عالم ارواح يرتدي ٥ واولكه اشغا چوكمشدي اندن عالم اجسادي
يرتدي وروح دخي اقسام اوزرنهدر مثلا اول روح انسانيدر
وروح حيوانيدر وروح نباتيدر اما روح انساني جوهر بسيطدر
يعني اجزاسي يوقدر وقابل قسمت دكلدر مكمل ومحركدر جسم
انساني بالاختيار والعقل وروح حيواني جوهريدر محرك جسم مكمل و
حيوانيدر بالطبع لا بالاختيار ولا بالعقل يعني اختياري واز
ولي مقارن عقل دكلدر وروح نباتي جوهريدر ومكمل ومحرك
جسم نباتيدر بالطبع لا بالاختيار والعقل يعني تكميل وتحريك ايتمك
دخي روح نباتنك طبع مقتضاسيدر اختياري وعقلي يوقدر ودخي
بلمك كركدر كه روح انساني كه زبدهٔ نورانيدن يرادلدي
عالم سفليه نزول قلدي كسب كمال ايچون اما روح حيواني ونباتي
كسب كمال ايچون دكلدر زيرا بونلر طبايعدن حاصل اولورلر ينه طبايعه
رجوع ايدرلر عالم علويه رجوع ايتمزلر زيرا كه بونلرك نزولي عالم
علويدن دكلدر پس حق سبحانه وتعالى دله ديكه ارواحي تفاوت
اوزرنه قله ثانيا نظر قلدي اول زبدهٔ نوراني ايدي وجوشه

انك خلاصهٔ نورانیه‌سندن ارواح انبیاء مرسلین که صاحب شرع در غیری محمد مصطفی انلری وجوده کتوردي • اندن باقی قلانك خلاصه
سندن باقی انبیانك ارواحن وجوده کتوردي • واندن باقی قلانك
خلاصه سندن ارواح اولیائی وجوده کتوردي • اندن باقی قلانك
خلاصه سندن ارواح اهل معرفتی وجوده کتوردي • اندن باقی
قلانك خلاصه سندن ارواح زهادي وجوده کتوردي • واندن
باقی قلانك خلاصه سندن ارواح باقی مؤمنین وجوده کتوردي •
واندن باقی قلانك خلاصه سندن • ناري طبیعتی وجوده کتوردي
واندن باقی قلانك خلاصه سندن طبیعت هوائی وجوده کتوردي
واندن باقی قلانك خلاصه سندن طبیعت مائی وجوده کتوردي
واندن باقی قلانك خلاصه سندن ارضي وجوده کتوردي
پس مفردات عالم ملکوت تمام اولدي یعني عالم غیب ارکانی
کماله یتشدي چون بیان خلق ارواحدن فارغ اولدق بوندن
صکره خلق اجسامی بیان ایدلوم یعني حق سبحانه وتعالی بو جمله‌کی
عالم افلاکده وعالم عناصرده وار در نیجه یاراتدي بیلدرلوم انشاالله تعالی
اول جوهر اولنکم اشغا جوکمش ایدي نظر قلدي اول دائم
حق سبحانه وتعالی‌نك کمال قدرت نظریله اریدي جوشه کلدي

اندن

[illegible]

اندن دخي زبدهٔ خلاصه حاصل اولدي اول خلاصه‌دن عرش مجید
یاراتدي • بو اول باقی قلانك خلاصه سندن • یدنجي کوکي یراتدي
واندن باقی قلانك خلاصه سندن التنجي کوکي یراتدي واندن باقی
قلانك خلاصه سندن بشنجي کوکي یراتدي واندن باقی قلانك خلاصه
سندن دردنجي کوکي یراتدي • واندن باقی قلانك خلاصه سندن اوچنجي
کوکي یراتدي واندن باقی قلانك خلاصه سندن ایکنجي کوکي یراتدي
واندن باقی قلانك خلاصه سندن اولکي کوکي یراتدي واندن
باقی قلانك خلاصه سندن عنصر ناري یراتدي واندن باقی قلانك
خلاصه سندن عنصر هوائی یراتدي واندن باقی قلانك خلاصه سندن
عنصر آبي یراتدي واندن باقی قلانك خلاصه سندن عنصر خاکي یراتدي
دبوندن صکره موالید ثلاثه‌یی بو عناصرك ترکیبندن وجوده کتوردي
که دایم کلي بودر یعني حیوانات ونباتات ومعادن وانسان
قالبی اعتباریله قسم حیواناتدندر فصل چونکه
مراتب ارواح ومراتب اجسام تمام اولدي اندن صکره بوني
بیان ایدلوم که هر برمز تعبد اهل ارواحدن وهر مرتبه اجسامدن
مقام یراتدي وقرار ایلدي پس عرش مجید صومعه ومقام
اولدي روح خاتم النبیین وسید المرسلین علیه الصلوة والسلام حضرتلرینه

وكرسي صومعه ومقام اولدي • ارواح انبياء مرسلينه كه صاحب شرع در
انلركه غير محمد رسول الله در • يدنجي كوك مقام وصومعه اولدي • بعضي
انبياكه انلر غير صاحب شرع در انلره التنجي كوك مقام وصومعه اولدي •
انبيانك كوروقلانته بشنجي كوك مقام وصومعه اولدي • ومقام خلوت
خانه اولدي • ارواح اوليايه دردنجي كوك مقام وصومعه اولدي •
وانلردن صكره عارفلر ارواحنه اوچنجي كوك مقام وصومعه اولدي •
زاهدلر ارواحنه ايكنجي كوك مقام وصومعه اولدي • عابدلر
ارواحنه اولكي كوك مقام وصومعه اولدي • مومنلر ارواحنه
داخي • درت طبيعتكه زبده نورانيدر يارادلدي ايدي هر بريسي
بو درت عنصرك يرنده قرار ايلدي طقوز مرتبهٔ علويدر كه
عرش مجيد وكرسي وسبع سموات در • ودرت مرتبهٔ سفلي دركه
عالم عناصردر عرش اعلاء عليين در وبو ير اسفل سافلين دركه
عالم عناصردر جميع انبيا واوليا ومؤمنين مقاملو مقامندن
نزول ادرلر كسب كمال ايچون بو اسفل سافلينكه يير در بونده
كلورلر بو قالبلر كبنه سواد اولورلر • نتكم حق تعالى جل وعلا
كلام قديمنده بيوردلركم • لقد خلقنا الانسان في احسن تقويم
ثم رددناه اسفل سافلين • چونكم بو اسفل سافلينه كلديلر

73

كسب كمال ايچون وطهارت قلمغيچون • اول كمال كه بونلرك فطرتي يعني
خلقتي انك اوزرنه در اكا ارشد ايسه هر بري مقاملو مقامنه
وارد عالم علويدن چنانكه • ودخي حق سبحانه وتعالى كلام قديمنده
بيوردكم • الا الذين امنوا وعملوا الصالحات فلهم اجر غير ممنون
وعلما بيوردلركه • اجر اوچ حرفدر الف اشارتدر اعاديه يعني
حق سبحانه وتعالى قوللرني بعد الاعدام ينه وجوده كتورر • وجيم اشارتدر
جنته يعني مومنلري وجوده كتورهكدن صكره جنته داخ كيورر • ري
اشارتدر رؤيت الله تعالى جل وعلا يعني جنتده جمالي كمالي داخي
كوسترر • اكر اول كمال كه فطرت اوزرنه در ارشدي ايسه
بو عالم سفليده كورلم دنيادن نه مرتبه اوزرنه كيتدي • مثلا
اكر مرتبهٔ عباد اوزرنه • يا زاهدلر مرتبسي اوزرنه كيتسه • اقل باري
دنيادن ايمانله كيتدي ايسه همان عالم علويدن اولان مرتبه اهلنك
صومعه سنه ارشلوندن اعلا مرتبيه وارمز • اكر نزولي اندن
اعلا مرتبدن ايسه داخي همان ذكر اولان مرتبه اهلنك صومعه سنه
ارشر • مثلا بوكشنك حق تعالى جل وعلا دوحن عالم ارواحده
اهل ولايتدن يرتمشي ايدي بو عالمه كلدكده اهل ولايت كمالني كسب
ايدمدي بو اصنام سبعه يعني يدي بت كه ذكر ايتدك ايدي •

آني آذدردیلر وکذولره مشغول ایدیلر سعي ایدب کندو مرتبسنه ارشوب
کامل اولمدي ناقص قلدي همان مرتبهٔ ایمانه ارشدي انك عروج
فلك اوّله دکن درکه مقام صومعهٔ اهل ایمانندر• امّا فلك خامسه که
مقام اولیایدي ارشمز• واولکسنه که عالم ارواحده انك خلقت ایمانی
اوزرنه ایدي وروحنك مقام فلك اوّل ایدي• زیرا حضرت رسول
علیه الصلوة والسلام بیوردکه• کُلُّ مَوْلُودٍ یُولَدُ عَلَی فِطْرَةِ الْاِسْلَامِ
فَاَبَوَاهُ یُهَوِّدَانِهِ وَیُنَصِّرَانِهِ وَیُمَجِّسَانِهِ بو حدیثدن معلوم
اولدي که هرکشي ایمان اوزرنه مخلوقدر• حتّی کافرلر داخی ایمان
اوزرنه در فطرةً لیکن عادت جاهلیهٔ کفر ولوازم کفر بسبب
آبَاء و اُمَّهَات• یعني اتالري وانالري سببیله طبیعتلرنده راسخ
اولمشدي قابلیت ایمان قلمشدي چونکه بو عالم اَسْفَلِ سَافِلِینَه
کلدیلر• اَصْنَام سَبْعَهٔ مذکورهٔ معبود ادندیلر شیطانك اغواسنه
اویدیلر بو دنیایه مغرور اولدیلر یعني اتا انا سببیله وبعضي یرامز
مُصَاحِب مربیلر واسطه سیله طهارت وکمال حاصل قلمدیلر
منزلدن قلدیلر تصدیق قلمدیلر وکافر اولدیلر• نعوذ بالله سُوءِ
الْقَضَاءِ• قوله تعالی• اِنَّ الَّذِینَ کَذَّبُوا بِآیَاتِنَا وَاسْتَکْبَرُوا عَنْهَا
لَا تُفَتَّحُ لَهُمْ اَبْوَابُ السَّمَاءِ وَلَا یَدْخُلُونَ الْجَنَّةَ بدرسي ودراسیتي

شونلرکه

شونلرکه یلانلدیلر بزوم سوزومزي تکبرلك ایلدیلر انلره کوکلر قپوسي
اچلمز وداخي اجماغه کرمزلر اعلم یا اخي اعزك الله في الدارین
اول ادملرکه تصدیق انبیا قلمدیلر اکر صورتا ادمدرلر معنیده
بهایمدرلر ادني دربهایمدر عالم علویه ورمغه دستور یوقدر زیرا
عالم علوي طاهرلر مقامدر ومحل ملائکه در• وهرکم علم وتقویت
وطهارت حاصل قلمدي اکا یول یوقدر عالم علویه وارمز• پس اول
طایفه که ایمان مرتبسنه ارشمدیلر تکذیب انبیا قلدیلر کافرلر
روح برله انلرك ارواح فلك قمرالتنده در که عالم عناصردر
عذابه کرفتار اولور قلالر• بعد الحشر والحساب• وهم بو عالم عناصر
جهنم اولیسر• واهل ایمان عالم علویه کتدوکلرنده کفره خذلهم الله
بو عالم سُفلي که اسفل سافلین در بونده قالیسرلر انواع عذاب برله معذب
اولیسرلر• قال الله تعالی کُلَّمَا نَضِجَتْ جُلُودُهُمْ بَدَّلْنَاهُمْ جُلُودًا
غَیْرَهَا

فصل في بیان المعاد

اعلم یا اخي اَیَّدَكَ اللّٰهُ تَعَالَی• چون ارواح بو اسفل سافلینه نزول
قلدیلر وقالب مرکبنه سوار اولدیلر بعد ازان که قالبدن مفارقت
قلدیلر لاشك که قیامت اولیسر هر بر قالبك اجزاسني جمع ایدبن اول قالب
کماکان حاصل قلبن روحني اکا متعلق قلالر• وساحهٔ عرصاته

[illegible]

حاضر قلوبن هر آدمك محاسبه سني اده لر جميع بني آدم جهنمه اوغرده لر
نتكم الله تعالى بيوردي وان منكم الا واردها يعني سزك جميعكز جهنمه
اوغريسرسز دمكدر معنيسي اولدر شونلركه اهل ايمان واهل تقوي در
بي زحمت وبي مشقت كچرلر وآول كه كافرلردر تا ابد جهنمده
قالسرلر وآول مؤمن كه دنياده معصيت قلمشدي مقدارنجه اوده عذاب
كوره لر آخر شفيعلرك شفاعتي سببيله خلاص بولالر انزنكه
جنته وارلر مرتبلري دنياده قلدقلري عمل صالحلري مقدارنجه مرتبه
كوره لر اهل نارك عذابي دنيا قلديغي شرنه كوره اولا شيخ صدر الدين
قدس الله روحه العزيز بيوردكه اهل ايمان اوچ قسمدر زيرا
بوندن خالي دكلكم يا عالم عامل اولا يعني علمنده وعملنده كامل اولا يا
علمده كامل اولا ليكن عمل صالح قلمش اولا يا عملده كامل اولا وعلم حاصل قلمش
اولا صلحاء عوام الناس كبي وجنت داخي ايكي قسمدر بريسي جنت ارواحدر
يعني اول مقامكه ارواح كندولرين انده موصوف بولور كمالات علميه برله
لذت وصفا وذوق حاصل ايدرلر اهل كمالك قتنده جنت لذت روحانيدر
وبر داخي جنت ابدان در يعني ابدان تنعم ادرلر انده پس اهل ايماندن
قسم اول يعني اول كشيلركه علمده وعملده كامللردي ايكي جنتده داخي ذوق
تنعم ادرلر هم باعتبار روح وهم باعتبار قالب وقسم ثاني كه عالم

اولا عامل اولميا انلر جنت ارواحده تلذذ ادرلر وليكن انلرك حظلري
جنت ابدانده قليلدر انلرك حظي اولا بعد شفاعة الشافعين وقسم ثالث
اولنلر عمل صالح قلدلر وليكن علم حاصل قلمدلر انلر جنت ابدانده تنعم ادرلر
وليكن حظلري جنت ارواحده قليلدر وجهنم عذاب داخي هر مراتب
اوزرنه در وبلمك كركدركه نار جهنم اهل ايمانك كه معصيت
قلمشلردر انلرك جهنم اودي ظاهرنه اثر قلور باطننه كچمز وارواحلري
داخي انجمز وجانلري اول مؤمنلرك كه دنياده معصيت قلمشلردي خبردار
اولميالر بدنلرنه عذاب اولديغي بلميسرلر ومنافقلر چونكه كوزلريني كزلديلر
انلرك عذابي درك اسفلده اوليسرمه اول جهنمك دبيدر ومشركلر
لعنهم الله هم انلر درك اعلاده هم درك اسفلده عذاب كوررلر

فصل نبوت وولايت بياننده در چونكه بلدك روح انساني
عالم علويدن طلب كمال ايچون كلدي وتحصيل كمال خوذبي آلت اولمادن
مركب قلبيني اكا آلت ويرديلركه سوار اولا بو تقديرجه قالب واسطسيله
تدبير دنيايه محتاج اولدي تا بو قالب خراب اولميا وبوكه آلت اولمغه
يرايه ورروح واسطسيله محتاج اولدي تحصيل آخرته زيرا روح بونده
تا ابد قلاجق دكلدر بلكه سفر اوزرنه در كم تحصيل كمال قلوب كرو عالم علويه
كده جكدر پس بو ايكي نسنه نك حفظن وتدبيرن بلمكله محتاج اولدي

بو کیسه کم منذر و هادی اولا کم اول نبی صاحب شرع در انک ایکی جهتی
وار • برجهتی تقربا الی الله در اول جهتله الله دن قبول فیض ایدر •
و برجهتی داخی تعلق وار الله ک قوللرینه اول جهتدن الله ک فیض
و خبرین ارشد ایدرلر اول صاحب شرع کرکدر که نوع بشردن اوله • افاده
و استفاده بورسولله اولورا متابا سنده اسان اولا • اکر رسول
ملک اولیدی هرکیشی اذن نایه دمق مشکل اولیدی • پس حق سبحانه
و تعالی بعض ادمیلری کمال کرمندن معصوم قلدی یعنی معصیت کبیره دن
صقلدی • ذاتینی و صفاتینی و افعالینی اکه بلدردی و کندو حضرتنه مقرب
قلدی • و داخی الهام مخصوص قلدی و قوللرینه وردیکی اوامری • و نواهی
اکا بلدردی تا امر ایتدوکی نسنلره انقیاد و امتثال ایده وز یعنی بوینی
وره وز و نواهیدن یغلنوز • تا دنیا و آخرت ایشی نظام دوتوب کماله
یتشه • پس پیغامبر و یروب شریعت وضع ایتدوکی بونکچون درکه دینی
و دنیا ایکیسی بله معمور اولا • چون حق سبحانه و تعالی انبیایی وردی
و انبیانک تصدیقی ایچون و نبوتنک تصدیق و اثباتی ایچون هر برینه
معجزات وردیکه • تا منکرلری افحام و الزام قیلماغچون • پس انبیانک
ایکی جهتی وار • برجهتی تقرب الله حضرتنه اولا اول جهت ولایتدر زیرا
ولایت لغتده یقینلق معنیسنه دیرلر • و برجهت داخی انبیانک مناسبتی در

اول جهتله خبر ارشد ایدر اکا نبوت دیرلر • زیرا نبوت معنیسی اگاه
کوردن کلور لغتده یعنی خبردار اولمق و یرامق هم نبی داخی الله ک قوللرنه
او یادر غفلت او یخولرندن فی الجمله مقربان حضرت خدا تعالی • الله
حضرتنده ارام قلشلردر • بعضی معاینه و بعض مشاهده ده تبسنلردر
بونلر جمیع اولیادر • پس هر نبی ولیدر هر نبی ولیدر • اما هر ولی
نبی اولمق لازم دکلدر • بو ایکسینک اراسنده عموم خصوص اولدی • ولی
اعم در و نبی اخص اولدی • اما حق سبحانه و تعالی بو مقربلرک
بعضسنی اختیار قلدی • کوندردی تا بوندن خبر ارشد ایدرسون • دیو
پس اول خبرایچون کوندردیکی مقربلرینه انبیا دیرلر **فصل**
فی بیان عدد الاولیاء الذین یسمون ابدالا و بیان معنی الحدیث الذی
روی عن رسول الله صلی الله علیه و سلم و هو قوله علیه السلام • لولا ان محبة
الابدال لخسفت الارض • یعنی ابدال لرومک محبتی اولیایدی هیچ
عالم اسفل سافلین وجوده کلمیدی • و قوله تعالی فی الحدیث القدسی
اولیائی تحت قبائی لا یعرفهم غیری • یعنی بو عالمده کوکلرم التنده
ولیلرم وار در کیم انلری بندن اوتق کمسنه بلمز • اکر انلرک محبتی
اولمیایدی بن عالم سفلیی خراب قلایدم دیر • اولیا کم انلره ابدال
اطلاق قلنلدی • اوچ یوز التمش کیشی در • دایم بو اوچ یوز التمش کیشی

عالمدن اکسك اولمزلر اکر انلردن برسي دنيادن انتقال اتسه اهل عالمدن
داخ برکيشي اختيار ايدوب حق سبحانه وتعالى انك يرنه قورتا اول عدد
تمام اوله اوليا اکسك اولمسون ديو انلر هميشه حق تعالينك درکا
هنده مقيملردر وحضرتنه ملازملردر انلرك ارامي اللهك ذکريدر
ومونسلري اللهك مشاهده سيلهدر ذوقلري اللهك لقاسيله در
طرفة العين مقداري اللهدن غافل اولمزلر بو اوچ يوز الليالتي اوليا
التي طبقه در اوچ يوزي برطبقه در يعني برمرتبه در قرقي داخ بر
طبقه در ويديسي برطبقه در وبشي برطبقه در واوچي برطبقه در
وبري قطب عالمدر اول منفرد در ايکي اولمز عالمك قراري انك وجودي
برکاتنه در اکر اول قطب عالمدن کتسه بردخي انك يرنه قوياجق
بولنمسه دنيا خراب اولوردي اي عزيز شويله بلکل که اکر قطب عالم
انتقال قلسيدي بو عالمدن اوچلردن برسني آلورلر انك يرنه نصب ايدرلر
قطب عالم اول اولور ويشدن برسني آلورلر اوچه قترلر ويديدن برسني
آلورلر بشه قترلر وقرقدن برسني آلورلر يديه قترلر واوچ يوزدن برسني
آلورلر قرقه قترلر تمام ادرلر باقي مؤمنلردن آلورلر بر اوچ يوزه قترلر
تا بو اوچ يوز الليالتي تمام اولسون ايچون چونکه آخر زمان اوله بو اوچ
يوزه قتاجق امت محمددن که اهلي اياندر بولنميه تا شوکه دکن که اوچ يوز

دوکنه

دوکنه اندن صکره بر داخي قرقدن اکسلسه تا قرق تمام اوله اندن صکره
يديدن اکسلسه تا يدي تمام اوله اندن بشدن اکسلسه تا بش تمام اوله
اندن صکره اوچدن اکسلسه تا اوچ تمام اوله تا شوکه دکن که قطب عالم
يالکز قلا چونکه قطب عالم داخ انتقال ايده بر داخ يوق که يرنه
قترلر يا اخي اعزك الله في الدارين بلکه بو اوچ يوز الليالتي
اوليا جميع عالمده عامل وعالم وکامل ومقرب وصاحب کرامت وصاحب قدرت
ومستجاب الدعادرلر بو عالمده بونلرك همتنك چوق اثرلري واردر
هونلر اللهدن دلرلرسه سوزلري مقبول اولور الله حضرتنده قال النبي عليه
السلام رب اشعث اغبر ذي الطمرين لو اقسم على الله لابره معنى
الحديث بودرکه اي نيجه صچلري توزلو کندو غبارا چنده غرق اولمش
اکر مجلسنده حاضر اولورسه اکا التفات قلمزلر اکر غايب اولورسه ارانمه
المز صورتده خراب فقير وحقير معنيده معمور وباطني مزين علم وعمل برله
اکر انداچسه که حق تعالى جل وعلا فلان ايشي البته شويله ادرديو حق سبحانه
وتعالى انك تصديق ايچون اول ددکي کبي اشليه واول اندن دوستم
يلان اولمسون ديو انلرك کرامتي وقدرتي شويله درکه خاك اب اتش
وصبا وطاغ انلره مانع دکل ونظرلرنه پرده اولمز اکر مشرقده ايسه
اهل مغرب کورورلر وسوزلرن اشدرلر وقدرتلري بوکه يتورکه

برساعتده شرقدن مغربه وارلر يعني طي مكان ايدرلر • بو اوليايه مذكورون
جميع صاحب كمال وصاحب قدرت ومستجاب الدعا دردلر • وليكن قطب عالم
جميعندن مقربدر • وهر قنقيسي كه بونلردن قطبه يقيندر كمالاتي كوقلا
ندن ارتقدر • اما لفظ حديث ايدر شيله كه سيصد شان بردل آدم در
وطبقهٔ چهل شان بردل موسي وطبقهٔ هفت شان بردل عيسي در وطبقهٔ
پنج شان بردل جبرائيلدر وطبقهٔ سه شان بردل ميكائيل وطبقهٔ قطب عالم
بردل اسرافيلدر • بو اوج يوز اللي التي ولي جميع عالمه منتشردر • كوكدركه
قدمي ونظري وبركتي انلرك جميع عالمه ارشه • اما اهل عالم انلري
بلمزلر • زيرا كه انلر كندولرين زاهدلغه وپارسالغه وشيخلغه نسبت
ايتمزلر • ظاهرلري كرو قلان ادميلر كبيدر • وباطنلري معمور ومزين ومنور
در • كرو قلان خلق بونلر كله باطن اعتباريله بلنور فرقلري ظاهر اعتباريله
دكلدر باطن اعتباريله در • اي عزيز اوليانك شيخلق وپيشوالق
ودعوت خلق ايتمك بونلرك مقصودلري دكلدر بو جهتدندر كه • انلرك
الله جهتندن تقربلري واردر • انجق جهت نبوتلري يوقدر • زيرا خلقه تربيت
جهت نبوتله اولور • ولايتك شاني اولدر كه انلر دايم ملازم حق اولالر
طرفة العين قدر حقدن غافل اولميالر • زيرا كه مصالح خلق انلري مقصودلرندن
قور • اما تربيت وارشاد خلقه وظيفهٔ انبيادر انلردن صكره وظيفه

علمادر

علمادر كه • العلماء ورثة الانبياء در • وراثت علما انبيادن بو معني
دكلكم • متاع دنيادن نسنلري قالجق پيغامبرلرك علمايه ويرلر بلكه
معني بودر كه • بو علم وحكمت وشريعت پيغامبرلردن صكره علما انكدر كذا
قال المحققون من المشايخ رضوان الله عليهم اجمعين ....
فصل قال سيد العارفين وقطب المحققين الشيخ سعد الدين
حموي قدس الله روحه العزيز • رسول زمانندن اوكدنكي پيغامبرلر زمانده
ولي آدي يوغدي اللهك مقربلرنك جميعسنه نبي درلرايدي • اسم ولي
مشهور دكلدي • وهم بني آدنه اولنلر جميع زمانده بر شريعت اوزرنه ايدي
وبر دينه دعوت قلورلردي • چنانكه در دين آدم عليه السلام نيچه پيغامبرلر
واردي اول زمانده هر برسي • آدم صفي ع م دينينه دعوت ايدرلردي
جميع خلايقي آدم دينينه دعوت ايدرلردي • ودور نوحده • ودور ابراهيمده
ودور موسي ده • ودور عيسي ده • عادت بو ددوكن لين ايدي چونكه
نبوت محمد مصطفي عليه افضل الصلوة • واكمل التحيات ارشدي • بيوردي كه
خاتم انبيايم • بندن صكره پيغامبر كلمك جايز دكلدر • پس نام اوليا رسول
زماننده مشهور اولدي • علما رسول اللهك • خليفه سي ونايب مناب
وقايم مقامي اولديلر • اكرچه دنيا معمور اولدقچه بو دكن اوج يوز
اللي التي اوليادن خالي اولمق جايز دكلدر فصل اعلم

ایدك الله دین شریعت التیدر اول دین آدم در علیه السلام ثانی
دین نوح در علیه السلام ثالث دین ابراهیم در علیه السلام رابع
دین موسی در علیه السلام خامس دین عیسی در علیه السلام سادس
دین محمد مصطفی در صلی الله علیه وسلم وعلیهم اجمعین • بو التی دیندن
ارتق شریعت ودین یوقدر • حضرت رسولدن اوکدین نقدر نبی
کلدیسه • اول دینه وشریعته که آدم علیه السلام دینی ایدی اول دینه اتباع
ایدرلردی وخلایقی اول دینه دعوت قلورلردی • والتی مرسل که صاحب
شریعت در • بشنه اولوا العزم دیرلر شیله که آدمدن غیریسی اولوا العزم در
برسی نوح در ایکنجیسی ابراهیم در • اوچنجی موسی در دردنجی عیسی در
بشنجی محمد مصطفی در علیه الصلوة والسلام کلدك امدی ای
قرنداش بیان قلالم که معنای نبی ندر • ومعنای رسول ندر مرسل
ندر • ومعنای خاتم نبوت ندر امدی نبی اولدر کم اکه وحی کله •
والندن معجزات ظاهر اولا • عند ادعاء نبوت • ورسول اولدر که اکا
وحی کله والندن معجزات ظاهر اولا • عند دعوت نبوت قلدیغی وقتهم
اکا الله تعالیدن کتاب ورلمش اولا • وکندو شریعتندن اولکی شریعتی منسوخ
قله • وشرع جدید وضع ایلیه • وخاتم نبوت اولدر که انك دخی وحی ومعجزه سی
وکتابی اولا • وکندودن اولکلرن شریعتی منسوخ قله • وکندو یکی شریعت وضع قله

ونبوت

79

ونبوتی خاتم اولا کندیدن صکره ایرق پیغامبر کلمك جایز اولمیا • انبیانك
سوزلری کتابلرده مسطوردر • وعددلرینك بیاننده بعض علما دمشلرکه
یوز یکرمی درت بیك در • اولی بودرکه عدد تعیین قلمیالر • زیرا علی الیقین
هیچ کمسنه عددلری معلوم دکلدر • زیرا حق سبحانه وتعالی حضرت رسالته
بیوردکه بعضینك قصه سنی سکا بلدردك بعضینی بلدرمدك
کما قال الله تعالی مِنْهُمْ مَنْ قَصَصْنَا عَلَيْكَ وَمِنْهُمْ مَنْ لَمْ نَقْصُصْ
عَلَيْكَ • پس حق سبحانه وتعالی رسوله بلدرمدك هیچ آدم علی الیقین
بلمیسردر

فصل فی بیان الملك والوحی والالهام والرؤیاء الصحیحة وغیر الصحیحة •

بلکل که ملك وجود نورانیدر •
وبهایم یعنی حیوانلر وجود ظلمانیدر • وانسانك وجودی مرکبدر نوردن
وظلمتدن • وملایکه نك بر عالمی وار کم اول عالم ملکوتدر • وانسانك
ایکی عالمی واردر • برسی عالم ملکدر بو بدن اعتباریله وبرسی عالم ملکوتدر
روح اعتباریله قال النبی علیه السلام ان الله خلق الملائكة من عقل
بلا شهوة • وخلق البهائم من شهوة وخلق الانسان من عقل وشهوة فمن غلب عقله
على شهوته فهو خير من الملائكة • ومن غلب شهوته على عقله فهو شر من البهائم
یعنی اول کشنك که عقلی نفس وشهوتی اوزرینه غالب اوله اول کشی ملکدن یکرکدر • واول
کشنك که نفسی وشهوتی عقلی اوزرینه غالب در • بهایمدن یکرکدر •

چونكه معناي حديث بلدك ٭ ودخي بلك اول ملك كه عالم علويده در هر برنك
مرتبهٔ معينه سي وار مقام معلومي وار علمده وعملده هر برسي مرتبهٔ معينه سندن
تجاوز قلمزلر ٭ وكسب ترقيلري يوقدر اندن يوقرو وارمغا ٭ ومرتبه اول فطرتده
هر نه كمال كه انلره معين اولدي جميع انلره بالفعل حاصلدر ٭ اندن يوقارو ترقيلري
يوقدر ٭ قوله تعالى ٭ وما منا الا له مقام معلوم ٭ وهر برسي اشلو اشنه مشغولدر
هر نه قوللق كوسترلديسه اكا مطيعلردر ٭ قوله تعالى ٭ لا يعصون الله ما
امرهم ويفعلون ما يؤمرون ٭ وملايكهٔ عالم علوي بعض روحانيدر وبعض
كروبيدر ٭ بلكه بعضلر عقول ملايكهٔ كروبي ديرلر ٭ ونفوسه ملايكهٔ روحاني
ديرلر ٭ وبو روحانيلر وكروبيلر وقتلرده حقك امريله بو يريوزنه اينرلر
الله تعالى بيروغن يرنه كتورلر ٭ وبعض آدميلره متمثل اولوب سوز سويلرلر
وخبر ويررلر ٭ نتكم قصهٔ مريمده وقصهٔ ابرهيمده ٭ وقرآنده وحديثده بونك
ذكري چوقدر ٭ وكاه اولور كه مصور اولمز آواز بلنور بله ادميلره ندا ايدرلر
وايش بيورورلر ٭ واول صورت كه اشدرلر اكا اواز هاتف ديرلر ٭ واول معني
ملايكه قلوب المؤمنينه القا ادرلر يعني ادشدررلر ٭ اكر اويانقلقده اولورسه
اكا الهام ديرلر ٭ اكر اويقوده اولورسه اكا رؤيا ديرلر يعني دوش ديرلر ٭ واكر
ملايكهٔ سماوي يريوزنه كلسلر انبيايه مصور اولوب ظاهر سويلسلر الله
دن خبر ويرسلر اكا وحي ديرلر ٭ بعض انبيايه وحي دوشده اولمش اول وقت

ارا سنده

80

آرا سنده دوشله حكم ادرمش وبيزم پيغامبريمز عليه الصلوة والسلام ٭ التى اي
وحي دوشنده كلدي ٭ التى اي دوشله حكم ايلدي ٭ انكچون دديكي دوش
نبوتك قرق التى جزوندن برجزودر ٭ زيرا حضرت رسوله يكرمي اوچ يل
وحي كلدي ٭ التى اي يكرمي اوچ يلك قرق التى جزوندن برجزودر ٭ اكر بر كيمسنه
اويانقلقده بر نسنه كورمش اولسه وينه آني دوشنده كورب قورقسه واوشنسه
اول دوشه اعتبار يوقدر دمشلردر ٭ واكر طفلكده يتسه اويسه دوش
كورسه داخي اعتبار يوقدر دمشلر علما رضوان الله عليهم اجمعين

فصل في بيان العقل الاول في العالم الكبير وبيان خليفة العالم الكبير وعالم الصغير

اعلم ارشدك الله كه عالم كبير لسان مشايخده
جميع عالم ملكوته وعالم ملكه ديرلر ٭ يعني جميع موجوداته عالم كبير ديرلر
وبالكز انسانه عالم صغير ديرلر ٭ زيرا هر نسنه كه عالم كبيرده واردر انك
مثالي انسانده دخي واردر ٭ اما مجموع عالم كبير ديرلر انكچون كه بو اول
مجموعه داخلدر بدون العكس ٭ اكرچه اول اجزاء عالم كبيرده دخي
هر برينك مثالي بونده موجود اولن اول اجزانك عيني دكلدر ودخي بويله
بلمك كركدر كه عقل اول خليفة الله در عالم كبيرده ٭ وعقل
آدمي خليفة الله در عالم صغيرده ٭ وعقل اول اللهك رسوليدر عالم
كبيرده ٭ وعقل آدمي اللهك رسوليدر عالم صغيرده ٭ وعقل اول ملك

مقربدر عالم کبیرده ۰ وعقل آدمی ۰ ملك مقربدر عالم صغیرده عقل
اول قلم حق تعالیدر عالم کبیرده ۰ وعقل آدمی قلم حق تعالیدر عالم صغیرده ۰
وعقل اول آدمدر عالم کبیرده ۰ وعقل انسان آدمدر عالم صغیرده
یعنی آدم دیدکلری عقلدر بو قالب دکلدر ۰ چونکه بو مقدماتی بلدك
ودخی بلکل که انسانك ظاهرده ایکی صورتی واردر بریسی لساندر
یعنی دلیدر ۰ وبریسی الیدر ۰ یعنی دل سویلرکه مظهر علمدر ۰ وال دوترکه
مظهر عملدر ۰ زیرا جمیع علوم وحکم ونکته یعنی درلو حکمتلر ۰ ودرلو درلو
عجایب وغرایب سوزلر دلدن ظاهر اولور ۰ ودرلو درلو حکمتلر وعمللر وصنعتلر
الدن ظاهر اولور ۰ اشلنور ۰ ودل سوزی حاضرلره ارشاددر ۰ علم وقدرت انسانك
ایکی صورتندن اردیغیله ظاهر اولمز ۰ چونکه بلدك عالم صغیرده عقلك
ایکی صورتی وار ۰ بلکه عقل اولك داخی عالم کبیرده ایکی صورتی وار ۰ وعالم
سفلیده برسی پیغمبردر ۰ وبریسی داخی سلطاندر ۰ پیغامبر مظهر علمدر
وسلطان مظهر قدرتدر ۰ شیله تصور قلق کرکدر که پیغامبر صورت
عقل اولدر ۰ وبو جهتدن بیوردی ۰ ان الله تعالی خلق آدم علی صورته
یعنی حق تعالی یراتدی بو ایجیلری که آدم خاکینك اولادیدر ۰ یعنی
آدم صفی خاکدر زیرا طپرقدن یرادلدی ۰ واولادیکه سایر آدمیلردر انك
نطفه سندن یرادلدی ۰ وجمیع آدم خاکینك صورتی عقل اول صورتیدر

پس جمیع

پس جمیع اولاد آدم ونفس خاکی داخی صورت عقل اول اوزرنه یرادلمشلردر ۰
هر صفت که آدم صفیده واردی ۰ هر اولادنده دخی واردر ۰ نتکم اول
متکلم ادی ۰ بونلر دخی متکلمدررلر ۰ ومعلم ادی بونلر داخی معلمدررلر
واول خلیفه ادی بونلر دخی خلیفه دررلر ۰ ونتکم زبان دل آدم
خاکی عقلنك صورتیدر ۰ ونفسلری صورت عقل اولدر ۰ بو جهتدندر که
حضرت رسول علیه الصلوة والسلام بیوردکه ۰ اول ما خلق الله روحی چون نبی
صورت عقل اول اولدی ۰ پس حضرت رسالت عقل اولدن ۰ ایکی اعتبارله
خبر ویرمشلر ولا ۰ برسی نوردن وبریسی روحدن برینه مراد اولا ۰ وچوق
کشی مشایخدن عقل اولی اشتمشلردر انی قلمشلردر ۰ بو جهتدن که
حق تعالینك جمیع صفاتنی انده کورمشلردر ۰ انك حکمتندن یوقاری حکم
کورممشلردر ۰ وانك امرندن یوقاری امر کورممشلردر ۰ قوله تعالی
انما امره اذا اراد شیئا ان یقول له کن فیکون ۰ ظن اتمشلردر که
مکر الله بودر ۰ ناکاه انلره عنایت ارشوب بلمشلرکه اول خدا دکل
بلکه اول داخی مخلوقدر ۰ انك امرندن یوقاری امر واردر ۰ قوله تعالی
وما امرنا الا واحدة کلمح بالبصر ۰ وانلر داخی دوشن اولمشلرکه
اول الله دکلدر ۰ اللهك خلیفه سیدر وصفاتنك واسماسنك مظهریدر ۰
والله اعلم الحکمة والنصیحة اوردها بالعبادة العجمیة تمجنا بها لکونها

مذكورة نلك العبادت كتب المشايخ تمت بعون الله تعالى وحسن التوفيق
في شهر رمضان المبارك في ٢٩ في يوم السبت في نصف النهار ساعت عطارد

تاريخ سنة ست وتسعمائة
٩٠٦

كتبه الفقير الحقير
المحتاج الى رحمة الله
تعالى خليل الحلبي
غفر له في غدس
سنه

عشاقك طريقنده غسل اولدركم كوكلين حقدن غيردن يو يا هيچ
عالم صورتدن كوكلنده اثر قلميا ولا اكر بر ذره خيردن
وشردن كوكلنده نسنه قلدي ايسه اول كشي جنوب حقيقيده
بوجنابته يوز بكل يل باشين سجدهدن قلدرمسه مقبول حضرت
دكللر وعشق ابدستي اولدركيم اكي جهانك محبتندن وفكرندن
الين يويه يعني دنيا واخرتك محبتندن كوكلي يوزن يويه
اكر بو ايكي عالمده كوكلندن نسنه بكرسه ابدستي صنوب كيرو
كيرو ابدسته جاره ايده جون ابدست بكي اوله اكي الين
حقدن غيردن بغليه صاغ ال باطن صول ال ظاهر كيبدر

صاغ آخرت صول دنيا كبيدر يعني بونلروك فكرندن البغليه
وقبلهء حقيقيكه موئمنك قلبيدر يوز قبلهء حقيقته دوته
وامامكه عشق الاهيدر اكا اويا يعني توجهه حقده
ساكن اوله بو نمازنك مقبول اولديغي علامت اولدركيم
حق جمالن عيان كوره قوله تعالى فَاعْبُدْ رَبَّكَ حَتَّىٰ
تَرَاهُ يَقِينًا وعشق اورجي اولدركيم حقدن غيردن
اوراج دوته يعني حقدن غيردن دلين وكوزن وقولاغن
وفكرن كسه وعاشقلرك حججي اولدركيم محبت دنيادن
موئمنك قلبكه كعبهٔ حقيقيدر اكا متوجه اولا ويدي
كز طواف ايده يعني كوكلك يدي مرتبسي واردر آني طواف
ايده هر مرتبده بر علامت ظاهر اولا اولكده مرتبده يشل نور كوره
ايكنجي مرتبده كوك نور كوره اوجنجي مرتبده قيزل نور كوره
دردنجي مرتبده صارو نور كوره بشنجي مرتبده اق نور كوره
التنجي مرتبده قره نور كوره يدنجي مرتبده بي رنك نور كوره
هر قنقي عاشق كعبهء حقيقيء بو ترتيبجه طواف ايدمسه
حججي مقبول دكلدر وعاشقلروك زكاتي حق يولنده جان
ويرمكدر يعني وارلغندن كجمكدر وعاشقلرك كوري
حقدن ايرو اولمقدر وايمان واصل اولمقدر تمت

حضرت مولانا قدس الله سره بیورمشدر که. برکشی کم کندو اشی وقاتینی
حلال بلمیه وکندرن داخی بلمیا اولکشیه اناسی سودی حرام در زیرا
برکشی امر شرعله آتسینا ولدرسه جایزدر واکر کندوزن بلمسه
اولکشیه اناسی سودی حرام در بومعنیه کم اناسودندن ولد بوینکم
صفات انسانله موصوف اولا اکر اولمسه اناسی سودی ومجموعی
یدوکی عبث وحرام اولور زیرا حلال لقمه دن واعمال صالحه دن
مراد بونلردر تخم صفات حقدر وصفات حق وسیله ء حقدر
بس معلوم اولدیکیم اولکشیکم معرفت نفس ناطقه کسب اتمسه
انادن طوغلدن برو جمیع یدوکی حرام در وعملی داخی ریادر
خیر عمله صفت نوریه درلر شر عمله صفت ناریه درلر جون صفات
عمله دن ومصاحبتدن حاصل اولور کرکدرکیم طالب اول صفتلردن
واول اصل عمله دن صقنه مثلا شراب حرام اولدوغنه سبب اولدرکیم
شهوتنی ومقصدی فراحتی بر لحظه در فراحتیدن قصاوتی ارتقدر
وصحتندن مرضی ارتقدر وکشی خور ذلیل وقبر ایدر وکشیء طلب حقدن
اراغ ایدر وکشینک کوکلنه کبر وحسد وبغض وکین ومحبت دنیا وشهوت
تعیین کتوررما حصل جمیع صفات ناریه وصفات ردیه اندن حاصل اولور
اول سببدن بویله ام الخبائث دیرلر خنزیر اتی حرام اولدوغنه
سبب اولدرکیم ییینی غیرتسز ایدجیدر وایت اتی ییینی جکشدریجیدر
سچان اتی ییینی حریص دنیا ادجیدر ارسلان اتی تکبر ایدجیدر